

INTERNET
STIFTELSEN

Svenskarna och internet

2024

Svenskarna och internet

2024

Innehåll

Förord	4-5
Kapitel 1: Internetanvändning	6-19
Kapitel 2: E-tjänster	20-37
Kapitel 3: Sociala medier	38-90
Kapitel 4: Samhällsnyheter på nätet	91-111
Kapitel 5: Näthat	112-126
Kapitel 6: Övervakning på nätet	127-138
Metodbeskrivning	139-142

Förord

Var femte svensk behöver hjälp med det digitala. Sociala medier ger oss tips och råd, men får vissa av oss att må dåligt – främst unga kvinnor. Nästan alla tycker att polisen ska få övervaka våra privata konversationer på nätet. Det här är det digitala Sverige år 2024.

Välkommen till *Svenskarna och internet 2024*, en unik undersökning av svenskarnas tillvaro på nätet. Med den här rapporten vill Internetstiftelsen erbjuda fakta och insikter om användningen av internet i Sverige. Vi vill bidra med oberoende kunskap om hur digitaliseringen påverkar samhället och individen.

Internetstiftelsen verkar för ett internet som bidrar positivt till människan och samhället. Vår vision är att alla i Sverige vill, vågar och kan använda internet.

Här är några av höjdpunkterna från årets undersökning:

Vilka deltar inte i det digitala livet?

I stort sett alla svenskar använder internet, även de flesta pensionärer. Men de få som av olika skäl står utanför det digitala livet är alla äldre – särskilt vanligt är det bland kvinnor över 75 år.

Det är också äldre som är i störst behov av att få hjälp från andra med digitala tjänster och enheter. Men även bland yngre svenskar är hjälpbehovet stort – var femte vuxen svensk behöver hjälp med det digitala. Man behöver till exempel hjälp med att förstå tekniska termer, hantera lösenord och installera mobilt Bank-id.

Hur mår vi på internet?

Sociala medier är en plats där vi umgås, underhålls och tar del av nyheter. Många svenskar tycker att sociala medier underlättar kommunikationen med vänner och bekanta. Sociala medier används också för att få stöd och råd genom olika intressegrupper och tips från andra. Men sociala medier får också många att känna sig ensamma, misslyckade och mindre attraktiva. Särskilt drabbar detta unga kvinnor.

Näthat, hot och trakasserier är vanligt och här är det unga män som drabbas hårdast. Var fjärde man född på 2000-talet har utsatts för näthat.

Övervakning på nätet

Integritet och övervakning har varit omdiskuterade och känsliga ämnen under året.

De allra flesta svenskar fortsätter att vara positiva till kameraövervakning med ansiktsgenkänning på offentliga platser. Det finns också ett utbrett stöd för att polisen ska få ta del av privata konversationer på nätet. Bara 4 procent av svenskarna tycker att det är viktigare att värna om medborgarnas personliga integritet.

En unik undersökning av det digitala Sverige

Detta är bara några av de spännande insikter du hittar i årets rapport. Läs gärna sammanfattningarna i början av varje kapitel för att få en snabb överblick. Därefter kan du djupdyka i fakta och diagram om internetanvändningen i Sverige, om digitala tjänster, sociala medier, övervakning på nätet och nyhetskonsumtion.

Vi hoppas att du ska få mycket nytta av årets rapport!

Läs också om svenskarna och AI

Vi har även undersökt svenskarnas användning av AI – artificiell intelligens. Dessa frågor ställdes i en kompletterande studie under augusti 2024. Du hittar undersökningen [på vår webbplats svenskarnaochinternet.se](#).

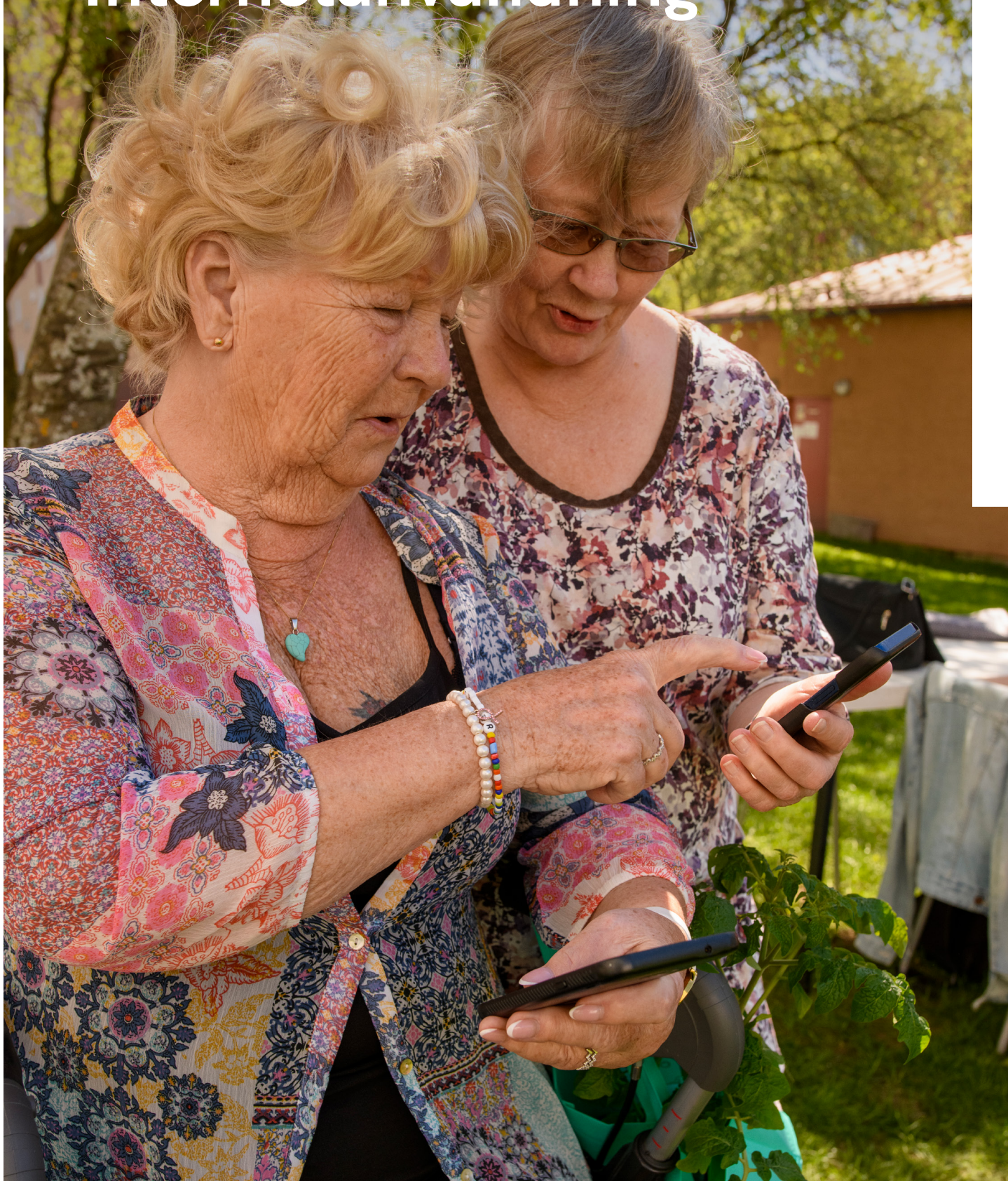
Information om undersökningen

För samtliga studier har Internetstiftelsen anlitat undersökningsföretaget Novus för datainsamling som ägde rum under januari 2024. Majoriteten av vår data är insamlad i Studie 1 (n=3 817) i Novus slumpmässigt rekryterade Sverigepanel, med en deltagarfrekvens på 67 procent. Resultatet är viktat mot SCB vad gäller kön, ålder, utbildning, geografi.

Läs mer om metod och urval på vår [webbplats](#).

På flera ställen i rapporten hänvisar vi till tabellbilagan för mer information. Dessa är markerade i texten med *. Du hittar tabellbilagan på vår [webbplats](#).

Kapitel 1: Internetanvändning

100 procent i åldern 16–64 år använder internet

Endast 5 procent av svenskarna använder inte internet och de är alla i pensionsålder. Det digitala hjälpbehovet är mångdubbelt större bland pensionärer jämfört med befolkningen i arbetsför ålder.

Innehåll

- 7 Kort sammanfattning
- 9 Hur många använder (inte) internet?
- 13 Hur många behöver hjälp att använda internet?

I det här kapitlet redovisar vi hur många svenskar som använder internet och undersöker hur internetanvändandet har utvecklats över tid. Vi tittar även närmare på hur många som är på nätet varje dag eller mer sällan, så kallade sällananvändare. Vidare undersöker vi hur många som behöver hjälp med något på nätet och om det digitala hjälpbehovet skiljer sig åt mellan de i arbetsför ålder 18–64 år och de i pensionsålder 65 år eller äldre.

Internetanvändandet har varken ökat eller minskat år 2024

Nästan alla svenskar – hela 95 procent – använder internet och nästan lika många är på nätet varje dag. Andelen internetanvändare i Sverige är på samma nivå jämfört mot föregående år 2023. Ålder är den faktor som har störst påverkan på internetanvändandet och bland de som är 16–64 år uppger de facto alla – 100 procent – att de använder internet.

Lägst andel internetanvändare bland äldre kvinnor

I princip alla svenskar som inte använder internet är i pensionsålder. Var femte i pensionsålder uppger att de inte använder internet men det är stor skillnad mellan yngre och äldre pensionärer. Andelen icke-användare mer än femdubblas bland äldre pensionärer över 75 år jämfört med yngre pensionärer 65–75 år. Efter 75 års ålder är det betydligt fler kvinnor än män som inte använder internet.

Var tionde svensk i arbetsför ålder behöver digital hjälp

Var femte svensk som är 18 år eller äldre uppger att de behöver hjälp med något på nätet. Bland de i arbetsför ålder 18–64 år behöver drygt var tionde digital hjälp och främst med tekniska problem som man inte lyckas lösa på egen hand. Andra utmaningar som den arbetsföra befolkningen behöver hjälp med är att förstå tekniska termer, hitta rätt sökfraser, föra över information från en gammal enhet till en ny, installera mobilt Bank-id och att hantera säkerhetsfrågor, parkeringsappar, lösenord samt förändringar efter uppdateringar.

Det digitala hjälpbehovet fyrdubblas i pensionsåldern

Jämfört med var tionde i arbetsför ålder 18–64 år mer än tredubblas hjälpbehovet på nätet bland de yngre pensionärerna 65–75 år, och femdubblas sedan bland de äldsta över 75 år. Bland internetanvändarna i pensionsålder är det digitala hjälpbehovet totalt sett fyra gånger så stort jämfört med den yngre befolkningen.

Bortsett från att det är många fler äldre som har digitala hjälpbehov, så skiljer sig inte behoven i sig så mycket åt mellan den yngre och äldre befolkningen. Det är dock vanligare att de i pensionsålder uttrycker en svårighet med att förstå engelsk terminologi, och att de behöver hjälp med att betala räkningar och att e-handla. Bland äldre finns också en större oro och ängslan för att göra något fel och "ställa till det".

Den "pre-digitala generationen" behöver hjälp med det mesta på nätet

Det är de allra äldsta pensionärerna över 75 år som uppger att de behöver hjälp med det mesta eller allt på nätet, och framförallt gäller det kvinnor. De beskriver sig själva som att de tillhör den "pre-digitala generationen" som har haft svårt att hänga med i utvecklingen, speciellt efter att de gick i pension.

Några av de främsta anledningarna till de äldstas stora digitala hjälpbehov är att de har svårt att hålla sig uppdaterade om vilka digitala möjligheter som finns för dem samt att veta var de ska kunna få hjälp och av vem. De upplever att teknikutvecklingen går för snabbt och en 87-årig man beskriver det som att han inte längre känner sig som "datorns chef".

Hur många använder (inte) internet?

Nästan alla svenskar använder internet varje dag

Fråga: Hur ofta använder du internet?

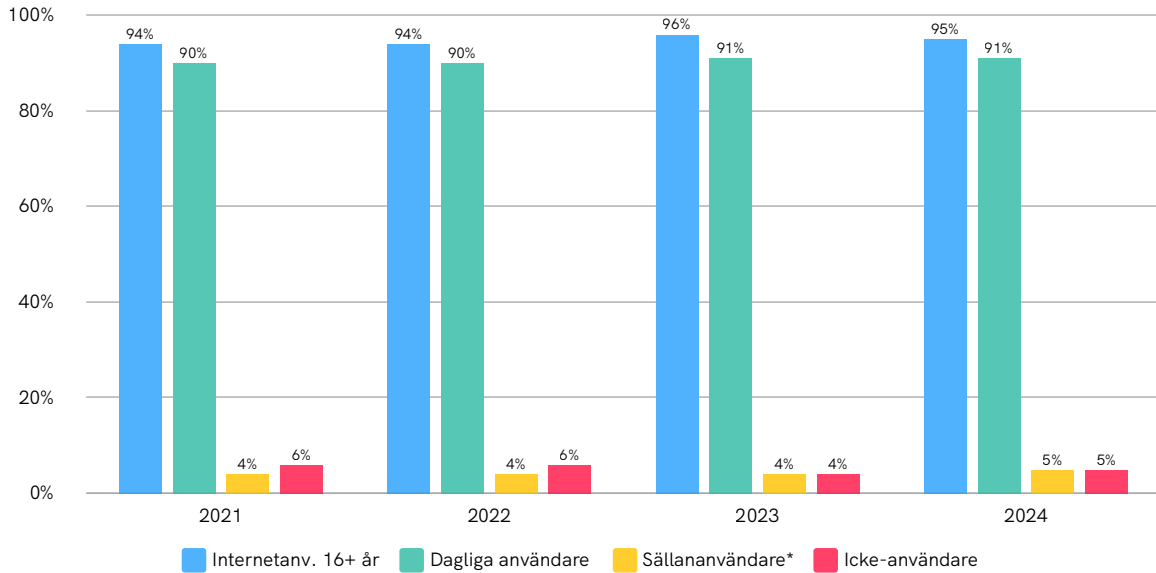

Diagram 1.1a, Bas: Samtliga 16+ år, År 2021-2024 (Internetpenetrationsstudie)

*Med sällananvändare avses de internetanvändare som inte använder internet dagligen.

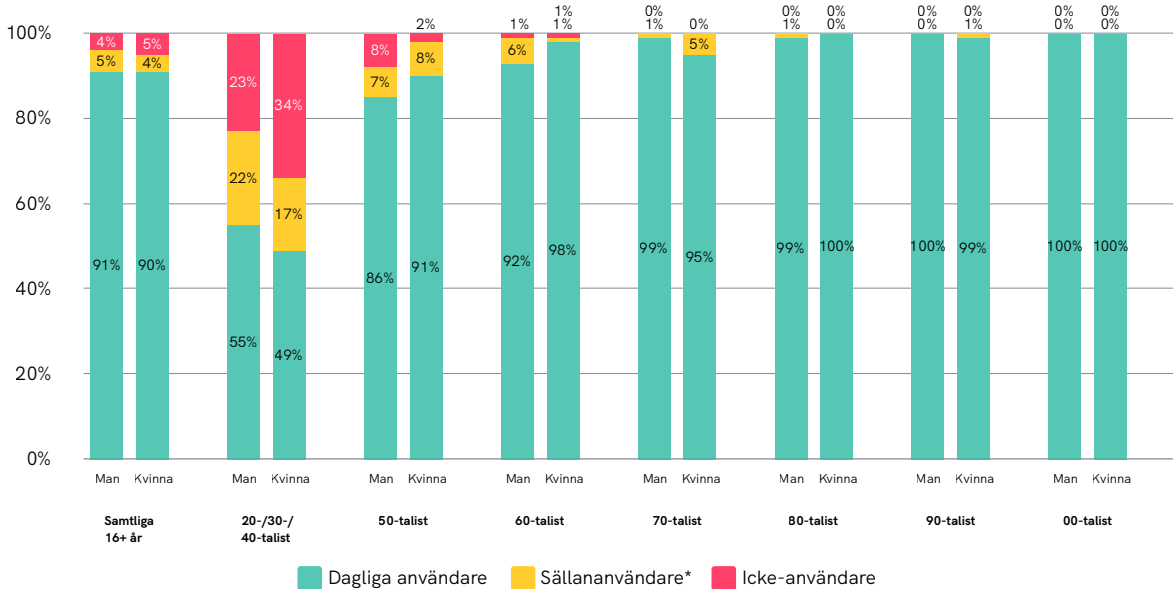

Diagram 1.1b, Bas: Samtliga 16+ år, År 2024 (Internetpenetrationsstudie)

*Med sällananvändare avses de internetanvändare som inte använder internet dagligen.

Hur har internetanvändandet förändrats det senaste året?

Andelen som använder internet i befolkningen som är 16 år eller äldre ligger på samma nivå som år 2023. Nedan redovisar vi undersökningsresultatet i decimaler:

Befolkningen 16+ år	2021	2022	2023	2024
Andel internetanvändare	94,28%	94,41%	95,62%	95,32%
Andel icke-användare	5,72%	5,59%	4,38%	4,68%

Skillnaden mellan år 2023 och 2024 är endast 0,3 procentenheter vilket är inom felmarginalen. Alltså har internetanvändandet varken ökat eller minskat även om det avrundade resultatet skiljer sig åt med 1 procentenhet.

Hur många svenskar använder internet år 2024?

- 95 procent av befolkningen över 15 år använder internet; 91 procent gör det dagligen.
- Bland de som är födda på 60-talet eller senare använder nästan alla internet dagligen.
- På befolkningsnivå använder lika många män som kvinnor internet.

Hur många svenskar använder inte internet år 2024?

5 procent av befolkningen som är 16 år eller äldre använder inte internet och i princip är alla icke-användare 65 år eller äldre.*

- Majoriteten av alla icke-användare är födda på 20-, 30- eller 40-talet och i denna åldersgrupp är det fler kvinnor än män som inte använder internet.
- I jämförelse med år 2023 kan det se ut som om andelen icke-användare bland män och kvinnor födda på 20-, 30- och 40-talet är något större i år, skillnaden är dock inom felmarginalen.*

Vid tolkning av undersökningsresultatet är det viktigt att ha i åtanke att respondenterna i allmänhetsundersökningar som denna, är den svensktalande befolkningen som är förmögna att svara på en undersökning via telefon eller webb. Det innebär att vi inte får med de i Sverige som (ännu) inte behärskar det svenska språket, och inte heller personer som lider av exempelvis demens, har läs- och talsvårigheter eller av andra skäl inte kan svara eller nås.

De som inte använder internet är 65 år eller äldre

Fråga: Hur ofta använder du internet?

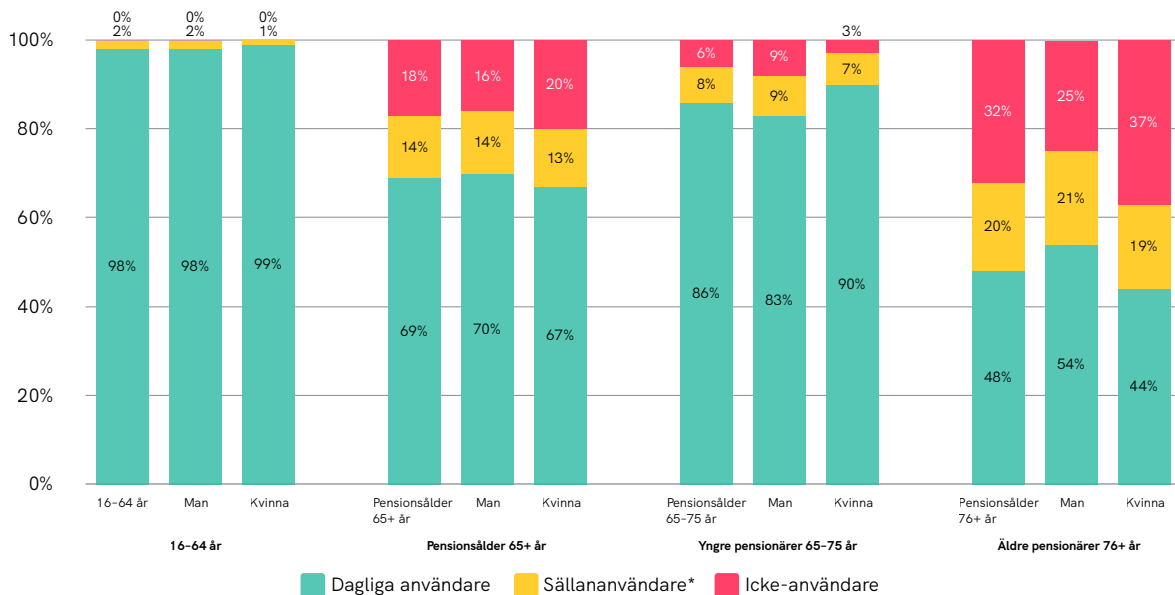

Diagram 1.2, Bas: Samtliga 16+ år, År 2024 (Internetpenetrationsstudie)

*Med sällananvändare avses de internetanvändare som inte använder internet dagligen.

Hur många pensionärer använder (inte) internet år 2024?

Ålder är den faktor som har störst påverkan på internetanvändandet då det i princip uteslutande är de äldsta i vårt samhälle som inte använder internet.

Pensionärer är dock inte en homogen grupp utan skiljer sig mycket åt vad gäller såväl hälsa som erfarenhet och intresse av internet.

De som är icke-användare har ofta inte använt internet i sitt tidigare yrkesliv, eller har av fysiska hinder slutat att använda internet. Läs gärna mer om varför några inte använder internet eller inte är på nätet varje dag i [Svenskarna och internet 2023 i avsnittet Varför är man sällan eller inte alls på internet?](#)

- Majoriteten av alla i pensionsålder, alltså 65 år eller äldre, använder internet år 2024. Andelen internetanvändare i pensionsålder är dock lägre (81%) jämfört med den yngre befolkningen 16-64 år där de facto alla (100%) uppger att de är på nätet.
- Nära var femte i pensionsålder (18%) använder inte internet. Bland de yngre pensionärerna 65-75 år är andelen icke-användare endast 6 procent. Bland pensionärer över 75 år mer än femdubblas den andelen (32%).
- De som inte är på internet varje dag, de så kallade sällananvändarna, ökar också med åldern. Sällananvändarna är 2 procent bland de som är 16-64 år, 8 procent bland de yngre pensionärerna och mer än dubblas till 20 procent bland de äldsta pensionärerna.

- Bland pensionärer skiljer sig internetanvändandet något åt mellan män och kvinnor. Bland yngre pensionärer är det något fler kvinnor som använder internet medan det bland äldre pensionärer är fler män.
- Inte ens hälften (44%) av kvinnorna över 75 år är på internet varje dag jämfört med drygt hälften (54%) bland de jämnåriga männen.
- I jämförelse med år 2023 kan det se ut som om andelen icke-användare bland de äldre pensionärerna är något större i år, skillnaden är dock inom felmarginalen.*

Fem internetanvändande pensionärer om det bästa med internet...

"Mail - slipper köpa frimärken och leta efter en brevlåda. Internetbank - betalar mina räkningar från favoritfåtöljen. Google - slipper traska iväg till biblioteket för att söka fakta + alla andra sökfunktioner såsom t.ex. konserter o.dyl, hotell- och restaurangbokningar, olika resealternativ m.m. Sist men inte minst: shopping, både kläder och skor, heminredning, ja allt faktiskt. Med internet kan jag alltid vara säker på att hitta det billigaste priset på en specifik produkt."
Kvinna, 73 år

"Lever med internet. Betalar räkningar. Läser tidningar, tidskrifter, böcker. Streamar ljud och bild. Kommunikerar med släkt och vänner. Spelar bridge, wordfeud m m. Googlar klurigheter i korsord. Att genom telefonen ha tillgång till allt, varsomhelst och närsomhelst, är ovärderligt."
Kvinna, 81 år

"Man kommer i kontakt med hela världen och kan delta i olika forum. Snabb tillgång till nyheter och rena fakta, möjlighet att ta del av olika åsikter inom samhällsdebatten. Det blir en bredd på allmänbildningen men det gäller att hålla koll på vem som är sändare"
Man, 82 år

"Där finns allt! Jag kan ha kontakt med myndigheter eller vänner, jag få information och allt från småsaker till viktiga. Jag kan hitta saker att köpa, ibland saker som jag inte visste att de fanns. Jag släktforskar, jag vet inte hur jag skulle göra detta utan internet."
Kvinna, 87 år

"Jag har kontakt med verkligheten, med nära och kära. Jag betalar mina räkningar, köper biljetter till tåg och flyg. Jag kan forska och efterforska. Jag kan söka allt ifrån recept till olika symtom eller frågor om kroppen. Eller leta upp var någon jag känner bor. Jag kan sälja och köpa nästan vad som helst. Hela världen är ju tillgänglig."
Man, 88 år

Hur många behöver hjälp att använda internet?

Mer än hälften av de äldsta behöver hjälp med något på nätet

Fråga: Behöver du hjälp med att utföra något på nätet eller känner du att du klarar dig själv?

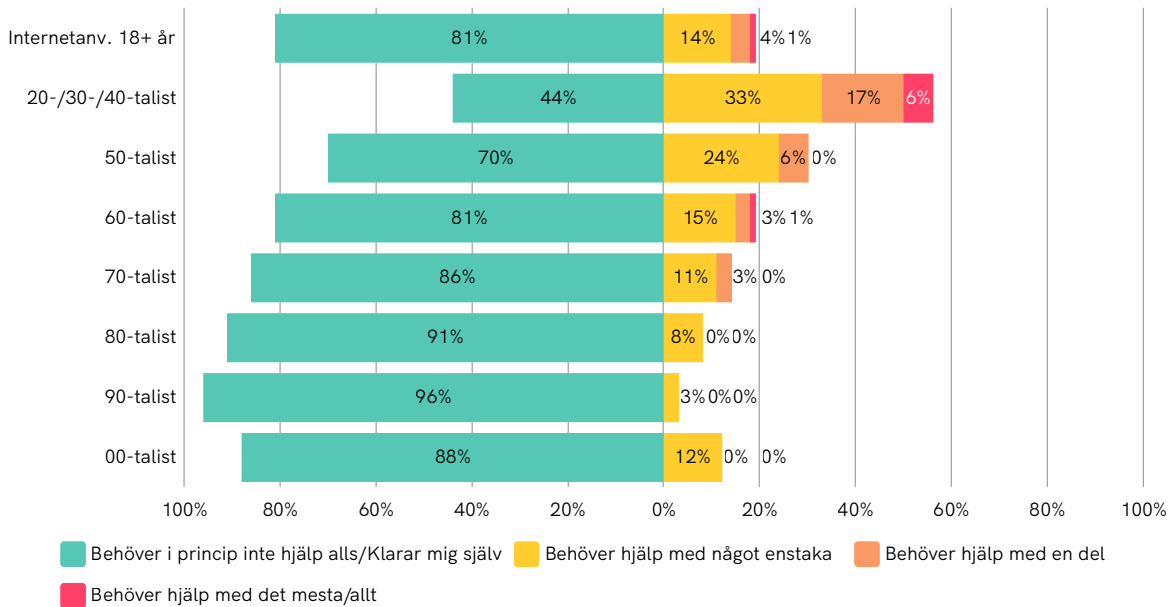

Diagram 1.3a, Bas: Internetanvändare 18+ år, År 2024 (Studie 1)

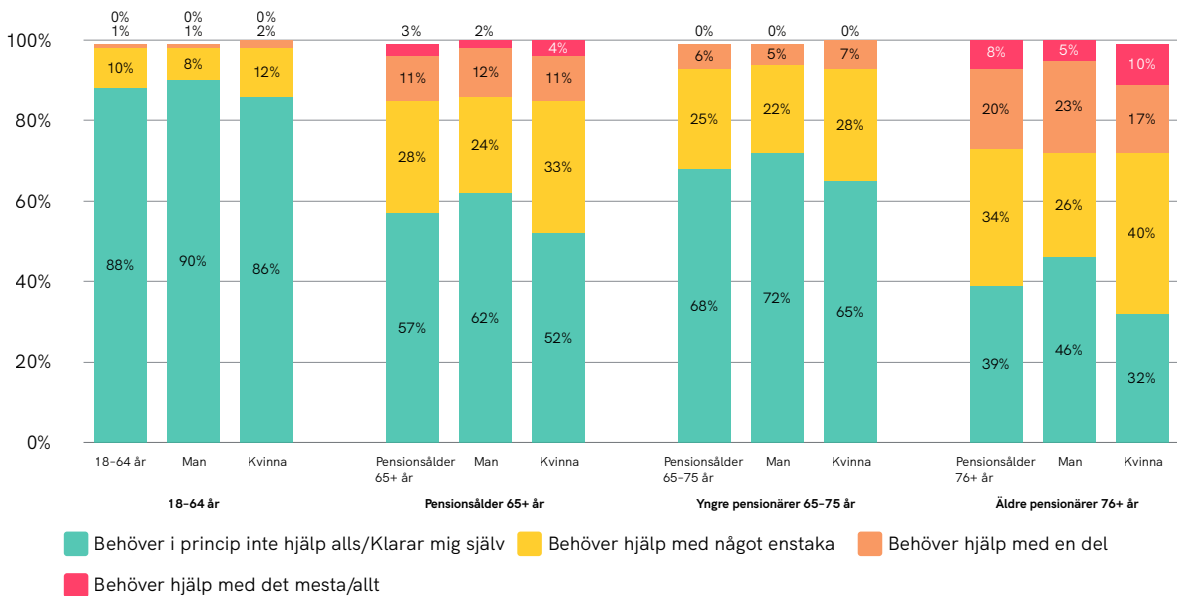

Diagram 1.3b, Bas: Internetanvändare 18+ år, År 2024 (Studie 1)

Hur många svenskar behöver hjälp med något på nätet?

- Var femte svensk som är 18 år eller äldre behöver hjälp med något på nätet. Bland de i arbetsför ålder 18–64 år behöver drygt var tionde digital hjälp.
- Bland internetanvändarna i pensionsålder, alltså 65 år eller äldre, är det digitala hjälpbehovet fyra gånger så stort (43%) jämfört med den yngre befolkningen 18–64 år (12%).
- Hjälpbehovet är stort redan bland de yngre internetanvändande pensionärerna 65–75 år där nära en tredjedel behöver hjälp med något på nätet. Alltså är hjälpbehovet tre gånger större jämfört med de i arbetsför ålder.
- Störst är det digitala hjälpbehovet hos de äldre internetanvändande pensionärerna som är över 75 år (61%). Det är de facto dubbelt så stort jämfört med de yngre pensionärerna och fem gånger större än den arbetsföra befolkningen under 65 år.
- Fler kvinnor än män uppger att de behöver digital hjälp. Skillnaden är som störst bland de äldsta pensionärerna där drygt hälften av männen och två tredjedelar av kvinnorna svarar att de behöver hjälp med något på nätet.
- Bland de äldsta pensionärerna över 75 år uppger dubbelt så många kvinnor (10%) som män (5%) att de behöver hjälp med i princip allt på nätet.
- De som behöver minst hjälp av alla åldersgrupper är 90-talisterna där nästan alla uppger att de klarar sig själva och inte behöver hjälp alls.

Vad är det svenska folket behöver hjälp med på nätet? Det tar vi reda på i *diagram 1.4*.

“Jag har svårt för det digitala språket – det är inte mitt”

Fråga: Vad är det du behöver hjälp med att utföra digitalt?

Diagram 1.4, Bas: Internetanvändare 18+ år, År 2024 (Studie 1)

Vad behöver svenskar hjälp med på nätet?

Drygt var tionde svensk i åldern 18–64 år behöver hjälp med något på nätet och bland de som är 65 år eller äldre är hjälpbehovet fyra gånger så stort (se *diagram 1.3*). Vi har frågat de 19 procent som uppger att de behöver digital hjälp vad de mer konkret behöver hjälp med att utföra på nätet. De har fått svara i fritext.

Det som de allra flesta svarar att de behöver hjälp med är – föga förvånande – tekniska problem; när datorn eller mobilen krånglar eller hänger sig och man inte lyckas ta sig vidare på egen hand. Detta gäller såväl ung som gammal.

“Tekniskt strul! När tekniken strejkar så tycks min hjärna strejka och jag behöver hjälp. Allt från blåskärm, uppdateringar som ballar ur, program som kastar ur mig till att koppla in sketna sladdar.”

Kvinna, 45 år

Skiljer sig då de digitala hjälpbehoven åt mellan olika åldrar? Det är betydligt fler äldre som behöver digital hjälp, men förutom det är skillnaden liten när det gäller vad man behöver hjälp med i de olika åldrarna.

Såväl yngre som äldre finner det exempelvis utmanande att föra över information från en gammal enhet till en ny, att installera mobilt Bank-id, använda parkeringsappar, ta till sig vad som är nytt efter en uppdatering, hitta rätt sökord, hitta rätt på webbplatser och förstå det tekniska språket, hantera lösenord och säkerhetsfrågor. Hjälp med säkerhet kan innefatta allt från att få hjälp med ”skumma länkar” till att inte bli hackad.

Det är dock fler över 65 år som uttrycker att de har svårt att förstå engelsk terminologi, att de kan behöva hjälp med att betala räkningar online och att e-handla. Äldre berättar också om en oro och ängslan för att göra något fel och "ställa till det" vilket gör att de behöver be om hjälp mer ofta än yngre.

Även de allra yngsta födda på 2000-talet har behov av digital hjälp, trots att de är uppvuxna i en digital värld. Som de själva uttrycker det handlar det om "vuxensaker", exempelvis att hitta rätt på myndighetssidor och utföra bank- och försäkringsärenden på nätet.

"Nya vuxensaker som tillkommer såsom digitala fakturor och liknande, sånt man ej gjort innan och som kräver att det blir rätt."

Kvinna, 18 år

Terminologin

En av de största orsakerna till att svenskar i alla åldrar behöver digital hjälp är att man inte förstår det tekniska språket. Det skapar såväl ineffektivitet som svårigheter att både förstå vad som behöver göras och att göra sig förstådd när man behöver be om hjälp. En del, framför allt de i pensionsålder, finner det också utmanande att terminologin ibland är på engelska.

"Språket, jag vet inte vad alla ord betyder. Vet inte vilka ord jag ska använda när jag ber om hjälp och missar säkert mycket jag skulle kunna göra för att jag inte vet vad det är för något."

Kvinna, 33 år

"Jag känner lite osäkerhet inför termer - vad är en drive? En browser...?"

Kvinna, 59 år

"Jag har svårt för det digitala språket - det är inte mitt. Uttryck jag aldrig hört. Tycker inte heller att saker och ting är tydliga nog för mig. Uppdateringar etc: kostar det något? NEJ! säger mina barn. Men jag kan ju inte veta om det inte tydligt står."

Man, 77 år

Livet med dator, mobil och surfplatta kan innebära många nya ord och begrepp. På [webbplatsen Internetkunskap hittar du en förklarande ordlista](#) över termer som många undrar över.

Ny enhet

Såväl ung som gammal uppger att de behöver hjälp när de får en ny digital enhet, som en ny mobil, dator eller surfplatta. Det handlar främst om att föra över information från den gamla enheten, eller att starta upp och komma igång med en ny enhet.

"Vid ny mobil föra över innehållet från den gamla till den nya mobilen. Skulle jag aldrig klara själv!"

Kvinna, 54 år

Uppdateringar och förändringar

Svenskar i alla åldrar tycker att det är utmanande med nya versioner av system och appar och förändringar efter mjukvaruuppdateringar. Det man gjorde tidigare fungerar inte på samma sätt längre och man behöver be om hjälp för att ta sig an det nya.

“Behöver hjälp med allt nytt onödigt junk efter uppdatering. Allt ligger på nya ställen, heter något annat och inget fungerar på samma sätt längre. Det är sjukt mycket förlorad tid speciellt när man har bråttom.”

Man, 31 år

“Mest när det dyker upp något nytt eller någon sida ser helt annorlunda ut. Eller man får någon fråga som man inte vet hur man ska svara på eller vad man ska trycka på. Om man hamnar fel kan det bli krångligt.”

Kvinna, 81 år

Söka och hitta

Att söka på webben kan förefalla enkelt – om man vet hur man ska formulera sig. I alla åldrar kan man ibland behöva hjälp med att hitta rätt sökfras. Att hitta det man söker på olika sajter, ofta myndigheters webbplatser, är också något som en del finner utmanande.

“Ibland hittar man inte sökord för det som man ska söka. Då behövs hjälp!”

Man, 18 år

“Jag vad jag vill men hittar inte orden för att söka det på webben. Hittar inte heller vart information finns på olika internetsidor. Jag behöver hjälp med sökfraser och att hitta rätt ställen.”

Man, 82 år

Appar

Att installera och använda olika appar upplevs som krångligt. Likaså att göra olika inställningar i apparna om till exempel notiser och sekretess. Appar som omnämns mer än andra, och brett i alla åldrar, är parkeringsappar och mobilt Bank-id.

“Ofta problem med parkerings- och laddningsappar till bilen så där behöver jag hjälp ibland.”

Man, 41 år

“Installera bank-id på telefon. Det är en tio år lång kamp jag inte vunnit. Varje gång har det slutat på bankkontoret i förnedring.”

Man, 61 år

“Behöver hjälp med att göra personliga inställningar och säkerhetsinställningar i appar samt att välja rätt/välja bort appar efter personliga behov. Skulle gärna vilja ha tillgång till ett IT-lexikon som klargör alla förkortningar och beskriver hur de påverkar tekniken.”

Kvinna, 72 år

Lösenord och inloggningar

Lösenordshantering ger behov av hjälp hos både unga och gamla. Att komma ihåg vilket lösenord man använt på olika sidor kopplat till vilken e-postadress eller vilket användarnamn man valt gör att en del till och med "sliter sitt hår".

"Kontoinställningar. Att byta lösenord och komma ihåg dessa. Sammanlänka enheter... alltså att kunna kontrollera tv med dator."

Kvinna, 33 år

"Hatar alla 'dina sidor' med log in användarnamn o lösenord!"

Kvinna, 63 år

Säkerhet

Digitala säkerhetsfrågor behöver svenskar i alla åldrar hjälp med. Säkerhet på nätet, eller "säkerhetsförståelse" som en 75-årig kvinna uttrycker det, handlar ofta om att få hjälp med att ta reda på om länkar i mejl och sms är äkta eller potentiella nätbedrägerier.

"Avgöra om mail är spam, förklaring på olika uppdateringar och nya inställningar. Skydd mot att bli hackad."

Kvinna, 37 år

"Säkerhet; veta vad som är sant i tex länkar på sms. Om jag inte fattar, hur ska någon annan då fatta?"

Man, 41 år

"När det kommer konstiga frågor! Då måste jag fråga innan jag svarar eftersom det finns så mycket lurendrejeri på nätet."

Kvinna, 86 år

Bankärenden och e-handel

En del, framför allt de i pensionsålder, uppger att de behöver hjälp med bankärenden och att betala räkningar på nätet. När det gäller e-handel är det främst äldre som behöver hjälp för att de är osäkra på hur man går tillväga. Ofta upplevs det som att det är många steg och många frågor, som man kanske inte förstår, från att man lagt varan eller tjänsten i varukorgen till att beställningen är genomförd.

"Osäker på en del moment och orolig att inte göra rätt när det gäller överföringar av pengar och köp på internethandelsplats."

Kvinna, 75 år

"Till exempel att föra över pengar mellan mina konton. Har 2 konton men vågar inte föra över själv. Behöver också hjälp när brevlådan/mail krånglar."

Man, 91 år

"Vid beställningar på nätet har jag svårt att veta var jag ska trycka. Ofta är frågorna på engelska. Rädd att göra fel."

Kvinna, 79 år

Vid oro och rädsla

Att behöva hjälp på nätet för att man känner sig orolig eller rädd för att göra fel är det framförallt de allra äldsta som uppger. Tekniken upplevs inte som användarvänlig och de komplexa och nya tekniska lösningarna skrämmer.

“Allting är så komplicerat. Det är inte användarvänligt. Lösenord, kodord. Vissa saker vågar man inte röra såsom Word. Man är rädd för att trassla in sig och aldrig komma ur. Gör bara det gamla vanliga.”

Man, 83 år

“Jag vågar inte göra “nya” saker, är rädd att inte hitta tillbaka.”

Kvinna, 87 år

Behöver hjälp med det mesta eller allt

Det är nästan uteslutande de allra äldsta internetvändarna som uppger att de behöver hjälp med det mesta eller allt (se *diagram 1.3b*). De svarar bland annat att en anledning till hjälpbehovet är att de tillhör den “pre-digitala generationen” och att de har haft svårt att hänga med i den digitala och tekniska utvecklingen efter att de slutade att arbeta.

“Klarar allt rutinmässigt men fastnar och behöver hjälp med allt annat. Har gått flera kurser men dom kommer aldrig in på detaljer eller också glömmer jag. Det finns ingenstans att fråga! Om jag skriver till någon och vill bifoga något, hur gör jag då?”

Kvinna, 74 år

“Avslutade arbetet 2010, därefter har jag inte hängt med i utvecklingen.”

Kvinna, 78 år

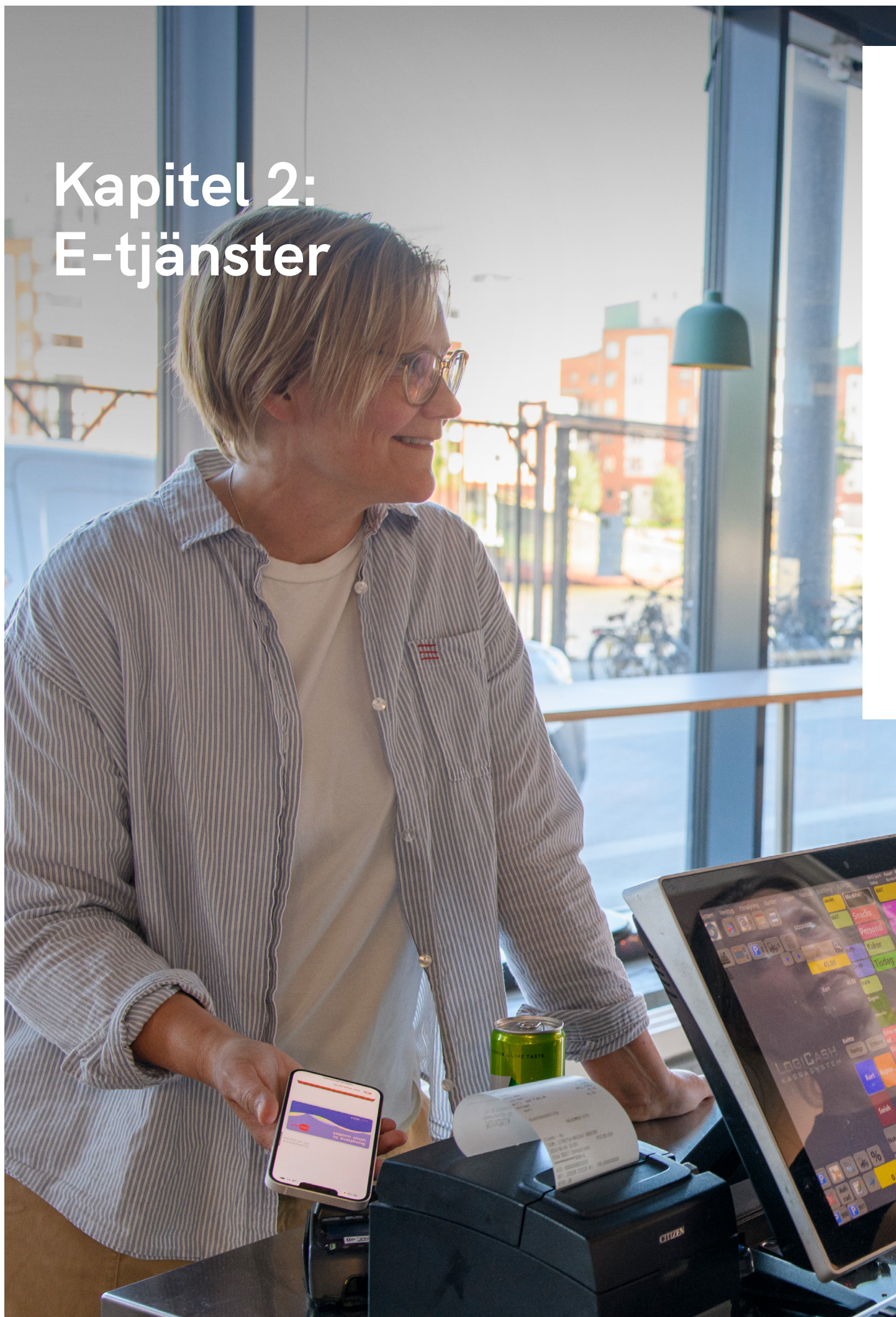
“Det finns saker jag inte brytt mig om att lära mig - som att lägga in foton - o när datorn krånglar behöver jag hjälp. Känns inte som om jag var datorns chef!”

Man, 87 år

“Jag tillhör den pre-digitala generationen. Behöver hjälp med mycket.”

Kvinna, 87 år

Kapitel 2: E-tjänster

7 procent av befolkningen saknar e-legitimation

Kivra fortsätter att dominera bland digitala brevlådor och mobilt Bank-id bland e-legitimationer. Swish är ledande bland betalappar. I fysisk butik betalar idag många svenskar med Swish eller genom att blippa mobilen.

Innehåll

- 21 Kort sammanfattning
- 23 Digital brevlåda och Kivra
- 28 E-legitimation och mobilt Bank-id
- 33 Betaltjänster och Swish

I det här kapitlet undersöker vi hur användningen av digitala brevlådor har utvecklats under det senaste året. Vidare följer vi upp hur många som har en e-legitimation och framför allt tittar vi närmare på användningen av mobilt Bank-id. Vi tar också reda på hur många som har aktiverat ett digitalt id-kort med fotografi – och hur många som känner till att de kan göra detta. Sedan ger vi svar på hur många svenskar som betalar med en app och hur många som swishar eller blipper mobilen i fysisk butik.

Den digitala brevlådan Kivra fortsätter att växa år 2024

7 av 10 svenskar har en digital brevlåda år 2024. Blickar vi bakåt ett par år ser vi en långsam tillväxt. Användningen av digitala brevlådor ökar både bland de i pensionsålder och bland unga vuxna. Liksom majoriteten av befolkningen har de flesta av dem valt Kivra. Två tredjedelar av svenskarna använder Kivra vilket gör tjänsten till den dominerande aktören bland digitala brevlådor. Kivra är också den enda digitala brevlåda som växer år 2024.

Nästan alla använder mobilt Bank-id

E-legitimation används av nästan alla svenskar och andelen användare har varken ökat eller minskat sedan år 2023. Mobilt Bank-id är den dominerande tjänsten på marknaden som 92 procent av svenskarna använder sig av. Via sitt Bank-id har var femte svensk aktiverat ett digitalt id-kort med fotografi år 2024. Långt mer än hälften – 61 procent – känner dock till denna nya tjänst som introducerades under år 2023.

Swish är etta bland appar för betalning

Majoriteten av svenskarna använder en app eller digital tjänst för betalning. Den överlägset mest använda appen är Swish. Jämfört med år 2021 har Swish ökat sin andel användare och används nu av nära 9 av 10 svenskar. Långt efter, på andra plats, hamnar Apple Pay som inte ens används av var fjärde svensk. Populärast är Apple Pay bland de som är födda på 2000-talet.

Många unga betalar genom att blippa mobilen

Vid betalning i fysisk butik har drygt 5 av 10 av svenskarna swishat och något färre – knappt 4 av 10 – har blippat mobilen, det vill säga använt en elektronisk plånbok. När det gäller hur man oftast betalar i fysisk butik är det däremot nästan var femte som uppger att de blipper mobilen och nästan ingen som använder Swish. Att blippa mobilen är ett betalningssätt som är mer populärt bland unga och i städer.

Befolkningen över 65 år riskerar att hamna utanför det digitala samhället

Ålder är den faktor som har störst påverkan på användandet av e-tjänster vilket hänger samman med användandet av internet. Jämför vi befolkningen i arbetsför ålder 18–64 år med de i pensionsålder 65 år eller äldre ser vi att skillnaden i användning är stor och att det är den äldre befolkningen som riskerar att hamna utanför det digitala samhället.

Exempelvis är det endast 1 procent av de som är 18–64 år som inte har en e-legitimation jämfört med 25 procent bland de som är i pensionsålder. Även om skillnaden är stor mellan yngre och äldre pensionärer ser vi att det redan bland yngre pensionärer 65–75 år är 9 procent som saknar en e-legitimation, jämfört med 44 procent bland de som är över 75 år. Vi ser samma mönster för de andra e-tjänsterna vi undersöker i detta kapitel.

Digital brevlåda och Kivra

7 av 10 svenskar har en digital brevlåda

Fråga: Har du under de senaste 12 månaderna använt en digital brevlåda?

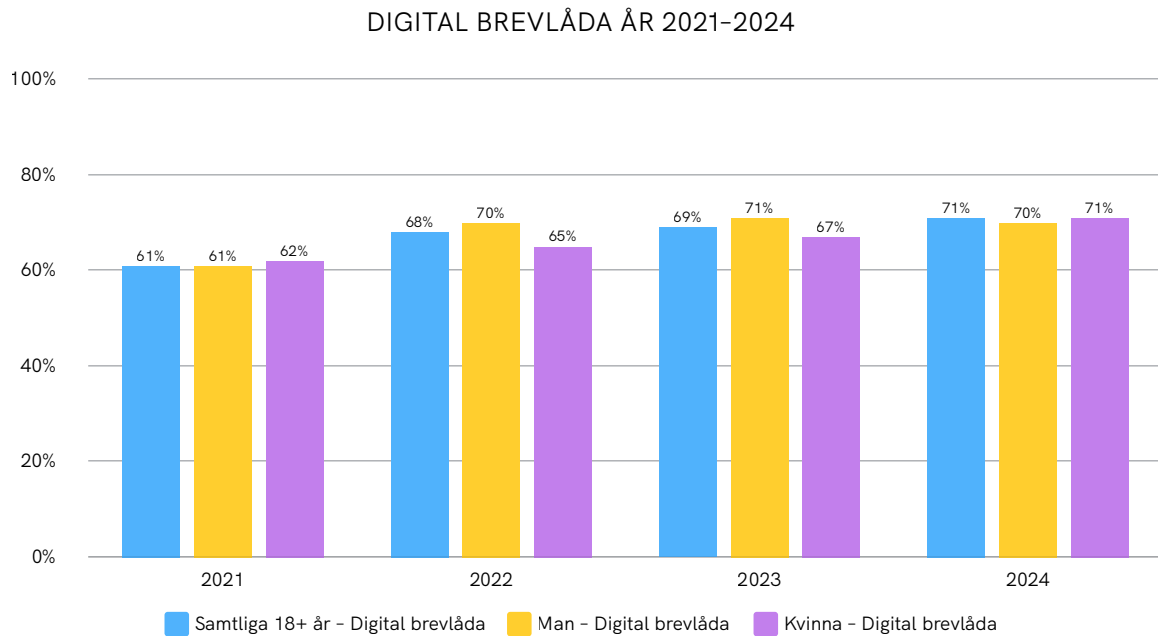

Diagram 2.1a, Bas: Samtliga 18+ år, År 2021-2024 (Studie 1)

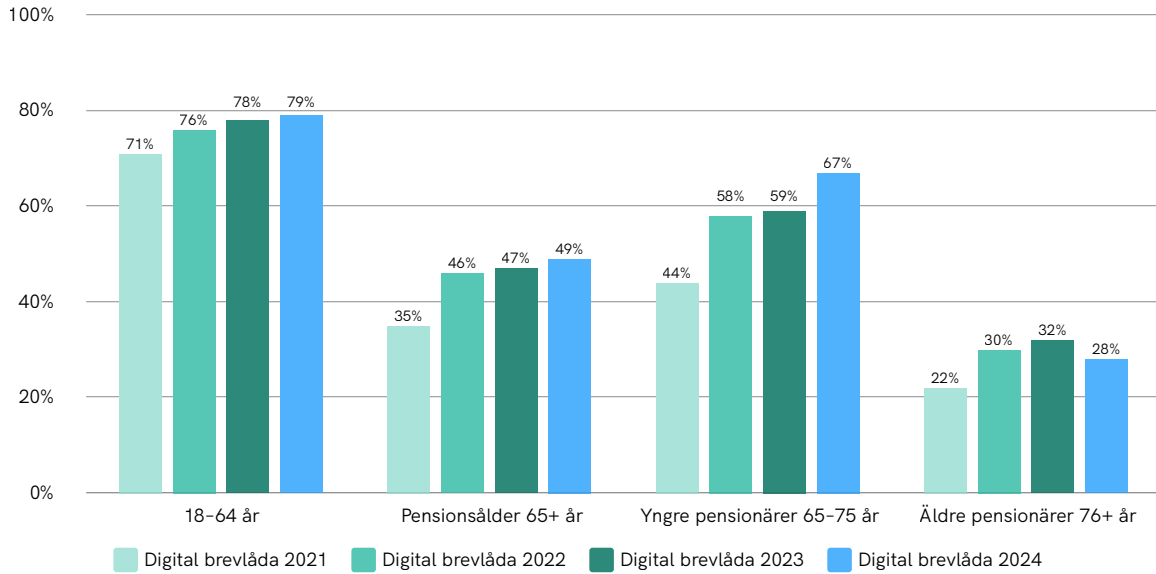

Diagram 2.1b, Bas: Samtliga 18+ år, År 2021-2024 (Studie 1)

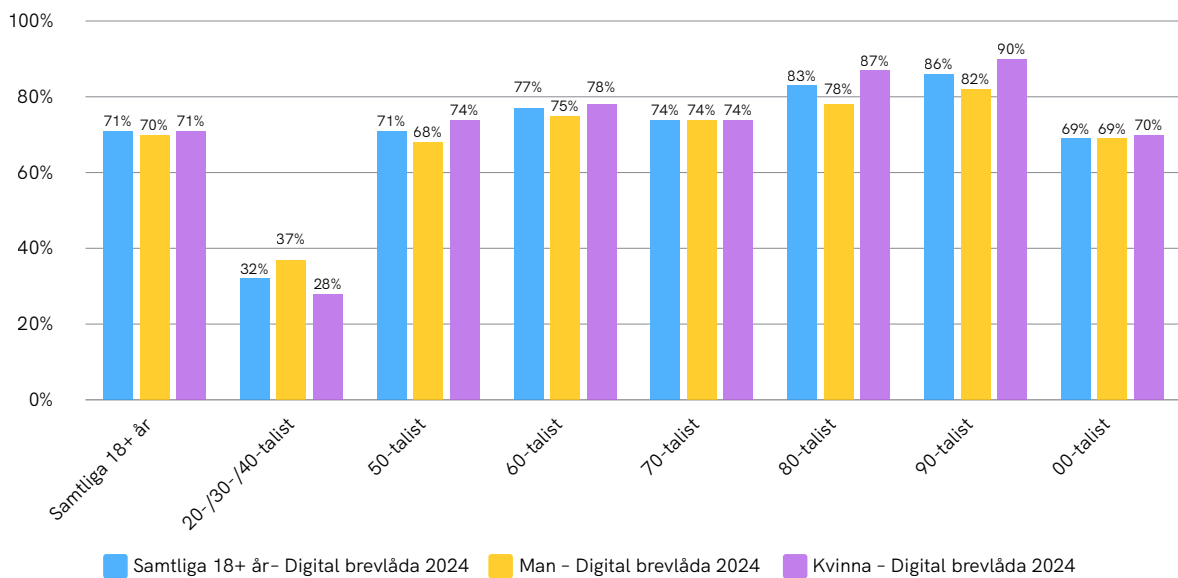

Diagram 2.1c, Bas: Samtliga 18+ år, År 2024 (Studie 1)

Hur många svenskar har en digital brevlåda år 2024?

- 7 av 10 svenskar använder en digital brevlåda år 2024.
- Under perioden 2021-2024 har andelen som har en digital brevlåda ökat. Störst ökning skedde mellan år 2021 (61%) till år 2022 (68%) medan de senaste åren 2022-2024 indikerar en mer långsam tillväxt.
- Digitala brevlådor har ökat bland både äldre och yngre, främst bland yngre pensionärer 65-75 år och unga vuxna födda på 2000-talet.*

- Knappt hälften av de i pensionsålder (49%) har en digital brevlåda år 2024 vilket är betydligt färre jämfört med den yngre befolkningen 18–64 år (79%).
- Lika många män som kvinnor använder en digital brevlåda år 2024. Andelen kvinnor har ökat något sedan år 2023 medan männen ligger kvar på samma nivå som föregående år.

Hur många svenskar har inte en digital brevlåda år 2024?

- 3 av 10 svenskar använder inte en digital brevlåda år 2024. Det är framför allt de yngsta och de äldsta i befolkningen som inte har en digital brevlåda.
- Nästan var tredje av de myndiga 00-talisterna har inte använt sig av en digital brevlåda år 2024.
- Drygt hälften av de i pensionsålder, som alltså är 65 år eller äldre, har inte en digital brevlåda. Det skiljer sig dock stort åt mellan yngre och äldre pensionärer.
- Det är framför allt de äldsta som är 76 år eller äldre som inte har en digital brevlåda vilket hänger samman med att de inte heller är internetanvändare i lika hög grad som övriga i befolkningen (se *diagram 1.2*).
- I jämförelse med år 2023 kan det se ut som om färre äldre pensionärer över 75 år har en digital brevlåda år 2024, skillnaden är dock inom felmarginalen.

Kivra växer år 2024

Fråga: Vilken eller vilka digitala brevlådor har du använt de senaste 12 månaderna?

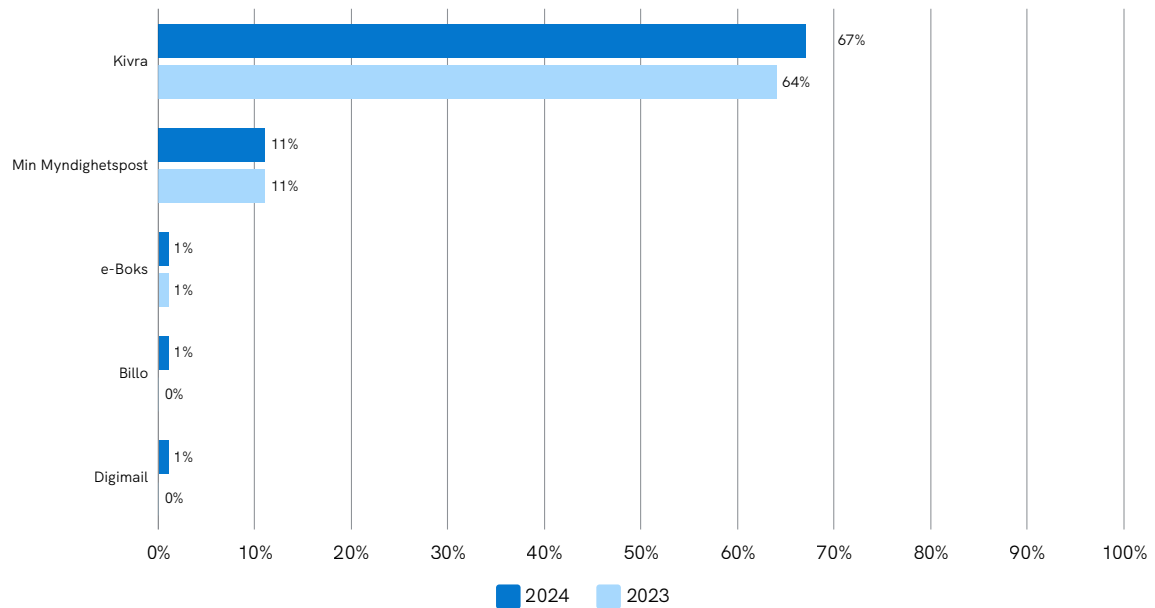

Diagram 2.2a, Bas: Samtliga 18+ år, År 2023–2024 (Studie 1)

KIVRA ÅR 2023–2024

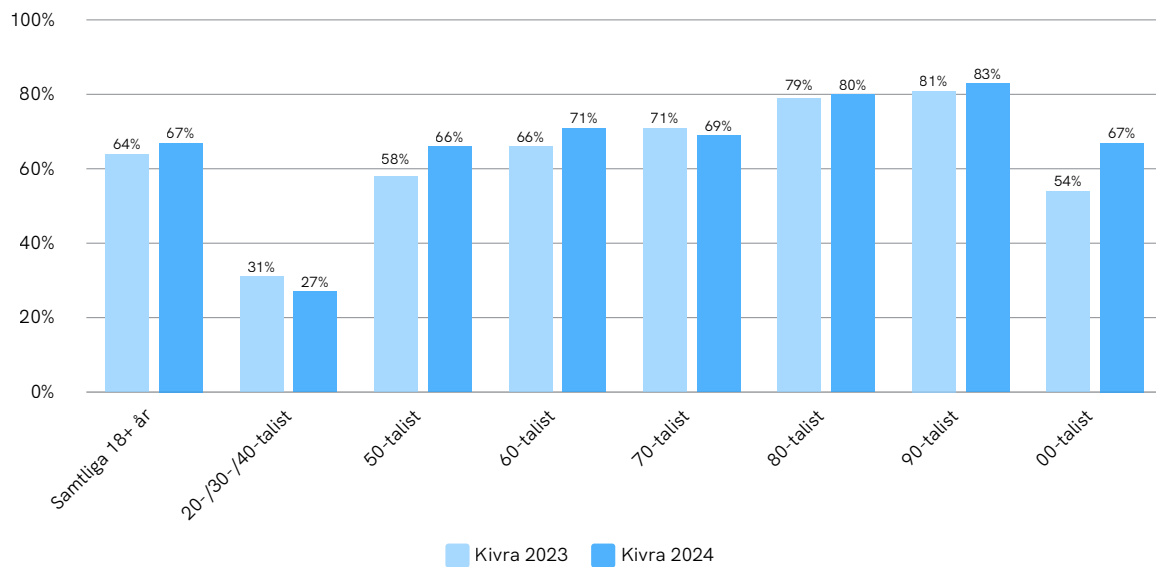

Diagram 2.2b, Bas: Samtliga 18+ år, År 2023–2024 (Studie 1)

Vilken digital brevlåda används av flest svenskar år 2024?

- Kivra är liksom föregående år 2023 den dominerande digitala brevlådan. 2 av 3 svenskar använder Kivra år 2024.
- Kivra ökar andelen användare något år 2024 jämfört med år 2023. Ökningen sker framför allt bland unga vuxna födda på 00-talet och pensionärer födda på 50-talet. Skillnader i övriga åldersgrupper är inom felmarginalen.
- På andra plats bland digitala brevlådor kommer den statliga tjänsten Min myndighetspost som 1 av 10 svenskar använder. Min Myndighetspost har varken ökat eller minskat sedan år 2023 och tjänsten används främst av 50-talister (21%).*
- På delad tredjeplats kommer E-boks, Billo och Digimail som endast används av 1 procent vardera.

Hur många använder mer än en digital brevlåda?

- Att använda mer än en digital brevlåda har inte ökat signifikant från år 2023 (8%) till år 2024 (9%) på befolkningsnivå.*
- Det är främst 50-talisterna som använder flera digitala brevlådor och bland dem ser vi också en ökning mellan år 2023 (11%) till år 2024 (17%).*

E-legitimation och mobilt Bank-id

93 procent av svenskarna använder e-legitimation

Fråga: Har du under de senaste 12 månaderna använt någon av följande e-legitimationer?

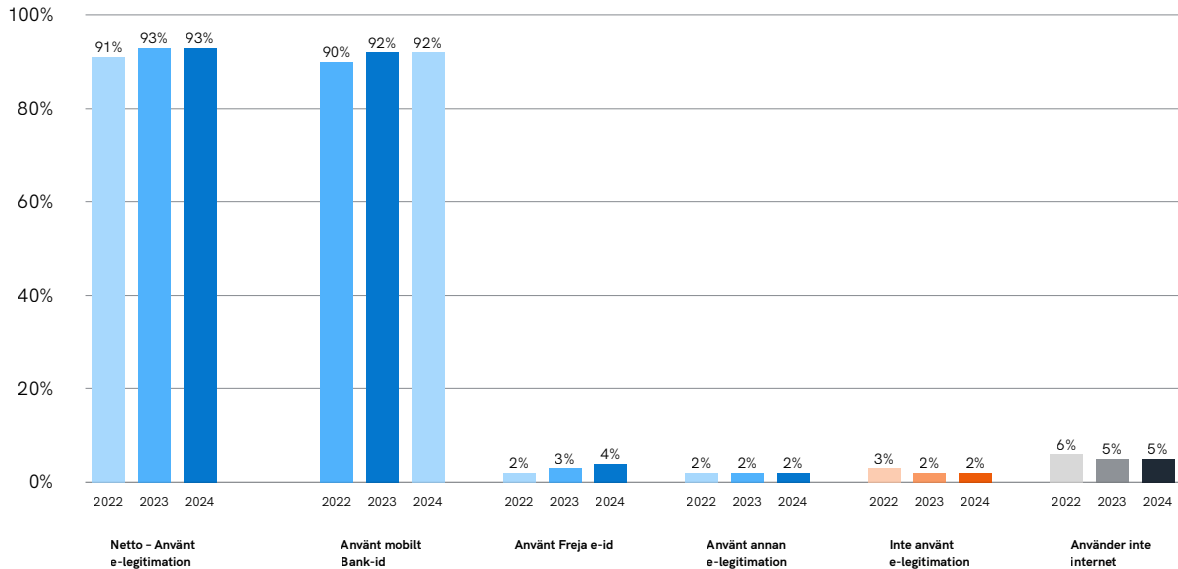

Diagram 2.3, Bas: Samtliga 18+ år, År 2022–2024 (Studie 1)

Hur många svenskar har en e-legitimation år 2024 och vilka tjänster använder de?

- E-legitimation används av nästan alla svenskar (93%) och mobilt Bank-id är den dominerande tjänsten (92%).
- 4 procent av svenskarna använder sig av Freja e-id. De senaste åren tenderar Freja e-id ha en försiktig tillväxt i andelen användare.
- Den totala andelen användare av e-legitimation har varken ökat eller minskat sedan år 2023.

Hur många svenskar har inte en e-legitimation år 2024?

- 7 procent av svenskarna har inte en e-legitimation år 2024. Hos den internetanvändande befolkningen är det endast 3 procent som inte använder e-legitimation.*
- Endast 1 procent av de i arbetsför ålder 18–64 år använder sig inte av en e-legitimation medan 25 procent av de som är i pensionsålder 65 år eller äldre inte har en e-legitimation.*
- Skillnaden är dock stor mellan yngre och äldre pensionärer. Bland de yngre pensionärerna 65–75 år är det endast 9 procent som inte har en e-legitimation jämfört med hela 44 procent bland de som är 76 år eller äldre.*

För mer information om användning av mobilt Bank-id, se *diagram 2.4*.

Mobilt Bank-id dominerar bland e-legitimationer

Fråga: Har du under de senaste 12 månaderna / varje vecka / varje dag använt mobilt Bank-id?

MOBILT BANK-ID ÅR 2021-2024

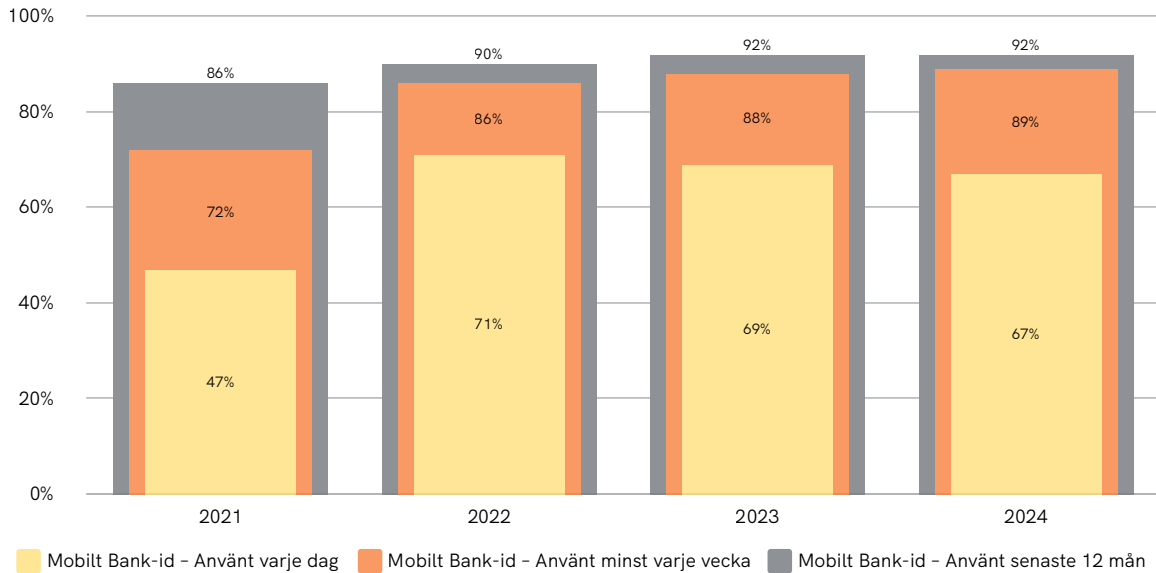

Diagram 2.4a, Bas: Samtliga 18+ år, År 2021-2024 (Studie 1)

MOBILT BANK-ID ÅR 2021-2024

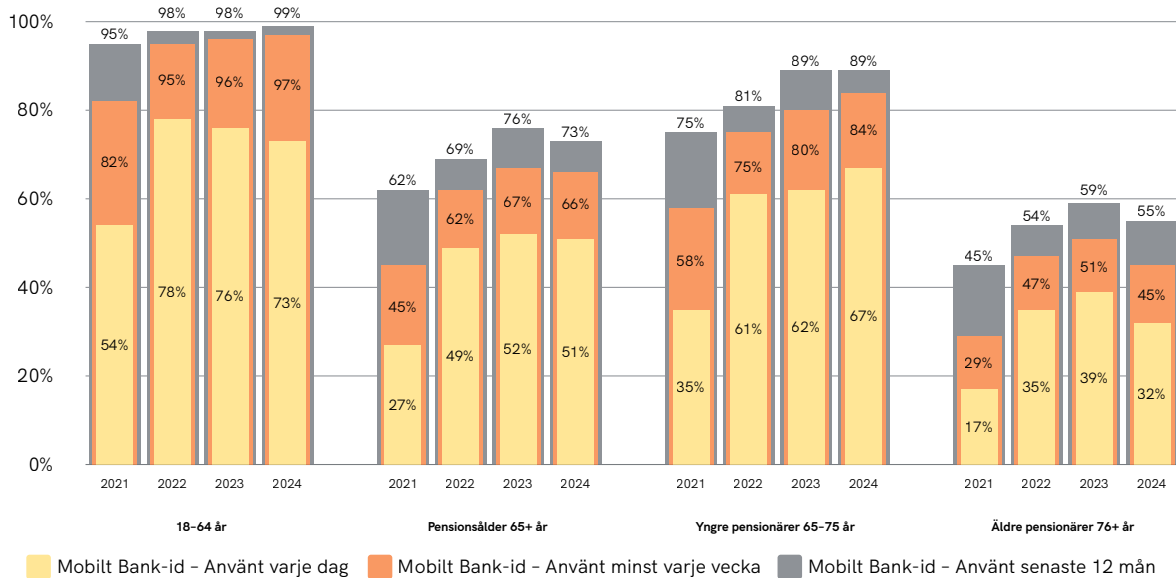

Diagram 2.4b, Bas: Samtliga 18+ år, År 2021-2024 (Studie 1)

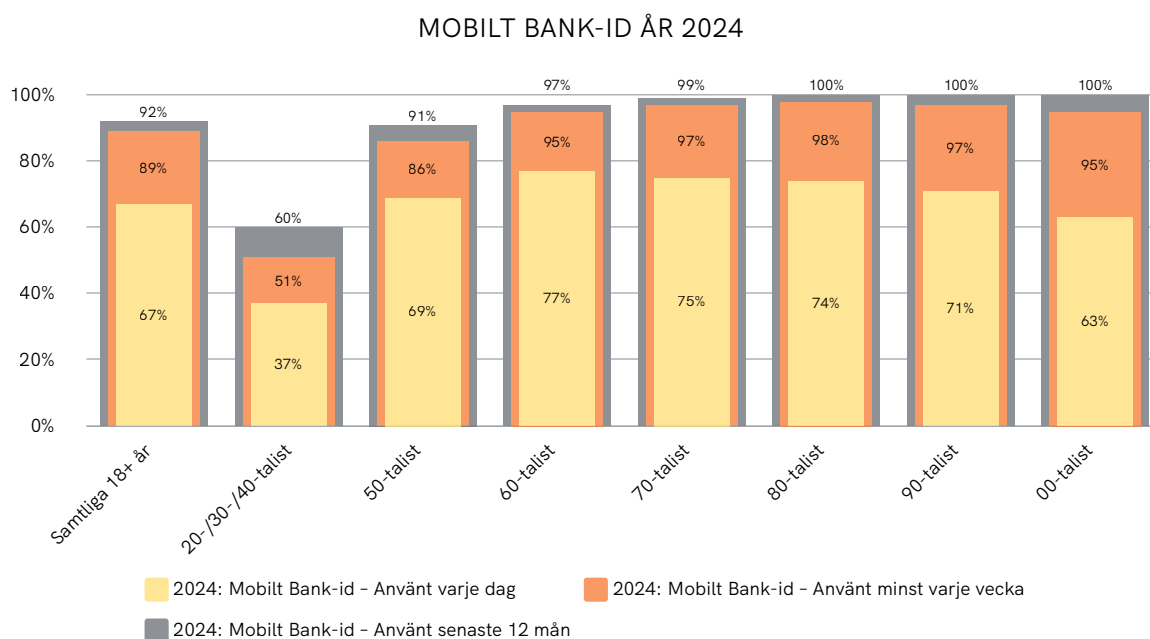

Diagram 2.4c, Bas: Samtliga 18+ år, År 2024 (Studie 1)

Hur många använder mobilt Bank-id år 2024?

- Mobilt Bank-id är den dominerande e-legitimationen i Sverige och används av nästan alla svenskar (92%).
- Andelen användare av mobilt Bank-id har varken ökat eller minskat år 2024.
- 9 av 10 använder mobilt Bank-id varje vecka och uppemot 7 av 10 gör det dagligen vilket är i linje med föregående år 2023. Sett över tid tenderar det dagliga användandet minska något.
- Drygt 7 av 10 i pensionsålder (73%) använder mobilt Bank-id vilket är betydligt färre jämfört med den arbetsföra befolkningen under 65 år (99%).
- Fram till pensionsåldern använder män och kvinnor mobilt Bank-id i princip i lika stor utsträckning. Bland de i pensionsålder är det fler män än kvinnor som har mobilt Bank-id. Detta blir extra framträdande efter 75 års ålder vilket hänger samman med andelen som (inte) använder internet (se *diagram 1.1b*).*
- Jämfört med år 2023 har andelen pensionärer som använder mobilt Bank-id varken ökat eller minskat då skillnaderna är inom felmarginalen. Det gäller även nedbrutet på yngre och äldre pensionärer.

Var femte svensk har aktiverat digitalt id-kort

Fråga: Har du aktiverat digitalt id-kort med fotografi via ditt Bank-id?

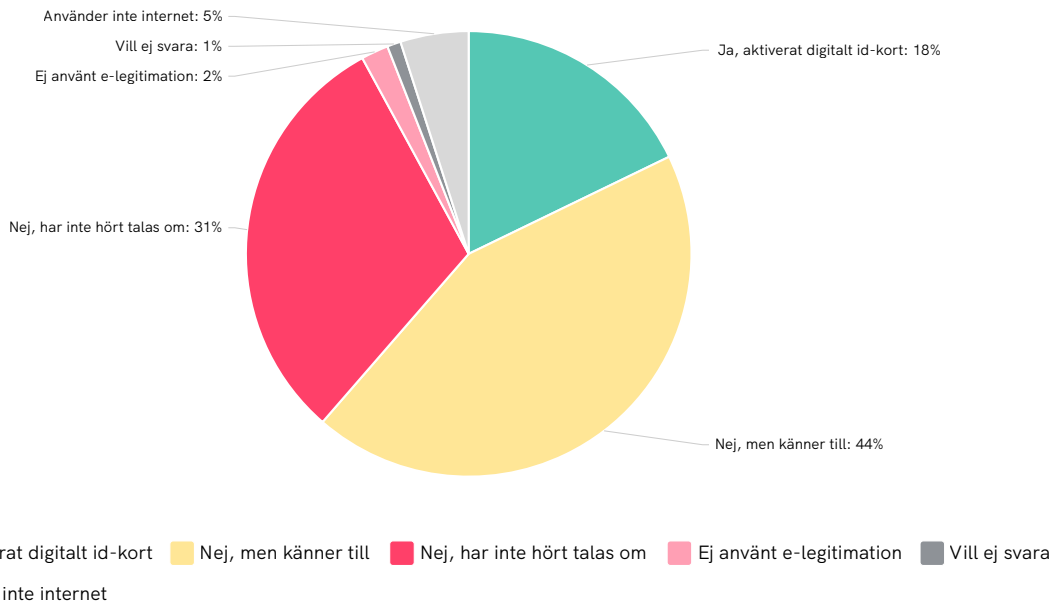

Diagram 2.5a, Bas: Samtliga 18+ år, År 2024 (Studie 1)

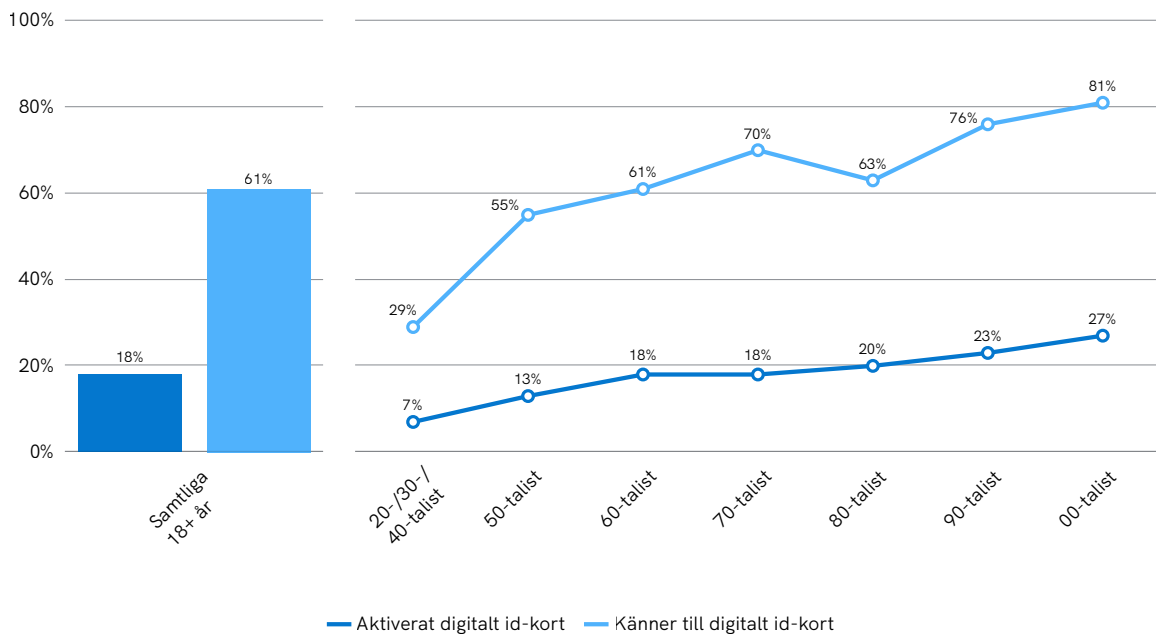

Diagram 2.5b, Bas: Samtliga 18+ år, År 2024 (Studie 1)

Hur många svenskar har aktiverat ett digitalt id-kort år 2024?

- 2 av 10 svenskar har aktiverat ett digitalt id-kort med fotografi via sitt Bank-id år 2024.
- Unga vuxna födda på 00-talet ligger i topp vad gäller att ha aktiverat digitalt id-kort.
- Betydligt fler män (22%) än kvinnor (14%) har aktiverat ett digitalt id-kort. Störst är skillnaden bland 50-talister där tre gånger fler män än kvinnor uppger att de har aktiverat digitalt id.*
- Bland pensionärerna har knappt var tionde aktiverat ett digitalt id-kort år 2024.

Hur många svenskar känner till att man kan aktivera ett digitalt id-kort?

- 6 av 10 svenskar känner till att man kan aktivera digitalt id-kort med fotografi via sitt Bank-id.
- Kännedomen om digitala id-kort är som högst bland de födda på 90- och 00-talet.
- Fler män än kvinnor uppger att de känner till digitala id-kort, störst är skillnaden bland 70-talister.*
- 4 av 10 pensionärer känner till att de kan aktivera digitala id-kort med fotografi via sitt Bank-id. Skillnaden i kännedom är dock mer än dubbelt så stor bland de yngre pensionärerna 65–75 år (53%) jämfört med de äldre pensionärerna över 75 år (23%).*

Betaltjänster och Swish

9 av 10 använder en app för betalning

Fråga: Har du använt dig av en app vid betalning de senaste 12 månaderna?

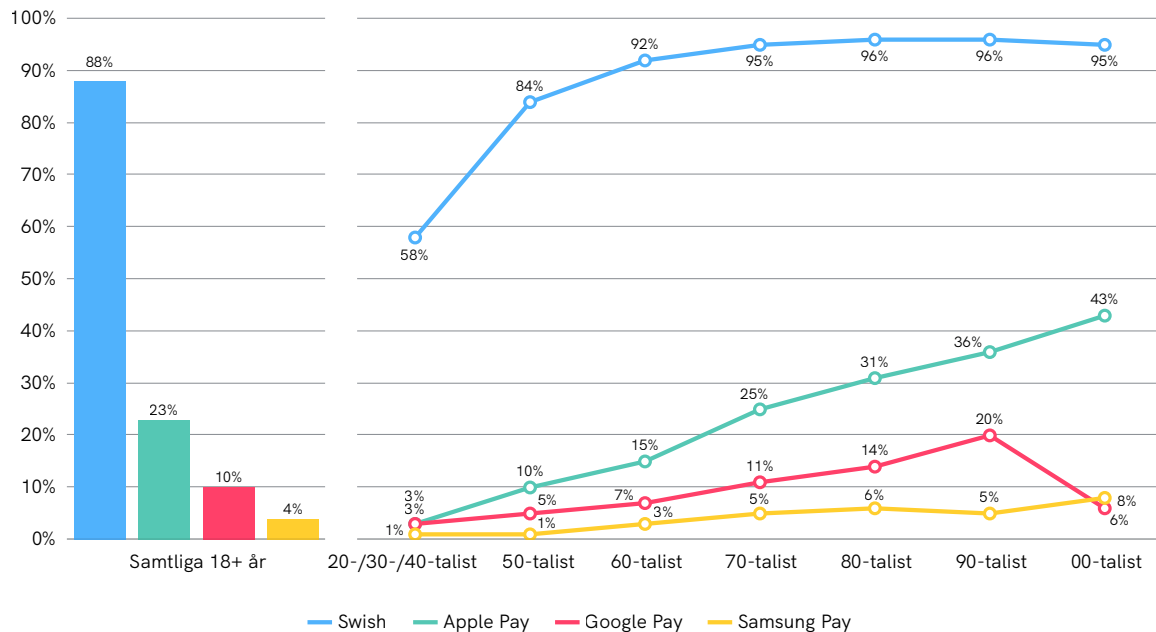

Diagram 2.6, Bas: Samtliga 18+ år, År 2024 (Studie 1) För exakt frågeformulering, se formulär.

Hur många svenskar använder sig av appar vid betalning?

- 9 av 10 svenskar har år 2024 använt sig av en app eller tjänst för betalning och bland dessa dominerar Swish.* (Mer om Swish i *diagram 2.7*.)
- På andra plats, långt efter Swish, kommer Apple Pay som en knapp fjärdedel har använt. Apple Pay används allra mest av 00-talister och sedan minskar andelen användare med stigande ålder.
- På tredje plats kommer Google Pay som har använts av dubbelt så många män (13%) som kvinnor (7%) och allra mest av 90-talister.*
- Samsung Pay har endast använts av några få procent men allra mest av män födda på 00-talet (13%).*
- Frågan innehåller också ett alternativ för andra appar i fritextsvar. De 4 procent som har angivit en annan app har bland mycket annat svarat Klarna, Paypal och Qliro.*
- I befolkningen i arbetsför ålder 18–64 år är det endast 4 procent som inte använder en app för betalning. Bland de i pensionsålder 65 år eller äldre är den andelen betydligt större (30%). Skillnaden är dock stor mellan yngre pensionärer 65–75 år (15%) och äldre pensionärer över 75 år (47%).*

Swish ökar år 2024

Fråga: Har du under de senaste 12 månaderna använt Swish?

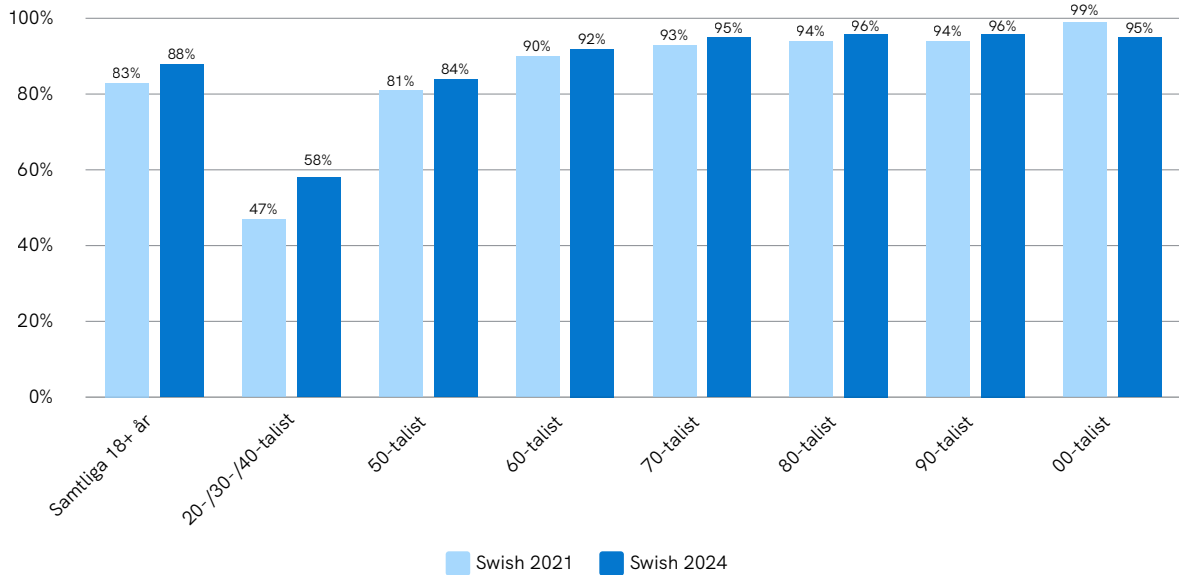

Diagram 2.7a, Bas: Samtliga 18+ år, År 2021 & 2024 (Studie 1) Frågan ställdes ej år 2022/2023. För exakt frågeformulering, se formulär.

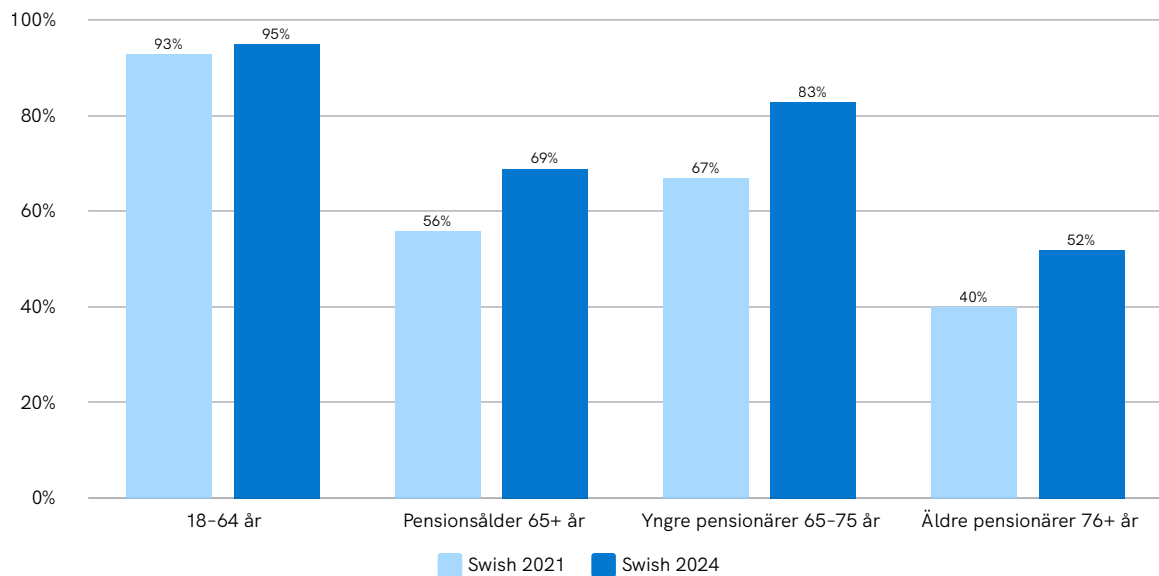

Diagram 2.7b, Bas: Samtliga 18+ år, År 2021 & 2024 (Studie 1) Frågan ställdes ej år 2022/2023. För exakt frågeformulering, se formulär.

Hur många svenskar använder Swish år 2024?

- Nära 9 av 10 svenskar har använt Swish år 2024. Jämfört med år 2021 har andelen som använder Swish ökat. Frågan ställdes ej år 2022/2023.
- Nästan alla i arbetsför ålder 18–64 år (95%) använder Swish och skillnaden är stor jämfört med de i pensionsålder 65 år eller äldre (69%).
- Bland de äldsta pensionärerna över 75 år är endast hälften (52%) användare av Swish men även de yngre pensionärerna 65–75 år (83%) halkar efter den yngre befolkningen.
- Även om pensionärerna är den åldersgrupp som har lägst andel användare av Swish så är det bland dem som Swish har ökat mest sedan år 2021.
- Swish tenderar att ha minskat något bland unga vuxna födda på 00-talet sedan år 2021.
- Swish används i lika hög utsträckning av män som kvinnor.*

Mer än hälften av de unga blippar mobilen vid betalning i fysisk butik

Fråga: Har du betalat med Swish eller blippat mobilen (elektronisk plånbok kopplad till kort eller konto) i fysisk butik under de senaste 12 månaderna? Är Swish eller blippa mobilen det sätt du OFTAST betalar på i fysisk butik?

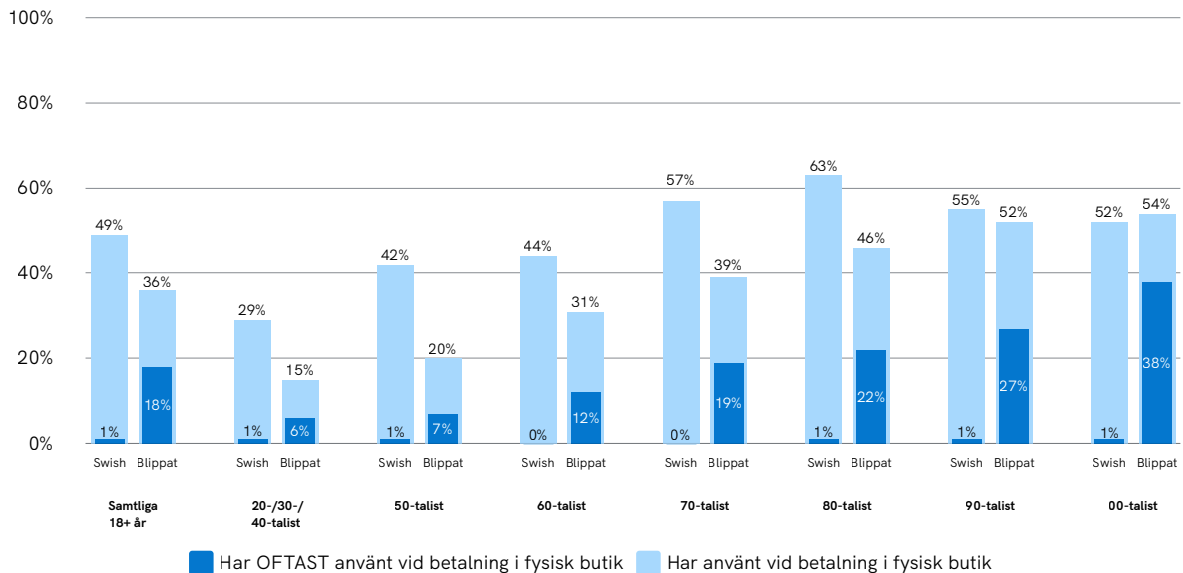

Diagram 2.8, Bas: Samtliga 18+ år, År 2024 (Studie 1) För exakt frågeformulering, se frågeformulär.

Hur vanligt är det att betala "digitalt", alltså att swisha eller blippa mobilen, i fysisk butik år 2024?

- 6 av 10 svenskar har antingen swishat eller blippat mobilen, alltså använt en elektronisk plånbok kopplad till kort eller konto, vid betalning i fysisk butik år 2024.*
- Det är betydligt fler svenskar som har använt Swish i den fysiska butiken än en elektronisk plånbok. Däremot är det betydligt fler som uppger att de blippar mobilen än använder Swish när det gäller hur de oftast har betalat i fysisk butik det senaste året.
- Det är lika vanligt bland män som kvinnor att swisha eller blippa mobilen i fysisk butik.*
- Det är lika vanligt i stad som på landsbygd att swisha i fysisk butik medan att blippa mobil är vanligare i städerna.*

Hur många svenskar betalar med Swish i fysisk butik år 2024?

För att kunna betala med Swish i en fysisk butik behöver butiken vara ansluten till Swish.

- Hälften av svenskarna har betalat med Swish i fysisk butik år 2024. Det är dock endast några enstaka (1%) som oftast använder Swish som betalningsmetod i fysiska butiker.
- Det är främst 80-talisterna (63%) som har använt Swish som betalning i fysisk butik.
- Var tredje pensionär har betalat med Swish i fysisk butik år 2024.*

Hur många svenskar blipper mobilen vid betalning i fysisk butik år 2024?

Att blippa mobilen, det vill säga att använda en elektronisk plånbok kopplat till kort eller konto, är möjligt att göra överallt där man kan blippa med sitt fysiska kort, så kallad kontaktlös betalning.

- Mer än var tredje svensk har blippat mobilen vid betalning i fysisk butik år 2024. Nära var femte betalar oftast i fysisk butik genom att blippa mobilen.
- Det är främst unga vuxna som blipper mobilen i fysisk butik. Mer än 5 av 10 av de födda på 00-talet blipper mobilen och för knappt 4 av 10 är det den betalningsmetod de oftast använder i den fysiska butiken.
- Knappt var femte pensionär har blippat mobilen i fysisk butik år 2024.*

Kapitel 3: Sociala medier

Sociala medier får unga kvinnor att känna sig ensamma och utanför

Tillväxttakten på sociala medier går långsamt och nyare tjänster har haft svårt att etablera sig bland svenskarna under året. Sociala medier upplevs stjäla för mycket av vår tid, men hjälper oss samtidigt att hålla kontakten med nära och kära.

Innehåll

- 39 Kort sammanfattning
- 41 Vilka använder sociala medier?
- 43 Vilka sociala medier ökar och vilka minskar?
- 47 Sociala medier bland barn och ungdomar
- 57 Upplevda fördelar med sociala medier
- 65 Upplevda nackdelar med sociala medier
- 71 Youtube
- 73 Facebook
- 75 Instagram
- 77 Snapchat
- 79 Tiktok
- 81 X (Twitter)
- 83 LinkedIn
- 85 Be Real
- 87 Discord
- 89 Användning av kommunikationsappar

I det här kapitlet visar vi hur många som använder sociala medier, vilka tjänster som används och om de har ökat eller minskat under åren 2021-2024. Vi undersöker även vilka fördelar och nackdelar som svenskarna upplever med att använda sociala medier. Hur många tycker exempelvis att det utökar deras umgängeskrets? Och vilka känner sig mindre attraktiva för att de jämför sig utseendemässigt med andra på sociala medier?

Kapitlet visar även vilka sociala medier barn och ungdomar använder. Vi undersöker också hur många barn och unga som har konton på sociala medier som föräldrarna inte känner till, hur många som har postat en Tiktok-trend och vilka som skriver med personer de inte känner. Sist men inte minst, hur vanligt är det att barn och ungdomar känner sig utanför när de ser var andra befinner sig på den så kallade Snapkartan?

Tillväxttakten för sociala medier rör sig långsamt

År 2024 finns ett stort utbud av sociala medier och svenskarna använder många olika plattformar parallellt med varandra. Nästan samtliga internetanvändare använder idag sociala medier och vilka plattformar som används förändrar sig inte längre särskilt mycket från år till år.

Det sker däremot en del förflyttningar i användandet av olika sociala medieplattformar om man ser till specifika målgrupper. Inte minst handlar det om unga personer som både anammar nya plattformar och slutar använda plattformar som tidigare har varit populära.

Facebook används mer sällan

Facebook är fortsatt en av de mest populära plattformarna som når användare brett över generationerna. Den totala andelen användare under ett år har under perioden 2021–2024 i stort sett varit stabil, bortsett från en liten minskning under år 2023. Den dagliga användningen har däremot successivt sjunkit under de senaste fyra åren, vilket tyder på att Facebook används mer sällan över tid.

Svårt för nya sociala medier att etablera sig på marknaden

I årets undersökning mäts fyra nyare sociala medie-plattformar; Threads, Bluesky, Yubo och Mastodon. Mastodon och Yubo ingick även i undersökningen 2023, medan Threads och Bluesky är helt nya för i år. Andelen personer som har testat någon av dessa plattformar är däremot mycket få.

Threads är den plattform som bäst lyckats locka nya användare. En möjlig förklaring till det är att appen ägs av Meta och att man kan logga in på Threads med sitt befintliga konto på Instagram, en tjänst som redan har många användare.

Plattformarna Bluesky, Yubo och Mastodon når däremot inte ens 1 procent av svenskarna under året.

- Bluesky når den bredaste målgruppen med 1 procent användare bland 70-, 80- och 90-talister under året.
- Yubo når 1 procent bland 00-talister under året.
- Mastodon har använts av 1 procent av 70-talisterna under året.

Sociala medier underlättar svenskarnas sociala liv

Många svenskar anser att sociala medier ger dem fördelar i sitt sociala liv. Sociala medier underlättar kommunikationen med ens befintliga kontakter och för många utökar det även umgängeskretsen. Fler än var fjärde använder även sociala medier för att få stöd och råd i olika intressegrupper. Det kan röra sig om allt från tips om sin hobby, fritidsintressen eller husprojektet till att få stöd från andra med erfarenhet av en specifik sjukdom eller psykisk ohälsa.

Unga kvinnor drabbas hårdast av baksidan med sociala medier

Unga kvinnor drabbas särskilt hårt av nackdelarna med sociala medier – i betydligt högre grad än män i samma ålder. Det handlar främst om att de unga kvinnorna upplever att de slänger bort för mycket tid på sociala medier och att de känner sig mindre attraktiva för att de ofta jämför sitt utseende med andra. Det är inte heller ovanligt bland yngre kvinnor att känna sig ensamma eller utanför när de ser andras inlägg och bilder eller känna att de är misslyckade när de jämför sig med andra på sociala medier.

Vilka använder sociala medier?

Sociala medier används brett över generationerna

Fråga: Vilka sociala nätverksplatser/sociala medier har du använt de senaste 12 månaderna?

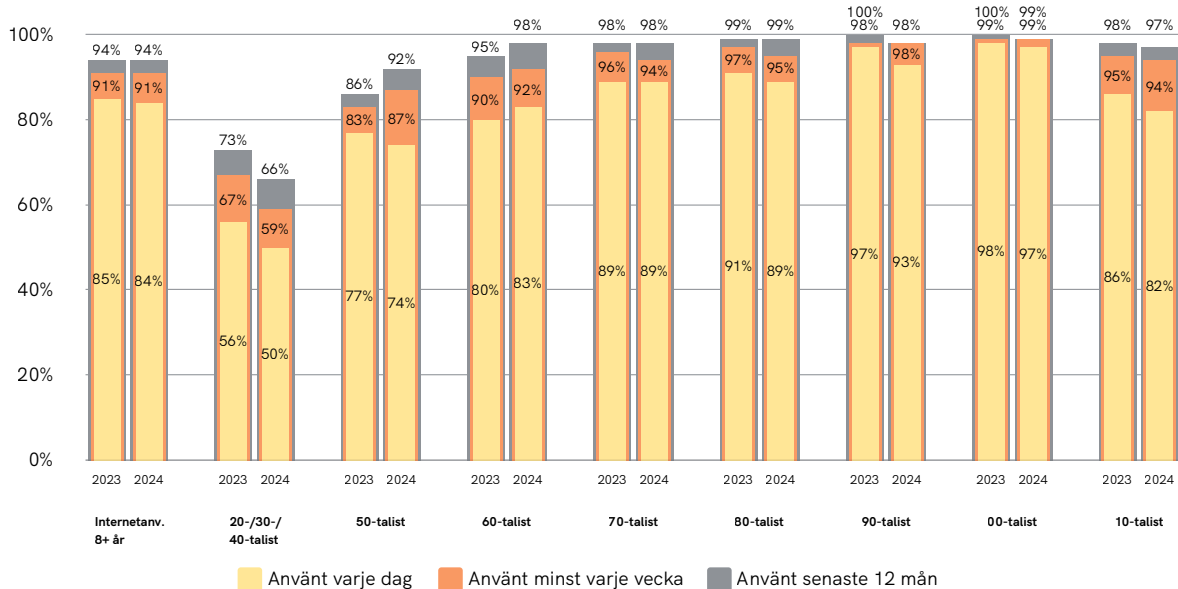

Diagram 3.1, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2023-2024 (Studie 1)

Hur många använder sociala medier år 2024?

- Nästan alla internetanvändare använder sociala medier år 2024. Totalt under året har 94 procent använt sociala medier och den veckovisa användningen är nästan lika stor, 91 procent. Fler än 8 av 10 använder sociala medier dagligen.
- Bland personer födda på 70-talet eller senare använder nästan alla sociala medier.
- Personer födda mellan 70-talet till och med 00-talet använder sociala medier mest frekvent. Bland 70-talister, 80-talister och 90-talister använder omkring 9 av 10 sociala medier dagligen. Bland 00-talister är denna andel ännu högre där hela 97 procent är dagliga användare.
- Användandet av sociala medier är något lägre i de äldre generationerna. Men även bland de allra äldsta internetanvändarna (20-, 30- och 40-talister) har nästan 7 av 10 använt sociala medier under året och 5 av 10 använder sociala medier dagligen.

Har användandet av sociala medier ökat eller minskat under åren 2021–2024?

Användandet av sociala medier har legat mycket stabilt under de senaste fyra åren, år 2021 till 2024. Bland internetanvändarna som helhet har inga väsentliga förändringar skett denna period.

Det tycks däremot ske en förändring i användandet av sociala medier bland de äldsta internetanvändarna. Bland personer födda på 20-, 30- eller 40-talet tenderar användandet av sociala medier att sjunka under åren 2021–2024. År 2021 uppgav 82 procent av de äldsta internetanvändarna att de hade använt sociala medier under året jämfört med 66 procent år 2024. En möjlig förklaring till detta kan vara att sociala medier blev särskilt viktigt för de äldre generationerna under covid 19-pandemin, men att användningen därefter har sjunkit när behovet inte längre har varit lika stort.

Vilka sociala medier ökar och vilka minskar?

Svårt för nyare plattformar att etablera sig bland stora drakar

Fråga: Vilka sociala nätverksplatser/sociala medier har du använt de senaste 12 månaderna?

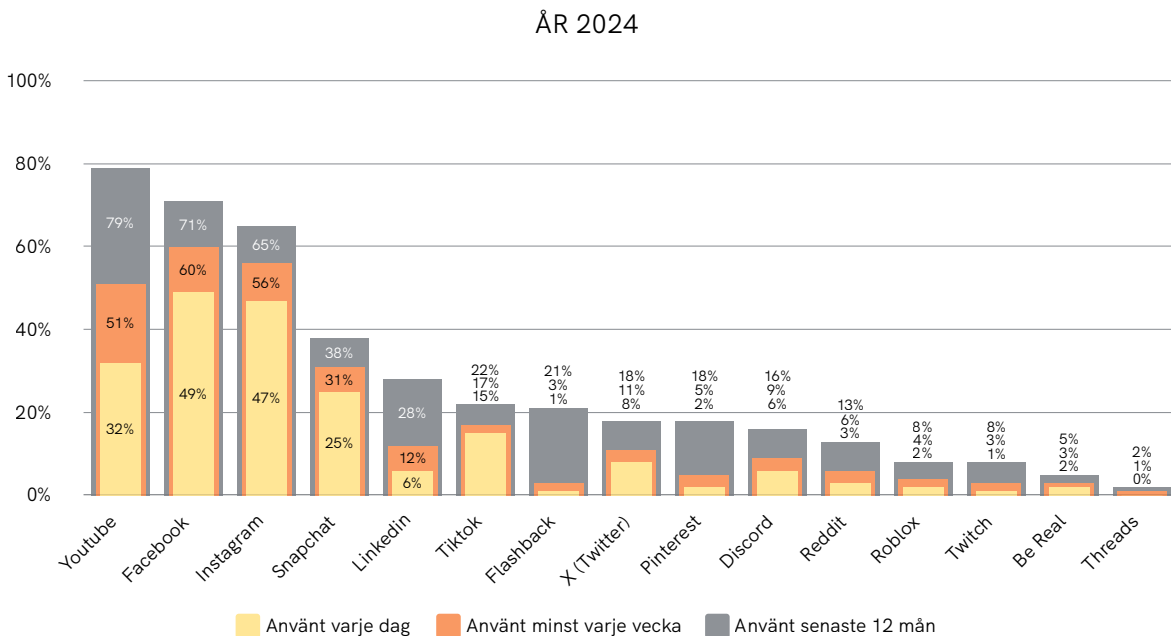

Diagram 3.2a, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2024 (Studie 1)

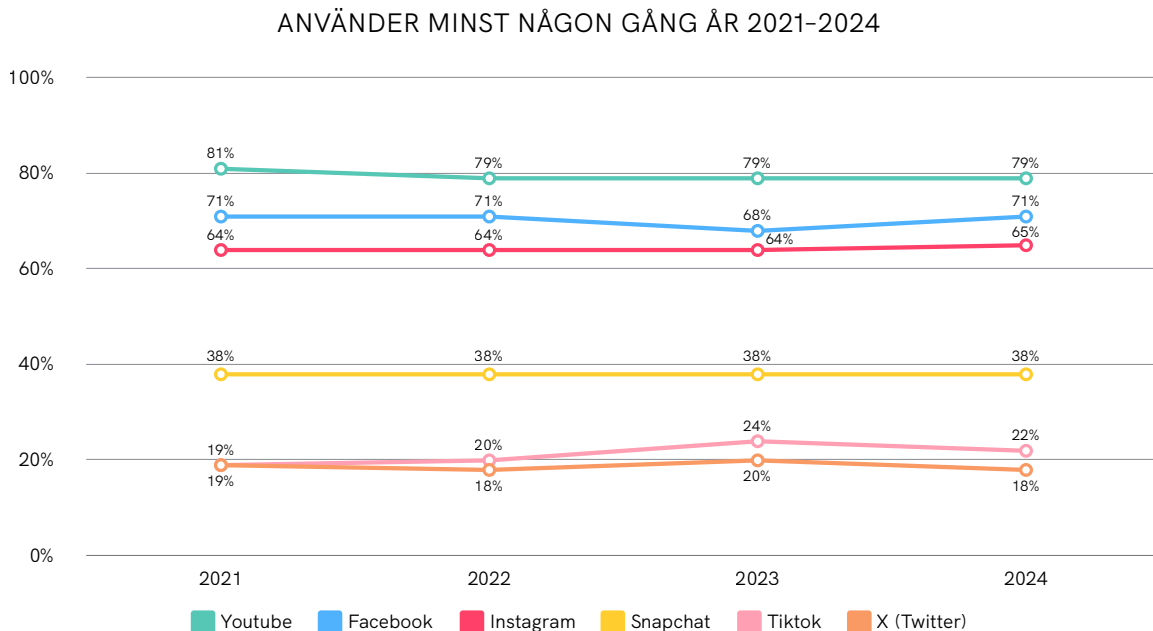

Diagram 3.2b, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2021-2024 (Studie 1)

ANVÄNDER VARJE VECKA ÅR 2021-2024

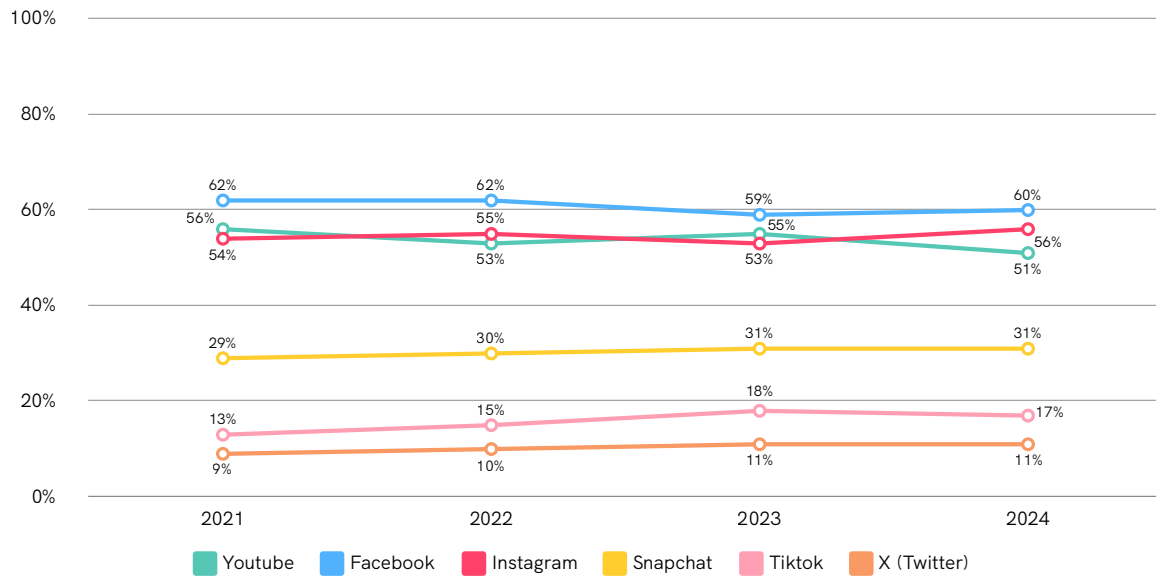

Diagram 3.2c, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2021-2024 (Studie 1)

ANVÄNDER VARJE DAG ÅR 2021-2024

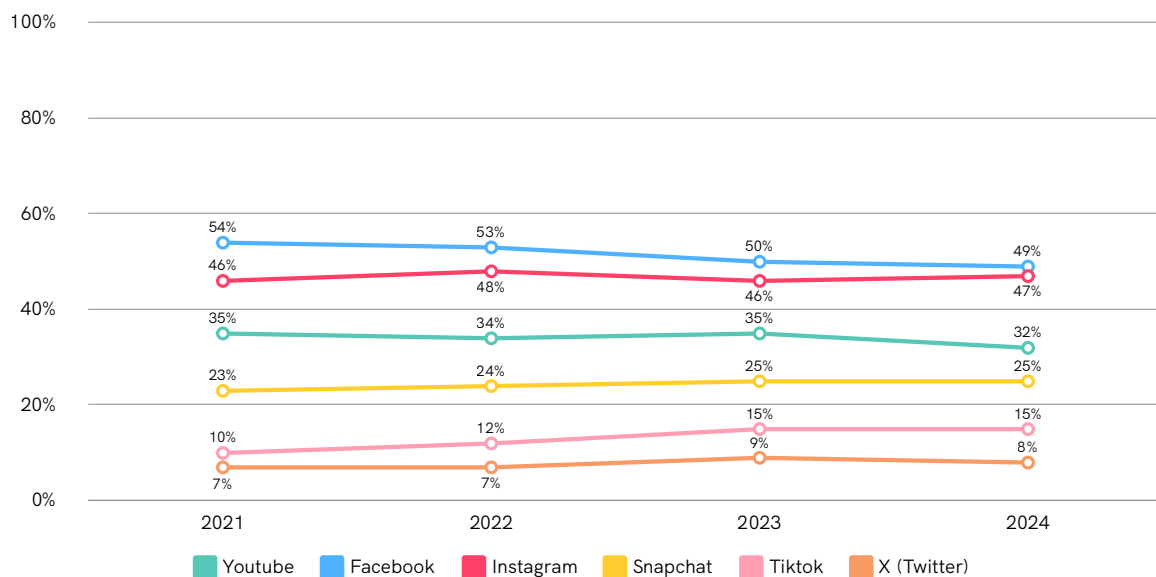

Diagram 3.2d, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2021-2024 (Studie 1)

Vilka sociala medier används under 2024?

- Youtube, Facebook och Instagram är fortsatt de tre sociala medieplattformar som svenska folket använder mest. Youtube når störst andel av svenskarna om man ser till den totala användningen under ett år. Både Facebook och Instagram har däremot både fler veckoanvändare och betydligt fler dagliga användare i sina plattformar.
- På fjärde plats kommer Snapchat som når nästan 4 av 10 svenskar under ett år. Därefter kommer LinkedIn som nästan 3 av 10 har använt under det senaste året,

men som jämfört med flera andra plattformar har en förhållandevis liten andel veckovisa och dagliga användare.

- Omkring 2 av 10 har använt Tiktok, Flashback, X (Twitter) eller Pinterest det senaste året. Av dessa plattformar är Tiktok den som når flest både totalt under året och som har flest veckovisa och dagliga användare.
- Användningen av Threads har under det senaste året varit begränsad (2%). Plattformen är däremot ny och har trots det nått en större andel svenskar än andra nya plattformar som Bluesky, Yubo och Mastodon.

Plattformarna Bluesky, Yubo och Mastodon

I årets undersökning har vi även frågat hur många som använt de sociala medieplattformarna Mastodon, Yubo och Bluesky. Dessa redovisas inte i diagrammet ovan eftersom andelen som testat dessa plattformar avrundas till 0 procent. Plattformarna Mastodon och Yubo lyckades år 2023 nå 1 procent av svenskarna under året, men lyckas alltså inte nå lika många under 2024.

Nedan listas de generationer där minst 1 procent har testat någon av plattformarna.*

- 1 procent av 70-, 80- och 90-talisterna har testat Bluesky under det senaste året.
- 1 procent av 00-talisterna har testat Yubo under det senaste året.
- 1 procent av 70-talisterna har testat Mastodon under det senaste året.

Vilka sociala medier har ökat eller minskat under åren 2021–2024?

Användningen av de olika sociala medieplattformarna har legat förhållandevis stabilt under åren 2021–2024. Rörelser sker långsamt, särskilt när man ser till den totala användningen bland samtliga svenska internetanvändare. Det förekommer däremot en del förändringar när man tittar på specifika generationer, inte minst bland unga.

Nedan listas plattformar som visar väsentliga eller långsiktigt successiva förändringar.

Följande plattformar har **ökat** i användning under åren 2021–2024.

- **Tiktok:** Användningen av Tiktok har ökat under åren 2023 och 2024 jämfört med de två föregående åren. Det gäller all användning, det vill säga både den totala användningen under året, samt veckovis och daglig användning. Bland befolkningen har alltså Tiktok ökat på längre sikt, men förändringarna sker inte successivt från år till år utan blir synliga först när ett längre perspektiv tas i beaktning. De små justeringar som sker mellan åren 2023 och 2024 ligger inom felmarginalen.

Tiktok är en plattform som används främst av unga. Utvecklingen har sett något annorlunda ut bland 90-, 00- och 10-talister (se *diagram 3.25*). Mönstret skiljer sig också om vi ser till de allra yngsta barnen på låg- och mellanstadiet där användandet har sjunkit markant under de senaste fyra åren – detta går att läsa mer om i avsnittet *Sociala medier bland barn och ungdomar*.

- **Roblox:** Roblox är en plattform som har gjort tydliga framsteg i vissa specifika åldersgrupper under åren 2022–2024 (frågan ställdes ej år 2021). Roblox används nästan enbart av barn och ungdomar, vilket innebär att man endast kan se en marginell ökning om man ser till hela den svenska befolkningen. Tittar man däremot specifikt på gruppen barn och ungdomar i åldern 8–19 år så har flera förändringar skett. Roblox har tidigare varit en populär plattform för de yngre barnen på låg- och mellanstadiet, men ökar nu markant även bland ungdomar på högstadiet och gymnasiet (se avsnittet *Sociala medier bland barn och ungdomar*).

Följande plattformar har **minskat** i användning under åren 2021–2024.

- **Facebook:** Den totala användningen under året var något lägre än under år 2023. Det finns däremot inget som tyder på att den totala användningen av Facebook har sjunkit på längre sikt, då andelen årliga användare 2024 återigen är på samma nivå som under åren 2021–2022. Det finns dock tendenser som tyder på att svenskarna använder Facebook mer sällan eftersom den dagliga användningen successivt har sjunkit under perioden 2021–2024. Andelen dagliga användare har sjunkit 5 procentenheter under perioden, från 54 procent år 2021 till 49 procent år 2024.

Andra väsentliga förändringar i användningen av sociala medieplattformar:

- **Be Real:** Ser man endast till den totala användningen under året så har Be Real inte förändrats nämnvärt under åren 2023–2024 (frågan ställdes inte år 2021 och 2022). Be Real används däremot främst bland unga och i dessa målgrupper går det att se mer betydande förändringar. Bland 00-talister och bland ungdomar på högstadiet och gymnasiet sjunker användningen markant. Det gäller både den totala andelen användare under året och den mer frekventa veckovisa och dagliga användningen (se *diagram 3.28* samt avsnittet *Sociala medier bland barn och ungdomar*).

Diagram 3.2b-d visar andelen användare bland internetanvändare 8+ år under åren 2021–2024. I den här PDF-versionen visas endast några av de större sociala medieplattformarna. I *webbversionen* finns möjlighet att visa samtliga plattformar där data finns tillgänglig för hela perioden (år 2021–2024) genom att klicka på diagramförklaringarna under diagrammet.

Sociala medier bland barn och ungdomar

Nästan samtliga barn i ålder 8–19 år använder sociala medier

Fråga: Vilka sociala nätverksplatser/sociala medier har du använt de senaste 12 månaderna?

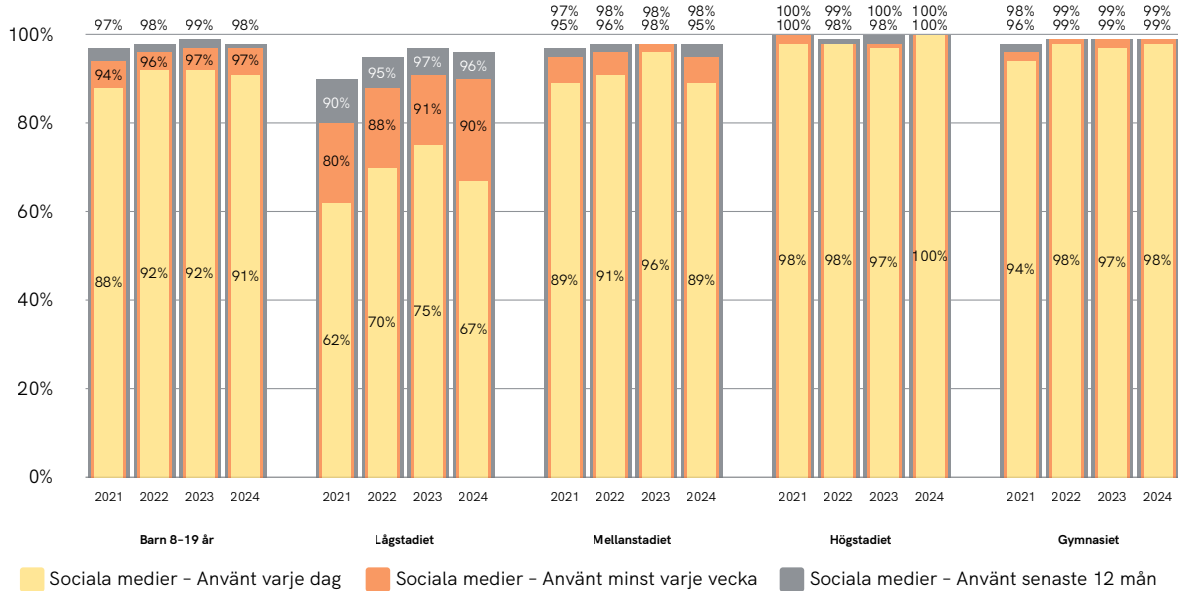

Diagram 3.3, Bas: Barn och ungdomar 8–19 år, År 2021–2024 (Studie 1)

Hur många barn och ungdomar använder sociala medier år 2024?

- Nästan alla barn och ungdomar i åldern 8–19 år använder sociala medier år 2024. Hela 98 procent har använt någon social nätverksplattform det senaste året, 97 procent har använt sociala medier varje vecka och 91 procent varje dag.
- 2 av 3 barn på lågstadiet använder sociala medier dagligen. I princip alla barn från mellanstadieåldern och uppåt använder sociala medier varje dag.

Har användningen av sociala medier ökat eller minskat bland barn och ungdomar under åren 2021–2024?

- Bland lågstadiebarn har den totala användningen under ett år och den veckovisa användningen ökat jämfört med år 2021. Från år 2022 och framåt har användningen däremot legat stabilt.
- Den dagliga användningen bland lågstadiebarn ser ut att sjunka år 2024 jämfört med föregående år. Denna skillnad ligger däremot inom felmarginalen och kan alltså bero på en slumpmässig variation.
- Användningen bland barn på mellanstadiet, högstadiet och gymnasiet har inte förändrats nämnvärt under åren 2021–2024.

Roblox ökar bland ungdomar på högstadiet och gymnasiet

Fråga: Vilka sociala nätverksplatser/sociala medier har du använt de senaste 12 månaderna?

LÅGSTADIET

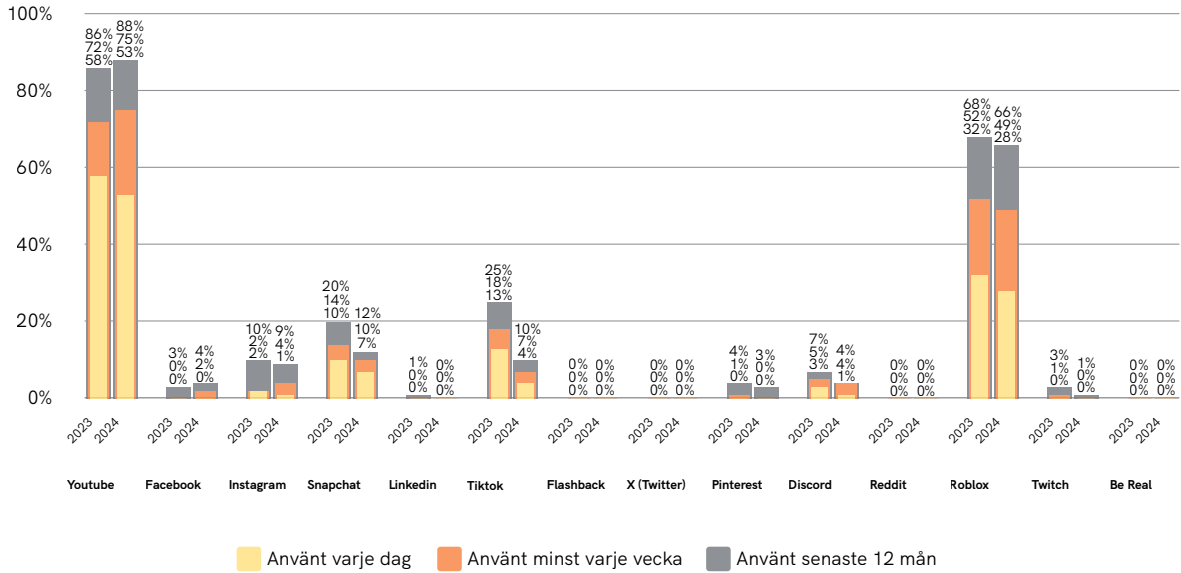

Diagram 3.4a, Bas: Barn och ungdomar 8-19 år, År 2023-2024 (Studie 1)

MELLANSTADIET

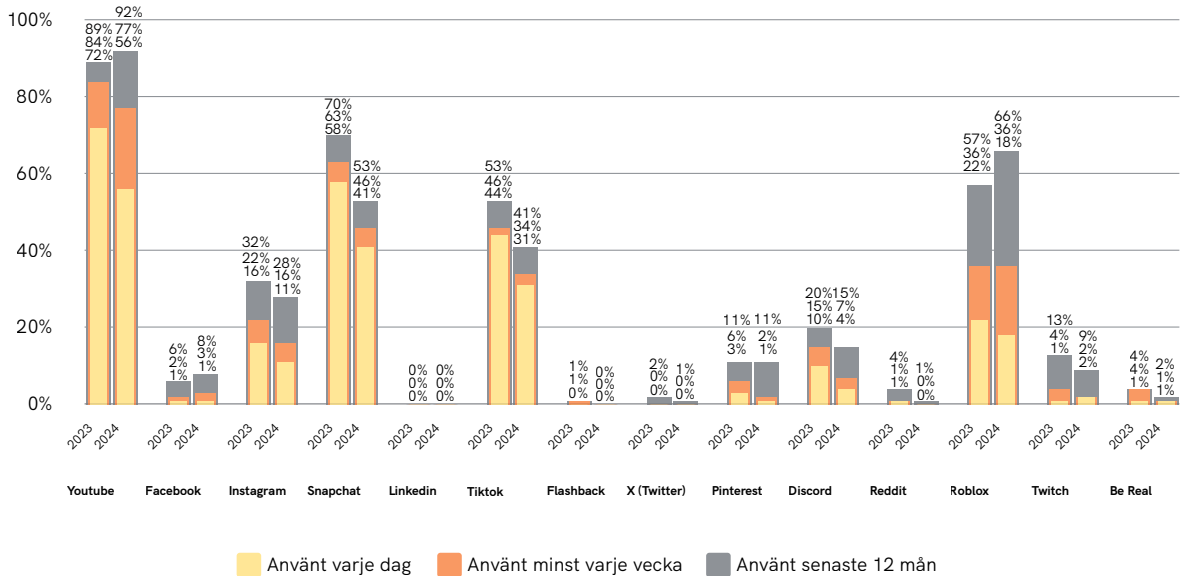

Diagram 3.4b, Bas: Barn och ungdomar 8-19 år, År 2023-2024 (Studie 1)

HÖGSTADIET

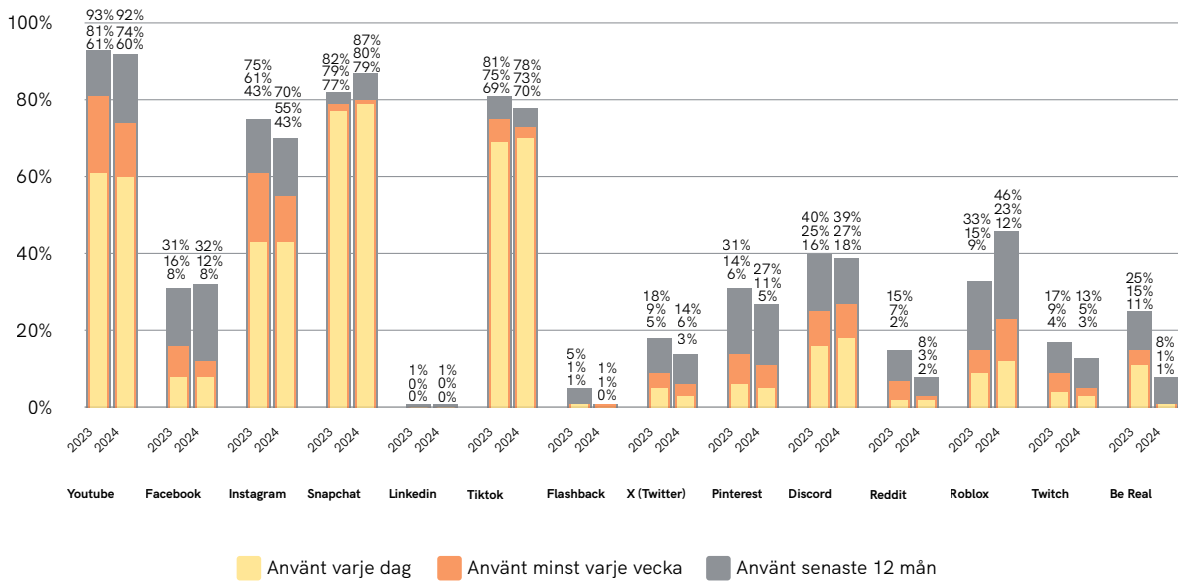

Diagram 3.4c, Bas: Barn och ungdomar 8-19 år, År 2023-2024 (Studie 1)

GYMNASIET

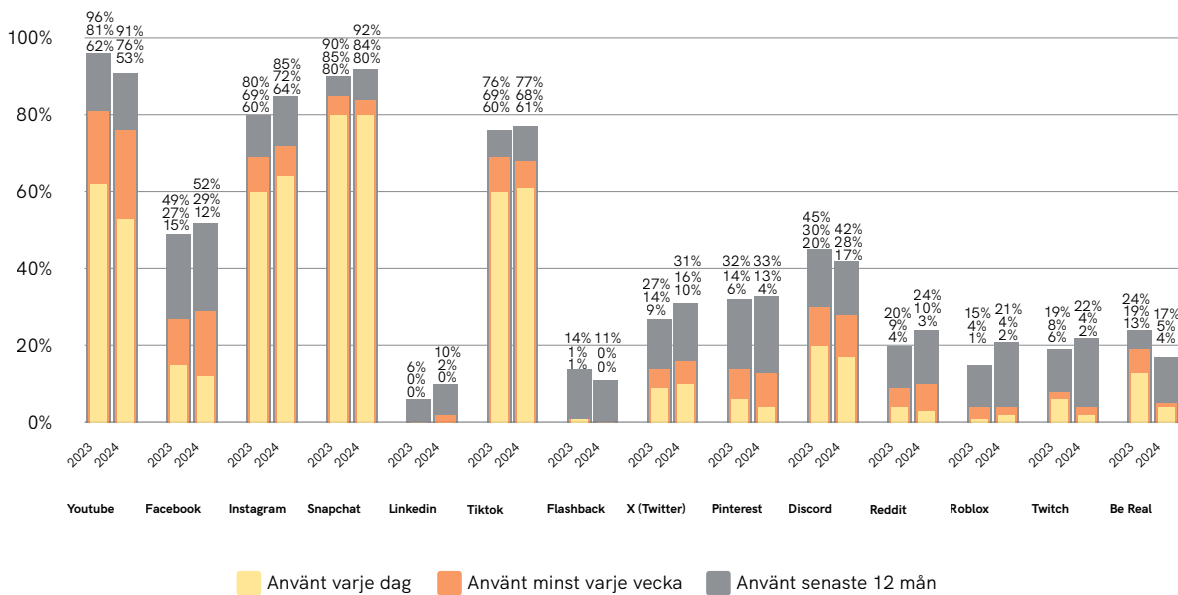

Diagram 3.4d, Bas: Barn och ungdomar 8-19 år, År 2023-2024 (Studie 1)

Vilka sociala medier använder barn på lågstadiet?

- Barn i lågstadieåldern använder framför allt Youtube och Roblox.
- Youtube är den tjänst som flest lågstadiebarn använder. Nästan 9 av 10 barn på lågstadiet har använt Youtube under det senaste året, 3 av 4 använder plattformen varje vecka och fler än hälften är dagliga användare.

- På andra plats bland lågstadiebarnen kommer Roblox vilket omkring 2 av 3 har använt under det senaste året, omkring hälften har använt varje vecka och nästan 3 av 10 använder dagligen. Andelen lågstadiebarn som använder Roblox har inte förändrats nämnvärt jämfört med år 2022 och 2023 (frågan ställdes ej år 2021).
- Tiktok och Snapchat har tidigare varit förhållandevis stora kanaler bland lågstadiebarnen. Användningen av Tiktok och Snapchat har däremot minskat jämfört med de tre föregående åren 2021-2023 och är nu ungefär jämnstora med Instagram. Omkring 1 av 10 barn på lågstadiet har använt dessa plattformar under det senaste året.

Vilka sociala medier använder barn på mellanstadiet?

- Barn i mellanstadieåldern använder främst Youtube, Roblox, Snapchat, Tiktok och Instagram. Även Discord, Twitch och Pinterest används till viss del av mellanstadiebarnen.
- Youtube är den tjänst som flest mellanstadiebarn använder.
- På andra plats kommer Roblox vilket 2 av 3 har använt senaste året, drygt 1 av 3 har använt varje vecka och 1 av 6 använder dagligen. Roblox ökar till synes från år 2023 till 2024, denna ökning går däremot inte att säkerställa eftersom den ligger inom felmarginalen.
- Användandet av Snapchat och Tiktok minskar markant bland mellanstadiebarnen. Tiktok har minskat successivt sedan år 2021 då 70 procent använde Tiktok under året jämfört med endast 41 procent år 2024. Snapchat har däremot pendlat något från år till år men är år 2024 lägre än de tre föregående åren.
- Även användningen av Instagram sjunker under perioden 2021-2024.

Vilka sociala medier använder barn och ungdomar på högstadiet?

- Barn och ungdomar i högstadieåldern använder i princip alla sociala medier, utom LinkedIn och Flashback. De plattformar som används mest är Youtube, Snapchat, Tiktok och Instagram.
- Den tydligast ökande användningen bland högstadieungdomarna gäller plattformen Roblox. Både den totala och den veckovisa användningen av Roblox ökar.
- Den veckovisa och dagliga användningen av Tiktok har ökat sedan år 2021. Skillnaderna är däremot ganska små från år till år. Den totala användningen har inte förändrats väsentligt.
- Twitch har minskat successivt under de senaste fyra åren bland högstadieungdomar. Den årliga användningen var år 2021 33 procent jämfört med endast 13 procent år 2024. Även användningen av Reddit och Flashback har minskat sedan 2021.

- Be Real lades till som ny plattform år 2023. Den årliga användningen bland högstadieungdomar har däremot minskat kraftigt från 25 procent år 2023 till endast 8 procent år 2024. Även veckovis och daglig användning minskar.

Vilka sociala medier använder ungdomar på gymnasiet?

- Ungdomar i gymnasieåldern använder i princip alla sociala medier i olika grad. De använder också de flesta plattformarna i högre grad än de yngre barnen. Den enda plattform som de inte använder i lika hög grad är Roblox.
- Roblox ökar däremot markant bland gymnasieungdomarna. Den totala användningen under ett år har fördubblats från 10 procent år 2022 (frågan ställdes ej år 2021) till 21 procent år 2024.
- Användningen av Facebook tycks minska bland gymnasieungdomarna. Andelen användare är lägre under åren 2023 och 2024 jämfört med de två föregående åren. Den årliga användningen år 2021 var 62 procent jämfört med 52 procent år 2024.
- Flashback har minskat successivt under de senaste fyra åren. År 2021 var den årliga användningen 24 procent jämfört med endast 11 procent år 2024.
- Be Real lades till som ny plattform år 2023. Den årliga användningen bland gymnasieungdomar tenderar dock att minska från 24 procent år 2023 till 17 procent år 2024. Även veckovis och daglig användning minskar. Denna trend går att se även bland högstadieungdomarna.

Plattformarna Threads, Bluesky, Yubo och Mastodon

I årets undersökning har vi även frågat hur många som använt de sociala medieplattformarna Threads, Yubo, Mastodon och Bluesky. Dessa redovisas inte i diagrammen ovan då andelen användare är mycket små. Nedan beskrivs hur användningen av respektive plattform ser ut inom de olika skolstadierna. Barn på lågstadiet har dock inte använt någon av de nyare plattformarna under det senaste året.*

- **Bluesky** har testats av 1 procent av mellanstadiebarnen under det senaste året. Barn i övriga skolstadier har inte testat plattformen.
- **Yubo** har använts av 3 procent bland ungdomar på högstadiet, men nästintill ingen har använt plattformen varje vecka eller dagligen. Det är även 1 procent av gymnasieungdomarna som har testat Yubo under det senaste året.
- **Threads** har använts av 2 procent av gymnasieungdomarna under året och 1 procent har använt plattformen varje vecka. Threads har däremot inte använts bland de yngre barnen.
- **Mastodon** har inte använts av barn och ungdomar i något av skolstadierna.

2 av 10 barn i åldern 8–19 år har postat en Tiktok-trend det senaste året

Fråga: Vilka av följande påståenden instämmer du i? Jag har postat en Tiktok-trend de senaste 12 månaderna.

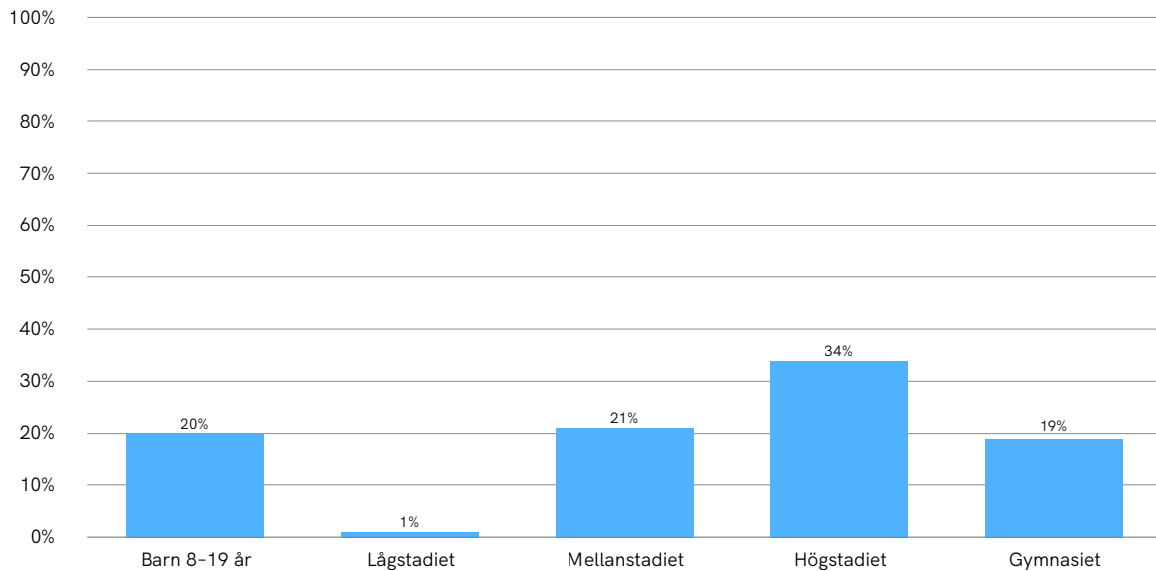

Diagram 3.5a, Bas: Barn och ungdomar 8-19 år, År 2024 (Studie 1)

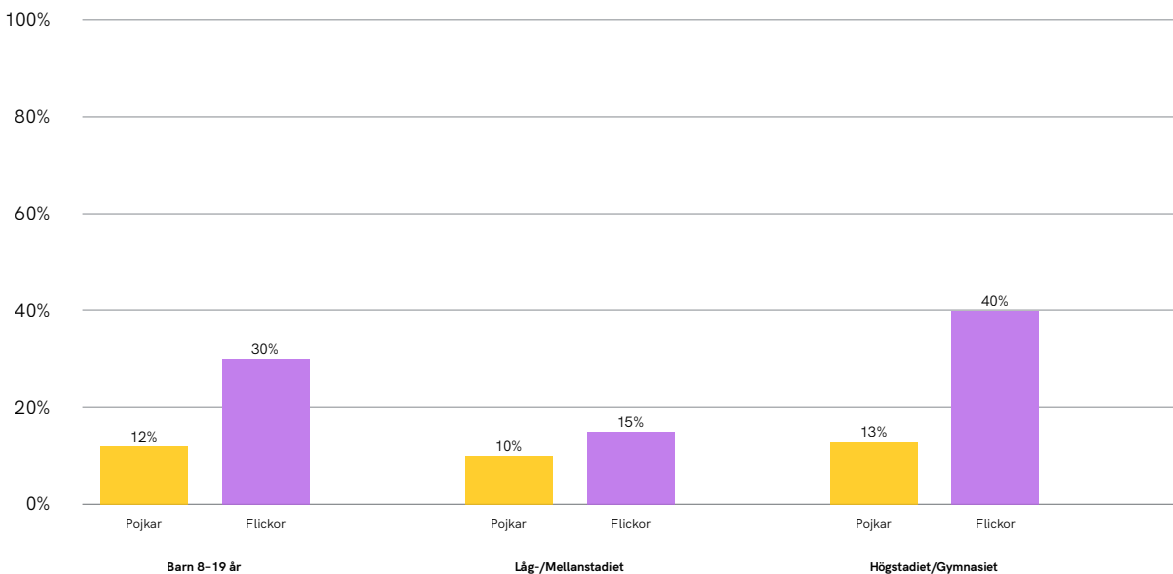

Diagram 3.5b, Bas: Barn och ungdomar 8-19 år, År 2024 (Studie 1)

Hur många barn och ungdomar har postat en Tiktok-trend det senaste året?

- 2 av 10 barn i åldern 8-19 år har postat en Tiktok-trend det senaste året. Barn och ungdomar på högstadiet är de som i högst utsträckning har postat en Tiktok-trend, vilket drygt en tredjedel har gjort.

- Flickor (30%) har i betydligt högre grad postat en Tiktok-trend än pojkar (12%). Skillnaden är särskilt stor på högstadiet och gymnasiet, där 4 av 10 flickor har postat en Tiktok-trend jämfört med drygt 1 av 10 pojkar i samma ålder.

3 av 10 ungdomar på högstadiet skriver med personer de inte känner på sociala medier

Fråga: Vilka av följande påståenden instämmer du i? Jag messar/skriver med personer jag inte känner på sociala medier.

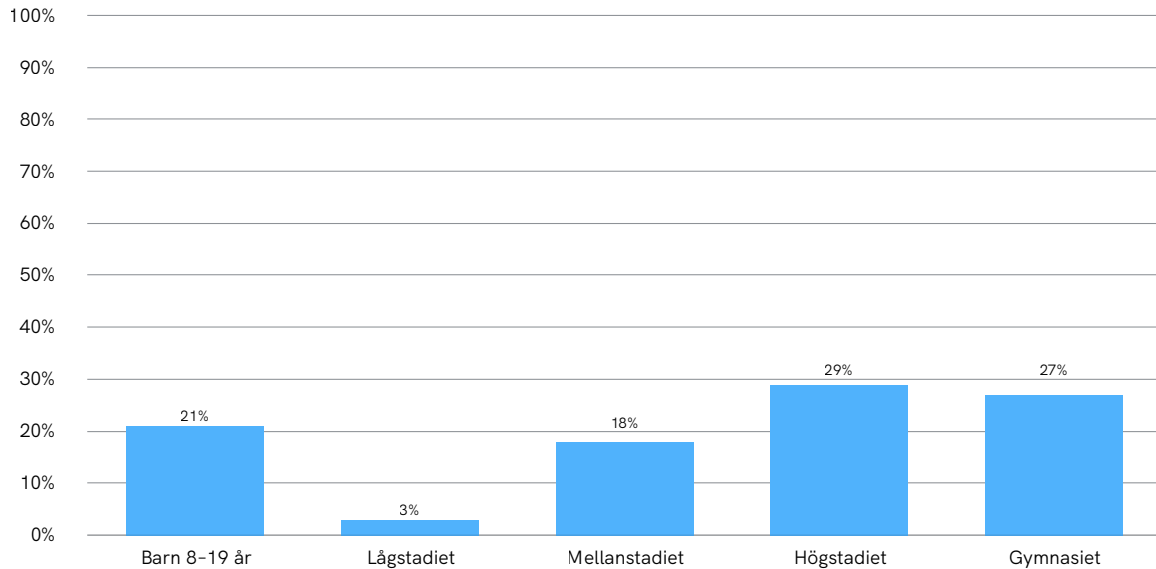

Diagram 3.6, Bas: Barn och ungdomar 8-19 år, År 2024 (Studie 1)

Hur många barn och ungdomar skriver med personer de inte känner på sociala medier?

- 2 av 10 barn i åldern 8-19 år skriver med personer de inte känner på sociala medier. Det är få av de allra yngsta lågstadiebarnen som skriver med personer de inte känner. Bland barn i mellanstadiet till gymnasieåldern är det däremot förhållandevis vanligt.
- Bland barn på mellanstadiet uppger drygt 1 av 6 att de skriver med personer de inte känner på sociala medier.
- Bland högstadieungdomarna skriver nära 3 av 10 med personer de inte känner och det är nästan lika vanligt bland gymnasieungdomarna där drygt en fjärdedel svarar detsamma.
- Det är ungefär lika vanligt bland flickor (19%) och pojkar (24%), skillnaden ligger inom felmarginalen.*

En tredjedel av gymnasieungdomarna har konton på sociala medier som deras föräldrar inte känner till

Fråga: Vilka av följande påståenden instämmer du i? Jag har ett konto/profil/inlogg på sociala medier som mina föräldrar inte känner till.

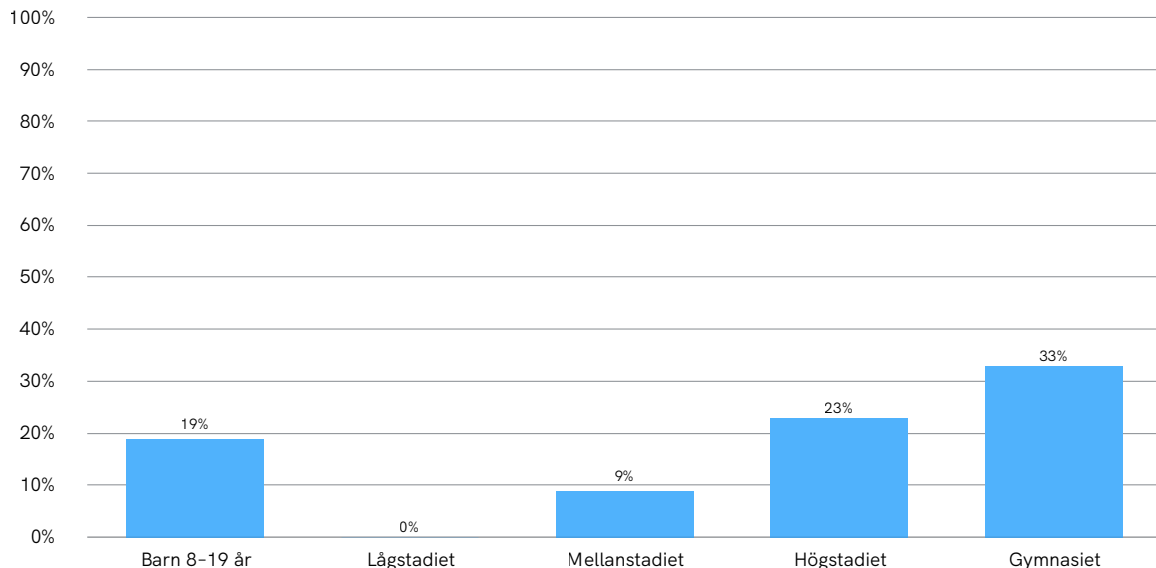

Diagram 3.7, Bas: Barn och ungdomar 8-19 år, År 2024 (Studie 1)

Hur många barn och ungdomar har konton eller inloggnings på sociala medier som deras föräldrar inte känner till?

- 2 av 10 barn i åldern 8-19 år har ett konto eller inloggning på sociala medier som deras föräldrar inte känner till. Andelen ökar med barnens ålder.
- Bland lågstadiebarnen känner i stort sett alla föräldrar till vilka konton som deras barn har på sociala medier. Redan bland mellanstadiebarn är det dock 1 av 10 som har konton som deras föräldrar inte känner till.
- Bland högstadieungdomar har nära 1 av 4 och bland gymnasieungdomar har 1 av 3 konton eller inloggnings som deras föräldrar inte känner till.
- Det är ungefär lika vanligt bland flickor (18%) och pojkar (20%) att ha konton eller inloggnings som föräldrarna inte känner till.*

2 av 10 ungdomar på gymnasiet känner sig ofta utanför när de ser var andra befinner sig på Snapkartan

Fråga: Vilka av följande påståenden instämmer du i? Jag känner mig ofta utanför när jag ser var andra befinner sig på Snapkartan.

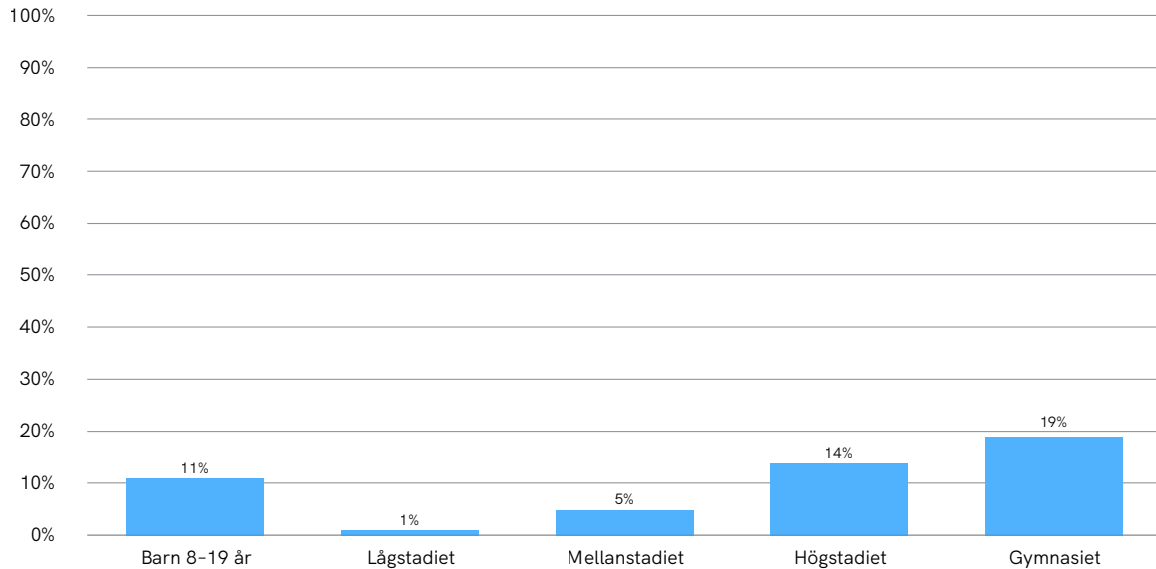

Diagram 3.8, Bas: Barn och ungdomar 8-19 år, År 2024 (Studie 1)

Hur många barn och ungdomar känner sig utanför när de ser var andra befinner sig på Snapkartan?

- Drygt 1 av 10 barn i åldern 8-19 år känner sig ofta utanför när de ser var andra befinner sig på Snapkartan – en funktion i Snapchat där du kan se var andra användare är. Det är vanligast bland barn och ungdomar på högstadiet och gymnasiet. Bland högstadieungdomar uppger 1 av 7 att de ofta känner sig ensamma när de ser var andra befinner sig på Snapkartan och bland ungdomar på gymnasiet svarar nästan 2 av 10 detsamma.
- Det är betydligt vanligare att flickor (16%) ofta känner sig ensamma när de ser var andra befinner sig på Snapkartan än bland pojkar (6%).*
- Ser man endast till andelen som använder Snapchat i åldern 8-19 år så uppger något fler, 16 procent, att de ofta känner sig utanför när de ser var andra befinner sig på Snapkartan. Det är däremot ingen nämnvärd skillnad om man ser till ungdomar på högstadiet respektive gymnasiet. Det beror på att andelen Snapchat-användare är mycket hög i båda dessa åldersgrupper och andelen skiljer sig därför inte särskilt mycket från samtliga ungdomar på högstadiet och gymnasiet.*

Upplevda fördelar med sociala medier

6 av 10 anser att sociala medier underlättar kontakten med nära och kära

Fråga: Vilka av följande påståenden instämmer du i?

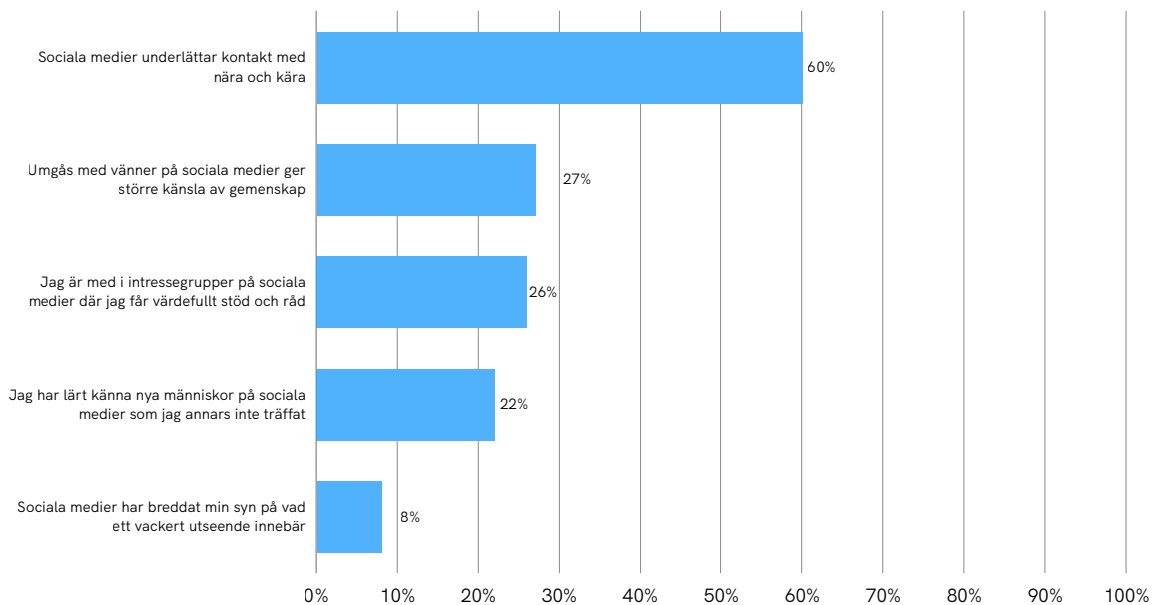

Diagram 3.9, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilka fördelar ser svenskarna med sociala medier år 2024?

- Den fördel av ovan alternativ som i särklass flest ser med sociala medier är att det underlättar kontakten med nära och kära, vilket 6 av 10 uppger.
- Drygt en fjärdedel anser att sociala medier ger dem en större känsla av gemenskap (27%). Ytterligare drygt en fjärdedel (26%) uppger att de är med i intressegrupper på sociala medier där de får värdefullt stöd och råd.
- Drygt en femtedel uppger att de har lärt känna nya människor på sociala medier som de annars inte hade träffat.
- Knappt 1 av 10 anser att sociala medier har breddat deras syn på vad ett vackert utseende innebär, eftersom många olika skönhetsideal lyfts fram.

Diagrammen 3.10 – 3.14 nedan visar hur uppfattningen om fördelar med sociala medier skiljer sig åt mellan män och kvinnor i olika generationer. Är du även intresserad av att veta bland vilka grupper på sociala medier svenskarna söker stöd och råd, och hur detta skiljer sig mellan män och kvinnor? Det visar *ordmolnen* 3.12.

Nästan 2 av 3 kvinnor tycker att sociala medier underlättar deras kontakt med nära och kära

Fråga: Vilka av följande påståenden instämmer du i? Sociala medier gör det lättare för mig att hålla kontakten med nära och kära.

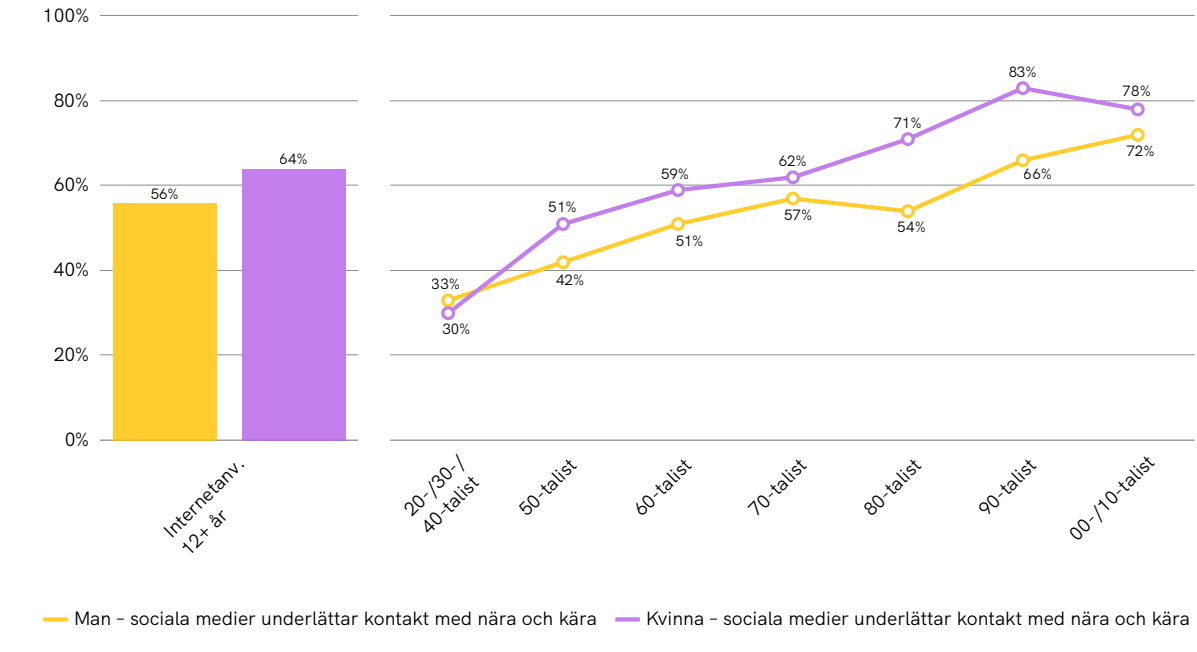

Diagram 3.10, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilka upplever att sociala medier underlättar kontakten med nära och kära?

- Totalt upplever 6 av 10 svenskar att sociala medier underlättar kontakten med nära och kära (se *diagram 3.9*).
- Kvinnor (64%) upplever i högre grad än män (56%) att sociala medier underlättar deras kontakt med anhöriga. Det finns genomgående en skillnad mellan män och kvinnor i olika generationer, bortsett från de allra äldsta födda på 20-, 30- eller 40-talet. Bland de äldsta internetanvändarna, både män och kvinnor, upplever generellt betydligt färre att sociala medier underlättar deras kontakt med nära och kära.
- Kvinnor födda på 90-talet är de som i högst utsträckning instämmer i att sociala medier underlättar kontakten med nära och kära. Det är även bland 80- och 90-talister som skillnaden mellan män och kvinnor är som störst. Bland kvinnor födda på 90-talet är det exempelvis fler än 8 av 10 (83%) som uppger att sociala medier underlättar kontakten med nära och kära medan färre än 7 av 10 (66%) manliga 90-talister svarar detsamma.

5 av 10 unga anser att sociala medier ger dem en större känsla av gemenskap

Fråga: Vilka av följande påståenden instämmer du i? Möjligheten att umgås med vänner på sociala medier gör att jag känner större gemenskap.

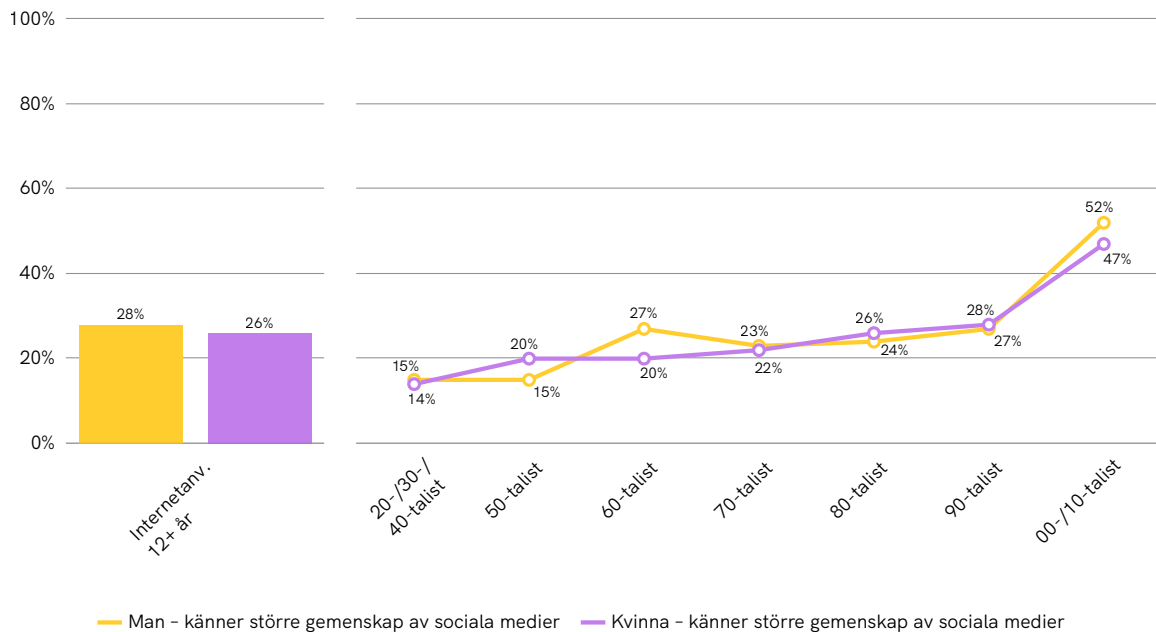

Diagram 3.11, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilka upplever att sociala medier ger en känsla av större gemenskap?

- Totalt upplever drygt en fjärdedel att möjligheten att umgås med vänner på sociala medier gör att de känner större gemenskap (se *diagram 3.9*).
- Det är framförallt de allra yngsta (00- och 10-talister) som upplever att sociala medier ger dem en större känsla av gemenskap, vilket 5 av 10 uppger. Bland personer födda på 90-talet svarar knappt 3 av 10 detsamma och andelarna sjunker sedan successivt med åldern.
- Det är ungefär lika många kvinnor som män som upplever att möjligheten att umgås med vänner på sociala medier gör att de känner större gemenskap.

Var fjärde svensk söker stöd och råd i intressegrupper på sociala medier

Fråga: Vilka av följande påståenden instämmer du i? Jag är med i intressegrupper på sociala medier där jag fått värdefullt stöd och råd från andra gruppmedlemmar.

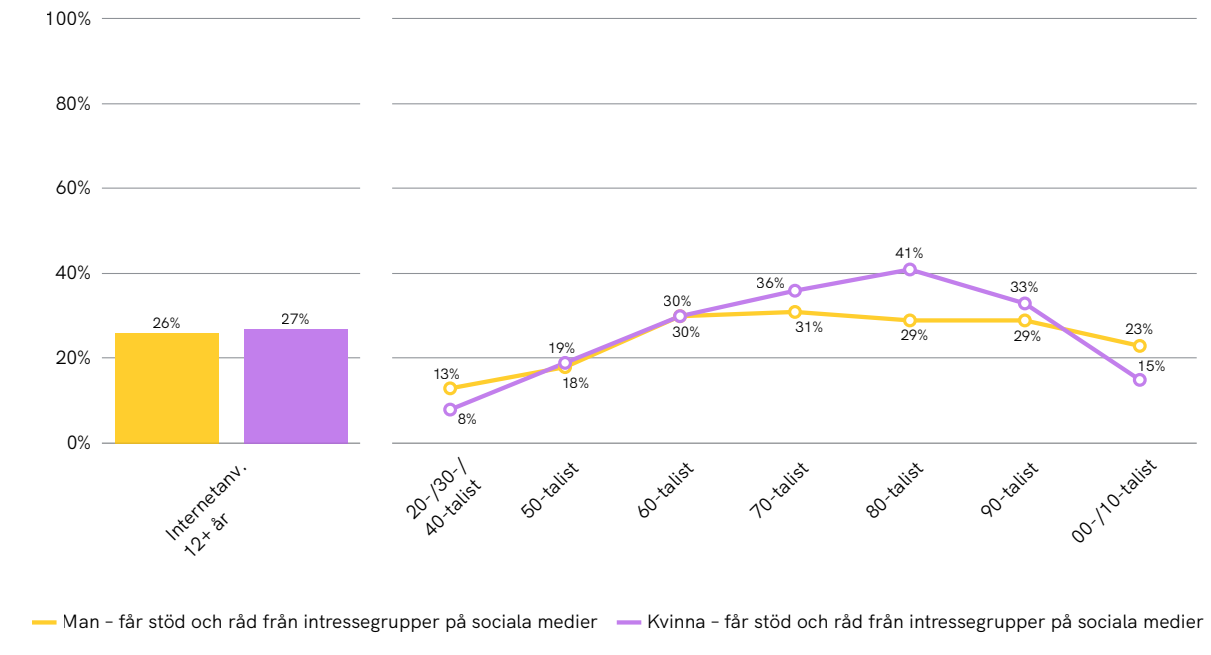

Diagram 3.12a, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilka är med i intressegrupper på sociala medier där de får värdefullt stöd och råd från andra medlemmar?

- Totalt uppger en fjärdedel av svenskarna att de är med i intressegrupper på sociala medier där de får värdefullt stöd och råd från andra medlemmar (se *diagram 3.9*).
- Det är i högre grad personer födda mellan 60-talet till och med 90-talet som är med i intressegrupper där de får stöd och råd, vilket omkring en tredjedel uppger.*
- Det är ungefär lika många kvinnor som män som söker sig till intressegrupper på sociala medier för att få stöd och råd i olika frågor.
- Kvinnor födda på 80-talet är de som i högst utsträckning vänder sig till intressegrupper för att få värdefullt stöd och råd. I övriga generationer är skillnaderna mellan män och kvinnor generellt små. Bland de allra äldsta och de allra yngsta är det däremot något fler män som är medlemmar.

I vilka intressegrupper söker svenskarna stöd och råd år 2024?

Både män och kvinnor använder i lika hög grad intressegrupper på sociala medier för att få värdefullt stöd och råd från andra medlemmar. Vilka typer av grupper som svenskarna vänder sig till skiljer sig däremot i hög utsträckning mellan könen.

Kvinnor söker sig ofta till grupper som rör djur och natur, trädgård, växter eller odling. Andra vanliga grupper är frågor kring barn och föräldraskap, yrkesfrågor, matlagning och recept eller grupper där man kan hitta tips och råd för hantverk. Det är även flera som söker sig till grupper som rör specifika sjukdomar, psykisk ohälsa eller andra hälsorelaterade frågor.

Män å andra sidan söker sig i högre utsträckning till grupper där de kan hitta information om olika bilmodeller och tips för hur man hanterar olika problem med bilen eller motorcykeln. Andra ämnen rör råd om hur man löser olika IT- eller teknikproblem, information om bostadsområdet eller tips inför renoveringar, reparationer eller byggnationer. Det är även flera som söker råd gällande energi, värmepumpar och solceller. Men liksom kvinnor, söker sig även män till grupper som exempelvis rör djur och natur eller trädgård, växter och odling – om än i mindre utsträckning än kvinnor.

Ordmolnen på följande sida illustrerar i vilka frågor män respektive kvinnor brukar söka värdefullt stöd och råd.

Fråga: Berätta gärna i vilka frågor du har sökt stöd och råd från andra gruppmedlemmar i dina intressegrupper på sociala medier?

KVINNA 12+ ÅR

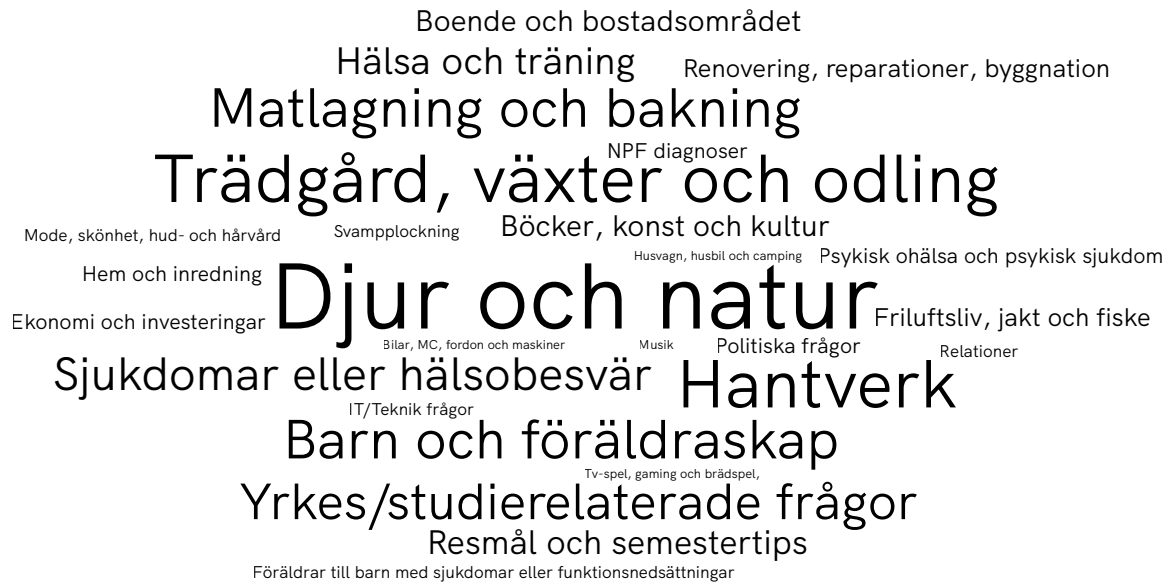

Diagram 3.12b, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Fråga: Berätta gärna i vilka frågor du har sökt stöd och råd från andra gruppmedlemmar i dina intressegrupper på sociala medier?

MAN 12+ ÅR

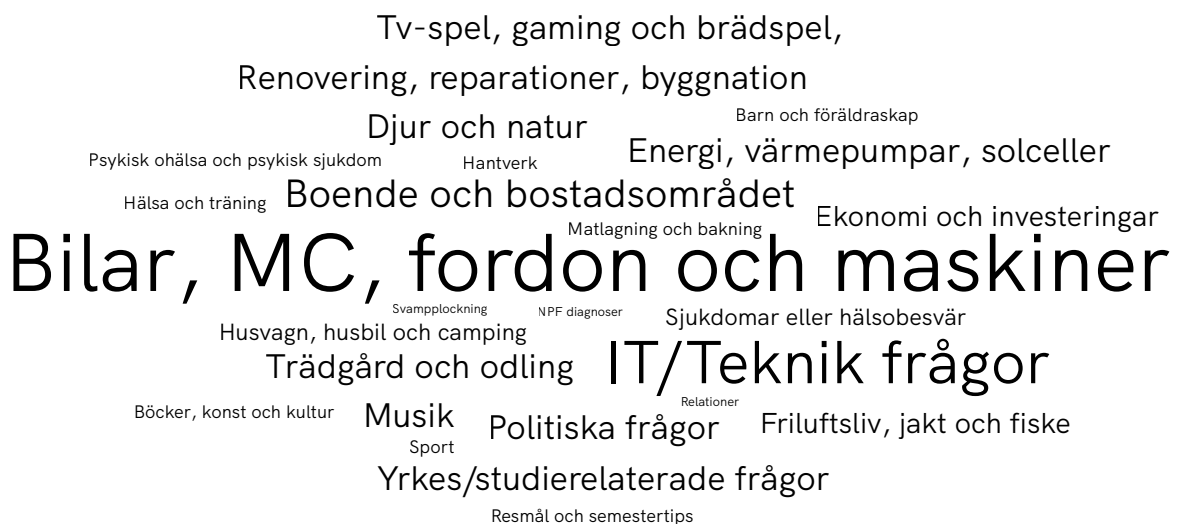

Diagram 3.12c, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Fler män än kvinnor har lärt känna nya människor på sociala medier

Fråga: Vilka av följande påståenden instämmer du i? Tack vare sociala medier har jag lärt känna människor som jag sannolikt aldrig hade träffat annars.

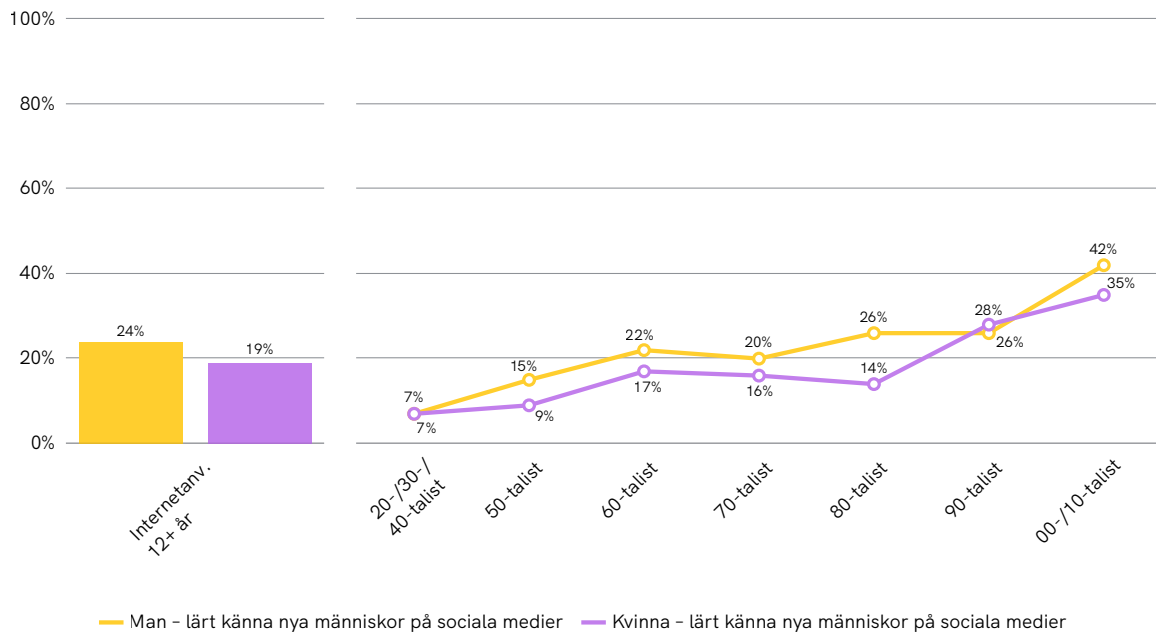

Diagram 3.13, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilka har lärt känna nya människor på sociala medier?

- Totalt uppger drygt 2 av 10 svenskar att de har lärt känna människor på sociala medier som de annars sannolikt aldrig hade träffat (se *diagram 3.9*).
- Det är framför allt de allra yngsta (00- och 10-talisterna) som har lärt känna nya människor tack vare sociala medier, vilket 4 av 10 uppger. Bland personer födda på 90-talet svarar knappt 3 av 10 detsamma och sedan sjunker andelarna successivt med åldern.*
- Det är något fler män (24%) än kvinnor (19%) som instämmer i att sociala medier har hjälpt dem att träffa nya människor. Denna skillnad finns i de flesta generationer, bortsett från 90-talister och de äldsta (20-, 30- och 40-talisterna) där andelen är ungefär lika stor bland män och kvinnor.
- Skillnaden mellan män och kvinnor är som störst bland 80-talister där nästan dubbelt så många män som kvinnor uppger att de har lärt känna nya människor tack vare sociala medier.

Var fjärde ung kvinna anser att sociala medier har breddat deras syn på vad ett vackert utseende är

Fråga: Vilka av följande påståenden instämmer du i? Sociala medier har breddat min syn på vad som är ett vackert utseende eftersom så många olika skönhetsideal lyfts fram.

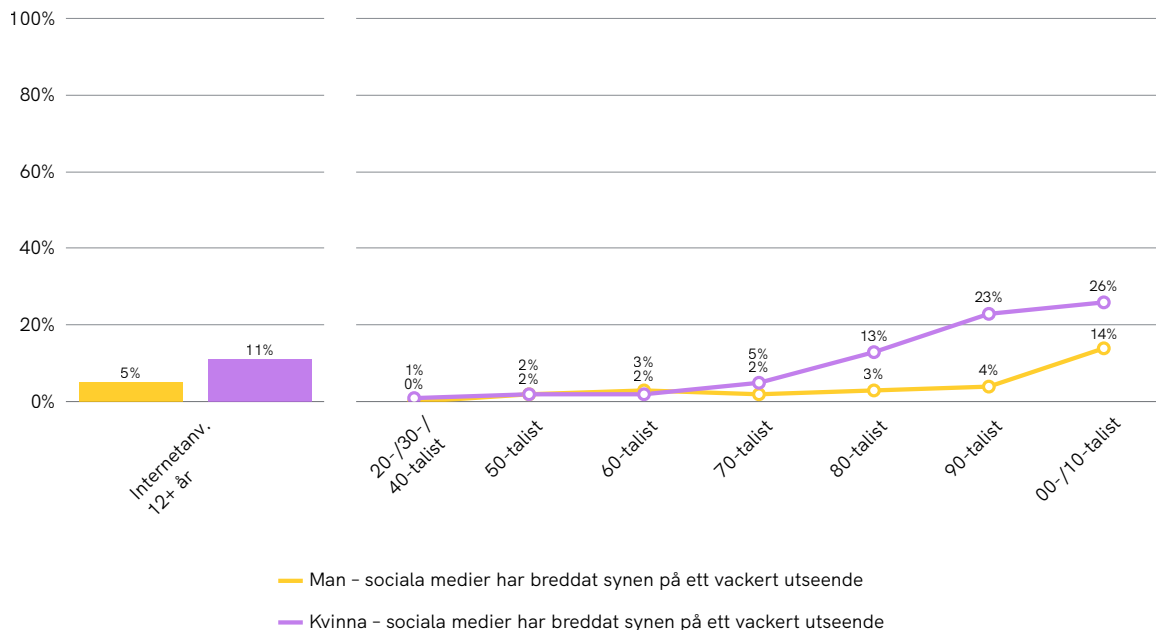

Diagram 3.14, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilka upplever att sociala medier har breddat deras syn på vad ett vackert utseende är?

- Totalt uppger knappt 1 av 10 svenskar att sociala medier har breddat deras syn på vad ett vackert utseende är genom att många olika skönhetsideal lyfts fram (se *diagram 3.9*).
- Det är generellt något fler kvinnor (11%) än män (5%) som anser att sociala medier har breddat deras syn på vad ett vackert utseende är.
- Det är i särskilt hög grad yngre kvinnor, födda på 90-, 00-, eller 10-talet, som anser att sociala medier har breddat deras syn på ett vackert utseende. Skillnaden är mycket stor jämfört med män i samma ålder.
- Bland personer födda på 70-talet eller tidigare anser mycket få att sociala medier har breddat deras syn på ett vackert utseende, oavsett kön.

Upplevda nackdelar med sociala medier

4 av 10 känner att de slänger bort för mycket tid på sociala medier

Fråga: Vilka av följande påståenden instämmer du i?

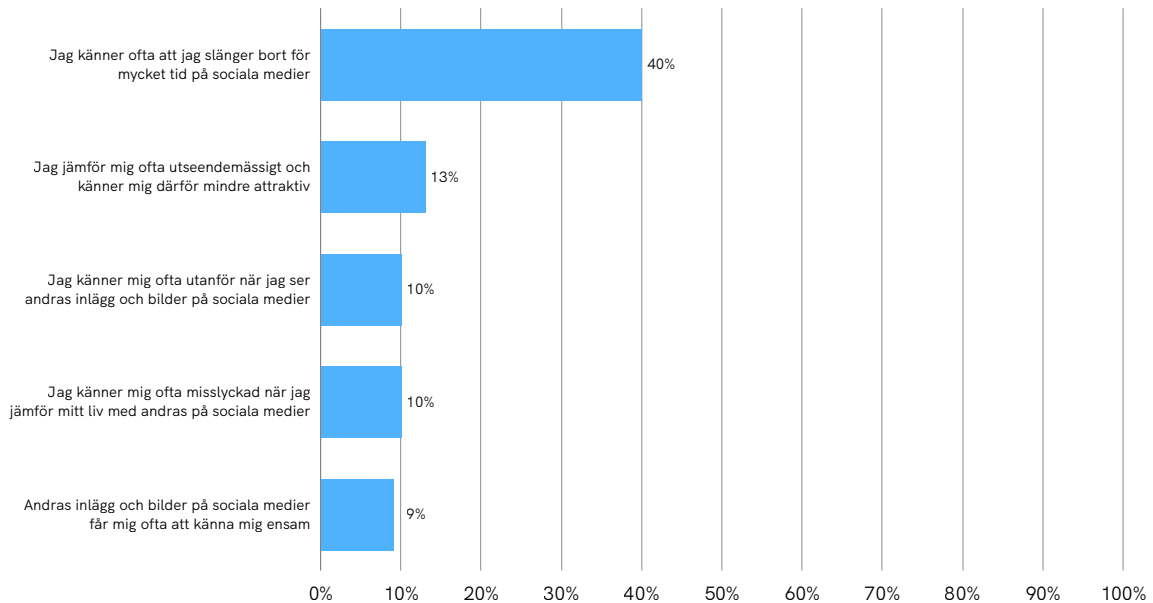

Diagram 3.15, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilka nackdelar ser svenskarna med sociala medier år 2024?

- Den nackdel av ovan alternativ som flest ser med sin användning av sociala medier är att man ofta känner att för mycket tid slängs bort på sociala medier. Det upplever 4 av 10 svenskar.
- Nästan en sjuandedel (13%) uppger att de ofta jämför sig utseendemässigt med andra på sociala medier och därför känner sig mindre attraktiva.
- 1 av 10 upplever att de ofta känner sig utanför när de ser andras bilder och inlägg på sociala medier och nästan lika många uppger att andras inlägg och bilder får dem att känna sig ensamma.
- Ytterligare 1 av 10 känner sig ofta misslyckade när de jämför sitt eget liv med andras på sociala medier.

Diagrammen 3.16 – 3.20 nedan visar hur uppfattningen om nackdelar med sociala medier skiljer sig mellan män och kvinnor i olika generationer.

Yngre kvinnor känner att de slänger bort tid på sociala medier mer än andra

Fråga: Vilka av följande påståenden instämmer du i? Jag känner ofta att jag slänger bort alldeles för mycket tid på sociala medier.

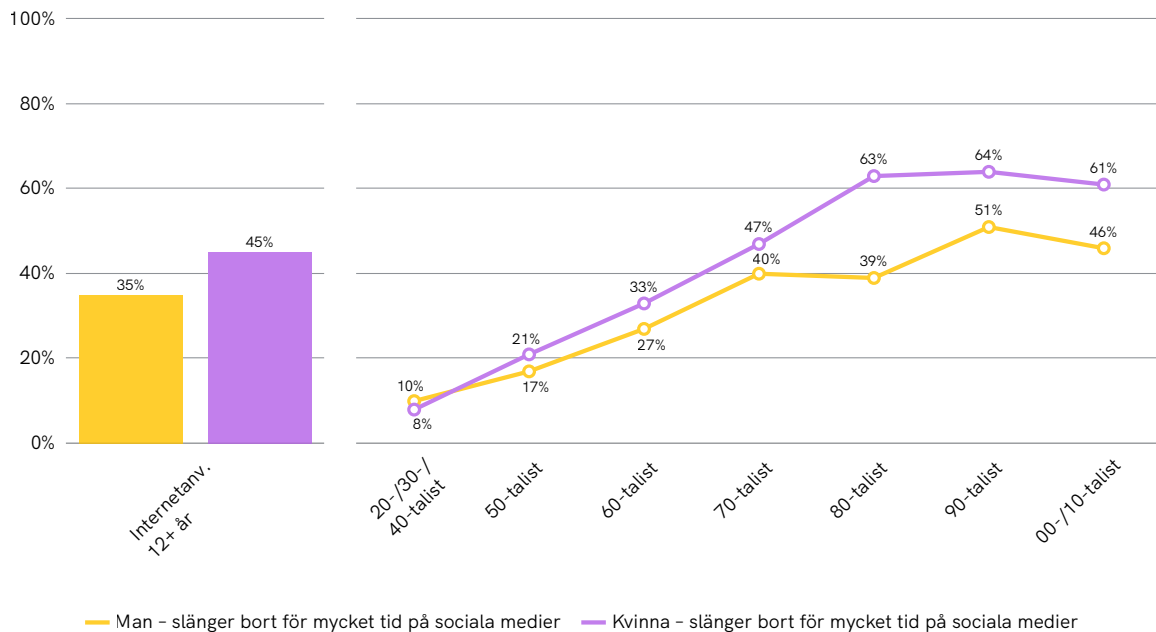

Diagram 3.16, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilka känner att de slänger bort för mycket tid på sociala medier?

- Totalt uppger 4 av 10 svenskar att de slänger bort för mycket tid på sociala medier (se *diagram 3.15*).
- Det är generellt fler kvinnor (45%) än män (35%) som tycker att de slänger bort för mycket tid på sociala medier. Kvinnor födda på 80-, 90- eller 00-/10-talet upplever detta i betydligt högre grad än andra. I dessa generationer instämmer fler än 6 av 10 i påståendet. Det är betydligt fler jämfört med både män i samma ålder och äldre av båda könen.
- Skillnaden mellan män och kvinnor är särskilt framträdande just bland personer födda från 80-talet till och med 00-/10-talet. I de äldre generationerna är skillnaden mellan kvinnor och män förhållandevis små.

Fyra gånger vanligare bland kvinnor att känna sig mindre attraktiva på grund av sociala medier

Fråga: Vilka av följande påståenden instämmer du i? Jag jämför mig ofta utseendemässigt med andra på sociala medier och känner mig därför mindre attraktiv.

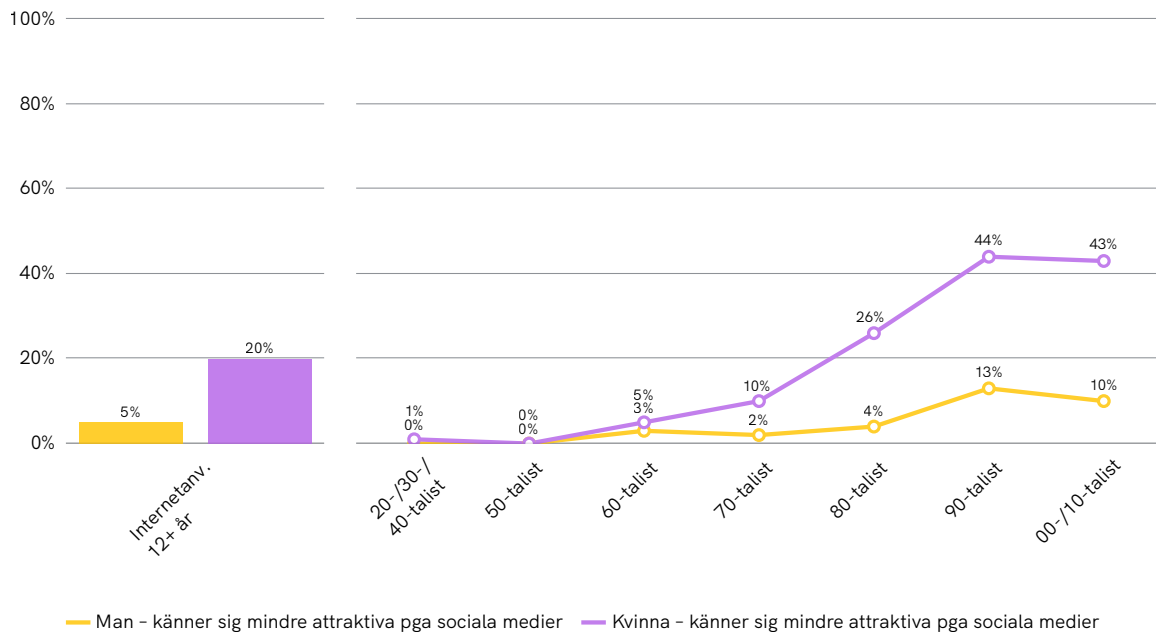

Diagram 3.17, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilka känner sig mindre attraktiva på grund av att man jämför sig utseendemässigt med andra på sociala medier?

- Totalt uppger omkring en sjundedel av svenskarna (13%) att de känner sig mindre attraktiva för att de ofta jämför sig utseendemässigt med andra på sociala medier (se *diagram 3.15*).
- Skillnaden är mycket stor mellan kvinnor och män. 2 av 10 kvinnor uppger att de känner sig mindre attraktiva på grund av att de ofta jämför sig utseendemässigt med andra på sociala medier. Endast 1 av 20 män uppger detsamma.
- Skillnaderna mellan kvinnor och män är särskilt stor bland yngre personer. Bland kvinnor födda på 90- eller 00-/10-talet uppger fler än 4 av 10 att de känner sig mindre attraktiva för att de ofta jämför sig utseendemässigt. Bland män i samma ålder uppger endast drygt 1 av 10 detsamma.
- Andelen kvinnor som jämför sig utseendemässigt på sociala medier sjunker däremot markant med åldern. Redan bland 80-talister är andelen betydligt lägre (omkring en fjärdedel) och bland kvinnor födda på 60-talet eller tidigare är andelen nästan obefintlig.

Fler kvinnor än män känner sig ofta utanför när de ser andras inlägg och bilder på sociala medier

Fråga: Vilka av följande påståenden instämmer du i? Jag känner mig ofta utanför när jag ser andras inlägg och bilder på sociala medier.

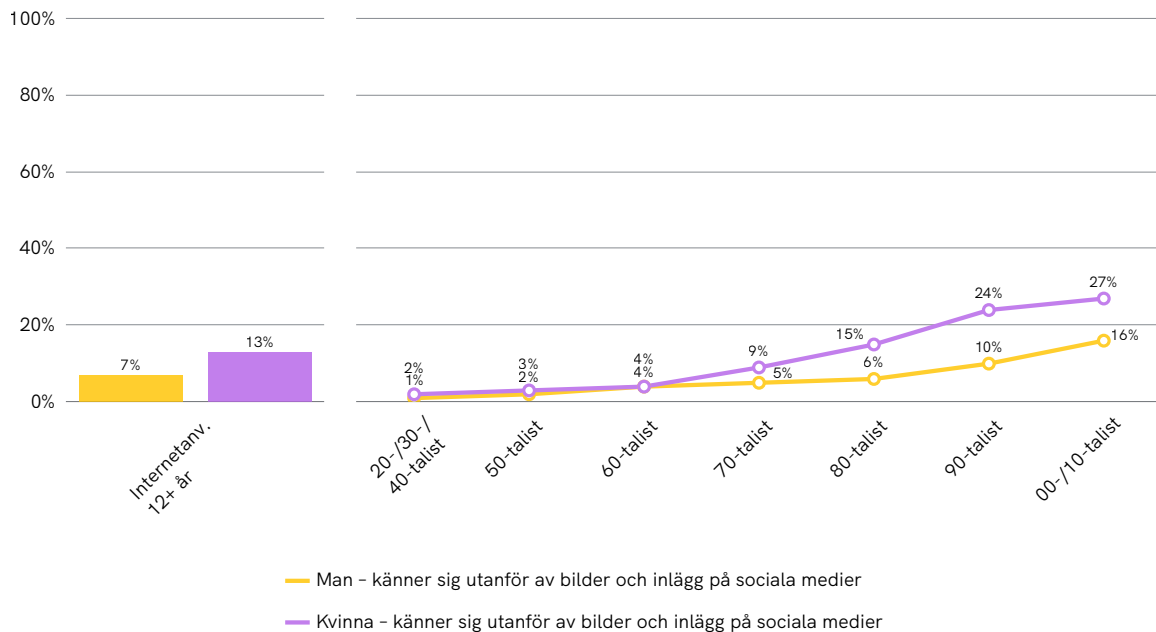

Diagram 3.18, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilka känner sig ofta utanför när de ser andras inlägg och bilder på sociala medier?

- 1 av 10 svenskar uppger att de ofta känner sig utanför när de ser andras inlägg och bilder på sociala medier (se *diagram 3.15*). Det är nästan dubbelt så många kvinnor (13%) som män (7%) som upplever detta.
- Kvinnor födda på 90- eller 00-/10-talet är de som i högst grad känner sig utanför när de ser andras bilder och inlägg. Skillnaden är stor jämfört med män i samma ålder.
- Bland personer födda på 80-talet sjunker andelen som känner sig utanför när de ser andras bilder och inlägg på sociala medier markant. Andelarna fortsätter sedan att sjunka successivt med åldern. Bland personer födda på 60-talet eller tidigare är det mycket få som känner sig utanför när de ser andras bilder och inlägg på sociala medier.

Yngre kvinnor känner sig i högre grad misslyckade när de jämför sina liv med andra på sociala medier

Fråga: Vilka av följande påståenden instämmer du i? Jag känner mig ofta misslyckad när jag jämför mitt liv med andras på sociala medier.

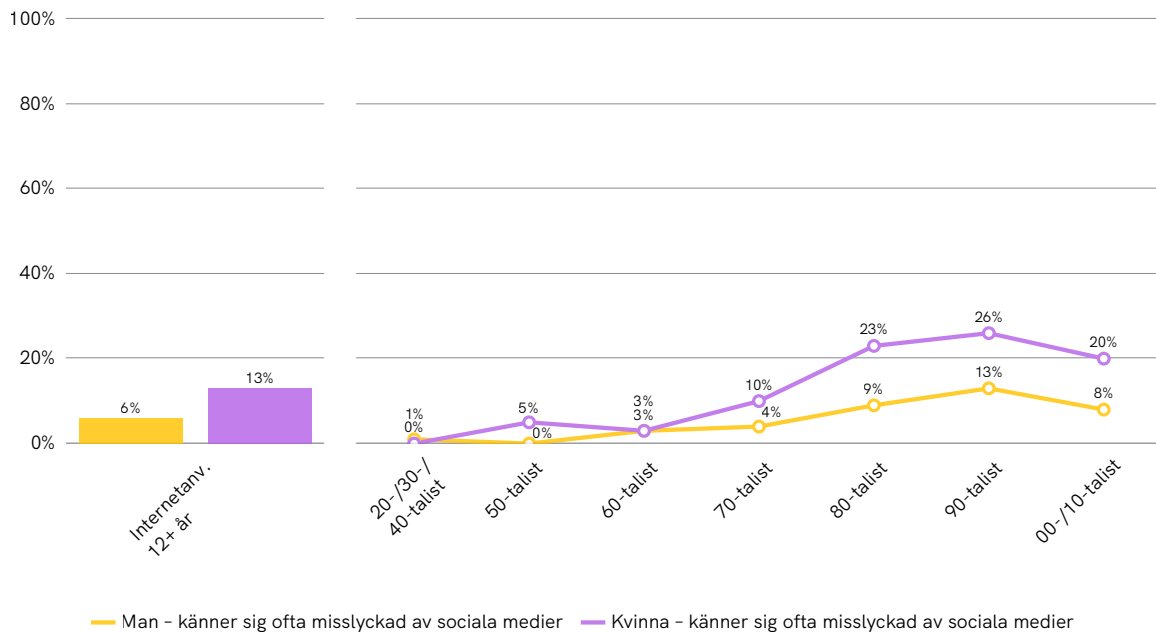

Diagram 3.19, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilka känner sig ofta misslyckade när de jämför sitt liv med andras på sociala medier?

- Totalt uppger 1 av 10 svenskar att de ofta känner sig misslyckade när de jämför sitt liv med andras på sociala medier (se *diagram 3.15*). Det är mer än dubbelt så många kvinnor (13%) som män (6%) som upplever detta.
- Kvinnor födda på 80-, 90- eller 00-/10-talet är de som i högst grad känner sig misslyckade när de jämför sitt liv med andras på sociala medier. Bland män i samma åldrar är det betydligt färre som uttrycker samma problematik.
- Andelen är betydligt lägre bland 70-talister. Bland personer födda på 60-talet eller tidigare är det mycket få som känner sig misslyckade när de jämför sitt liv med andras på sociala medier.

Dubbelt så många kvinnor som män känner sig ofta ensamma när de tittar på andras inlägg och bilder på sociala medier

Fråga: Vilka av följande påståenden instämmer du i? Andras inlägg och bilder på sociala medier får ofta mig att känna mig ensam.

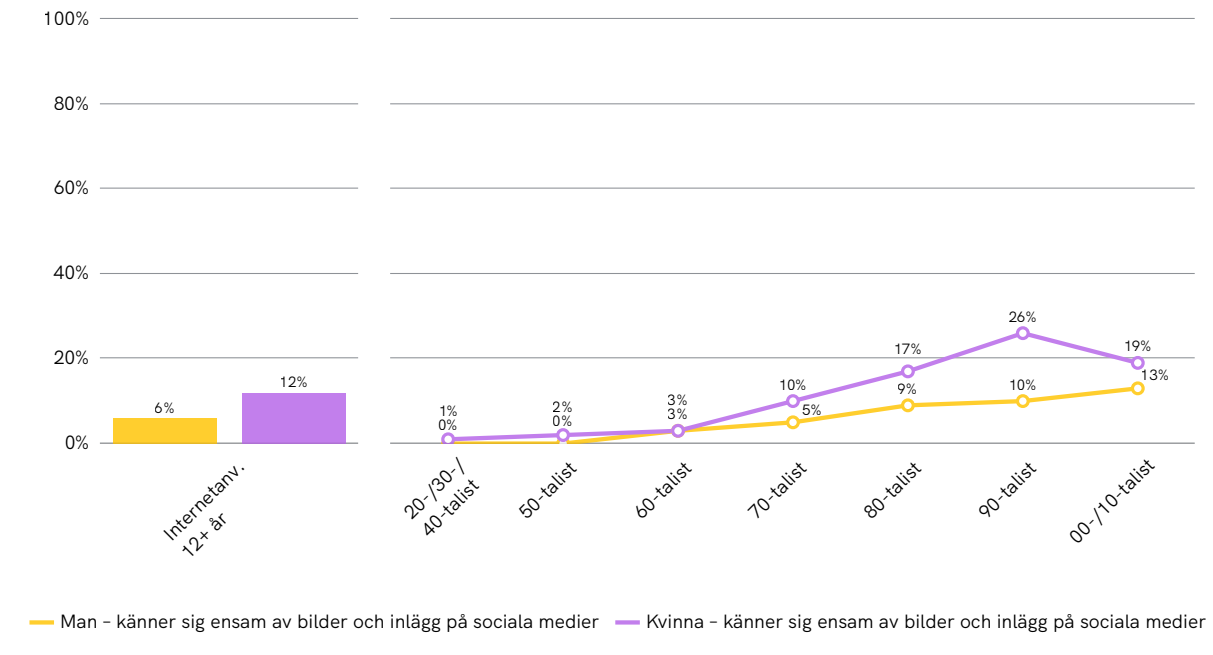

Diagram 3.20, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilka känner sig ofta ensamma när de ser andras inlägg och bilder på sociala medier?

- Totalt uppger 1 av 10 svenskar att de ofta känner sig ensamma när de ser andras inlägg och bilder på sociala medier (se *diagram 3.15*). Det är dubbelt så många kvinnor (12%) som män (6%) som upplever det.
- Kvinnor födda på 90-talet är den grupp som i högst grad uttrycker att de ofta känner ensamhet när de ser andras bilder och inlägg på sociala medier. Skillnaden är mycket stor jämfört med män i samma ålder. Även bland 80-talister är det en markant skillnad mellan män och kvinnor.
- Bland personer födda på 60-talet eller tidigare är däremot problematiken med att känna sig ensam av att se andras bilder och inlägg i stort sett obefintlig, både bland män och kvinnor.

Youtube

8 av 10 har använt Youtube det senaste året

Fråga: Vilka sociala nätverksplatser/sociala medier har du använt de senaste 12 månaderna?

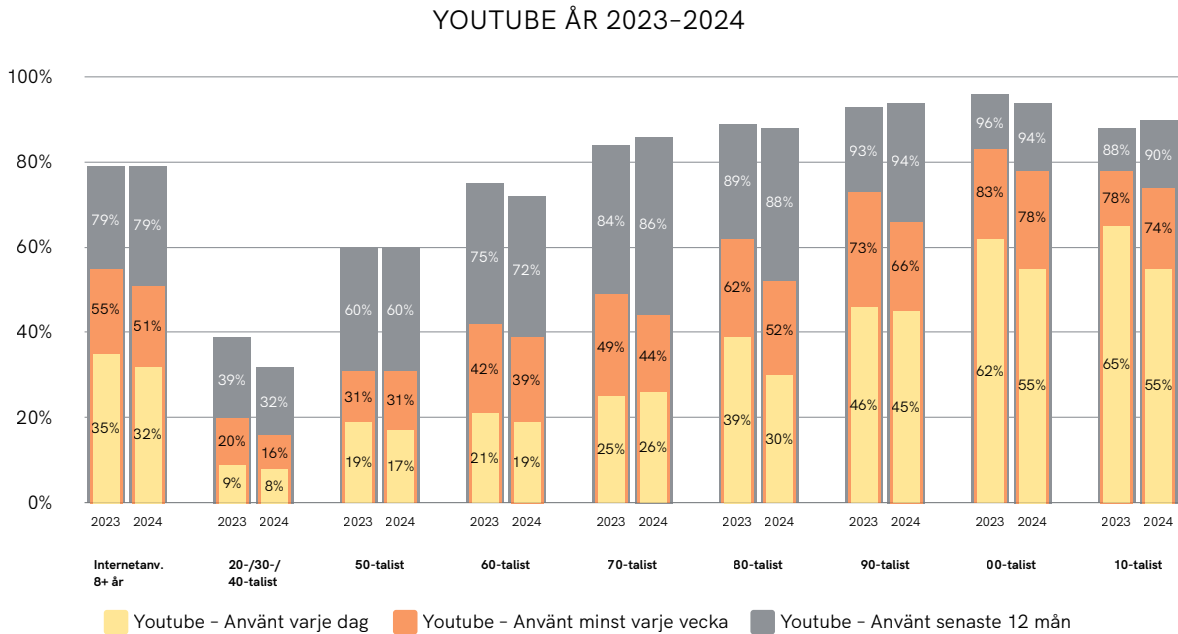

Diagram 3.21a, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2023-2024 (Studie 1)

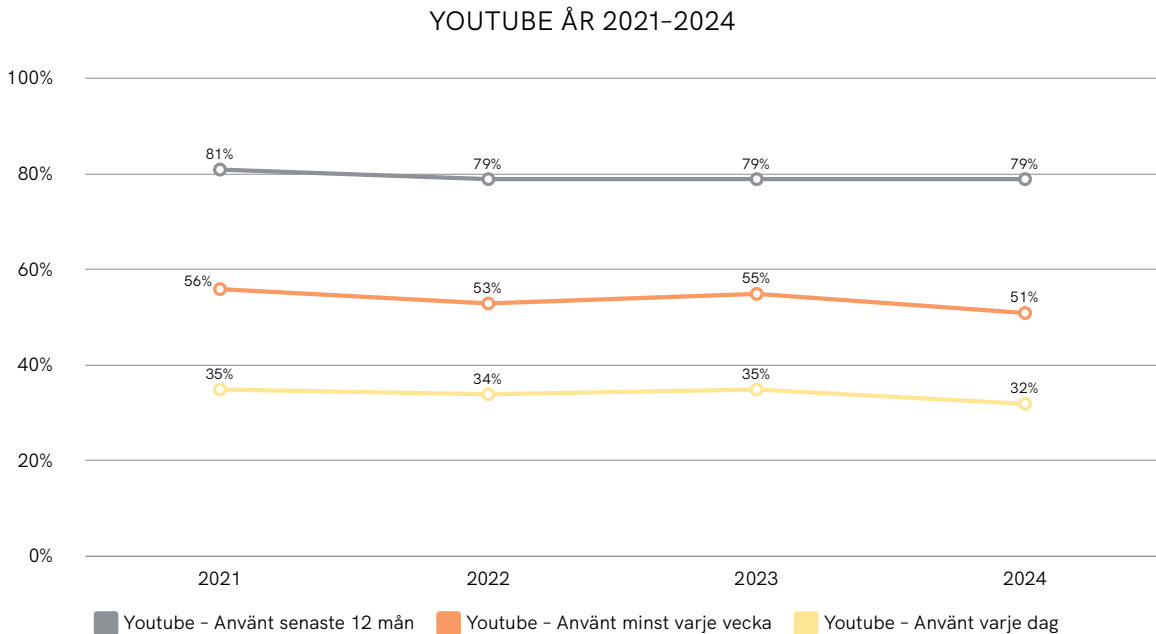

Diagram 3.21b, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2021-2024 (Studie 1)

Hur många använder Youtube år 2024?

- 8 av 10 har använt Youtube under det senaste året. Hälften av svenskarna använder Youtube varje vecka och 3 av 10 använder Youtube dagligen.
- Män använder Youtube i betydligt högre utsträckning än kvinnor. Skillnaderna är särskilt stora om man ser till den veckovisa och dagliga användningen. Bland män använder 64 procent Youtube varje vecka och 45 procent använder plattformen dagligen. Motsvarande andelar bland kvinnor är 37 procent varje vecka och 19 procent dagligen.*
- Personer födda på 90-, 00- eller 10-talet använder Youtube mer än äldre generationer.

Har användningen av Youtube ökat eller minskat under åren 2021–2024?

- Inga stora förändringar har skett under åren 2021–2024 om man ser till den totala användningen av Youtube under ett år. Även den veckovisa och dagliga användningen har legat förhållandevis stabilt under de senaste fyra åren. Det finns däremot vissa tendenser som tyder på att framför allt andelen veckoanvändare sjunker något under perioden. Förändringarna är dock små och varierar från år till år vilket innebär att det än så länge inte går att dra några tydliga slutsatser.
- Tendenser tyder på att den veckovisa och dagliga användningen dalar i flera generationer under perioden 2021–2024. En av de tydligaste skillnaderna framträder bland 00-talister där den veckovisa användningen har sjunkit från 87 procent år 2021 till 78 procent år 2024. Den dagliga användningen sjunker från 67 procent år 2021 till 55 procent år 2024 bland 00-talisterna.

Facebook

Svenskarna använder Facebook mer sällan

Fråga: Vilka sociala nätverksplatser/sociala medier har du använt de senaste 12 månaderna?

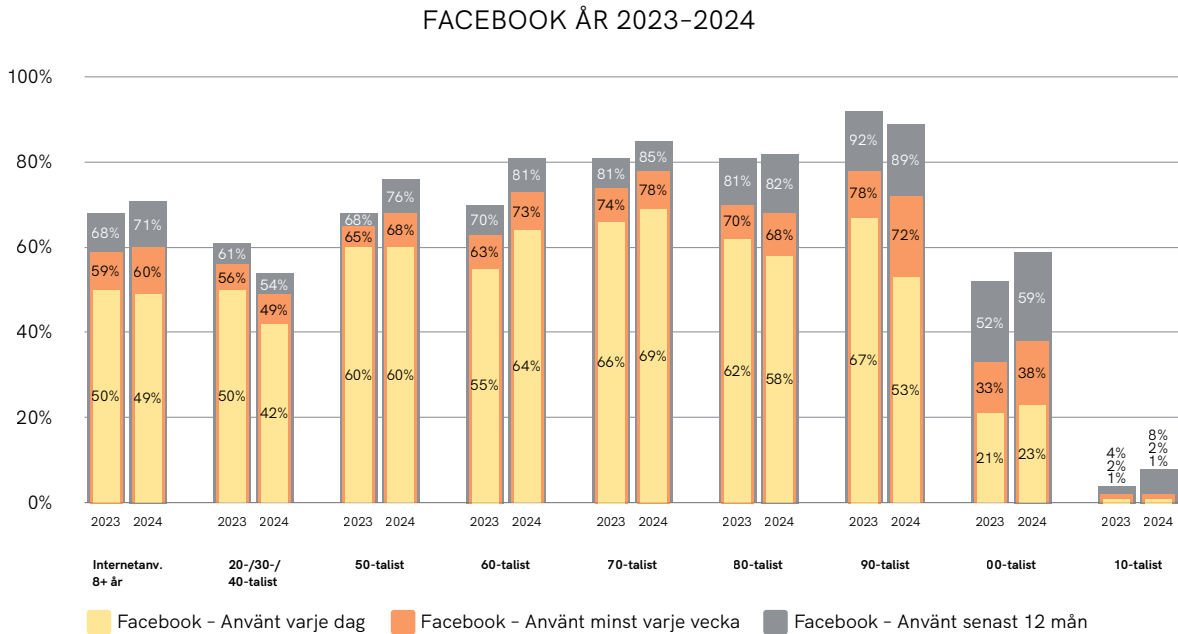

Diagram 3.22a, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2023-2024 (Studie 1)

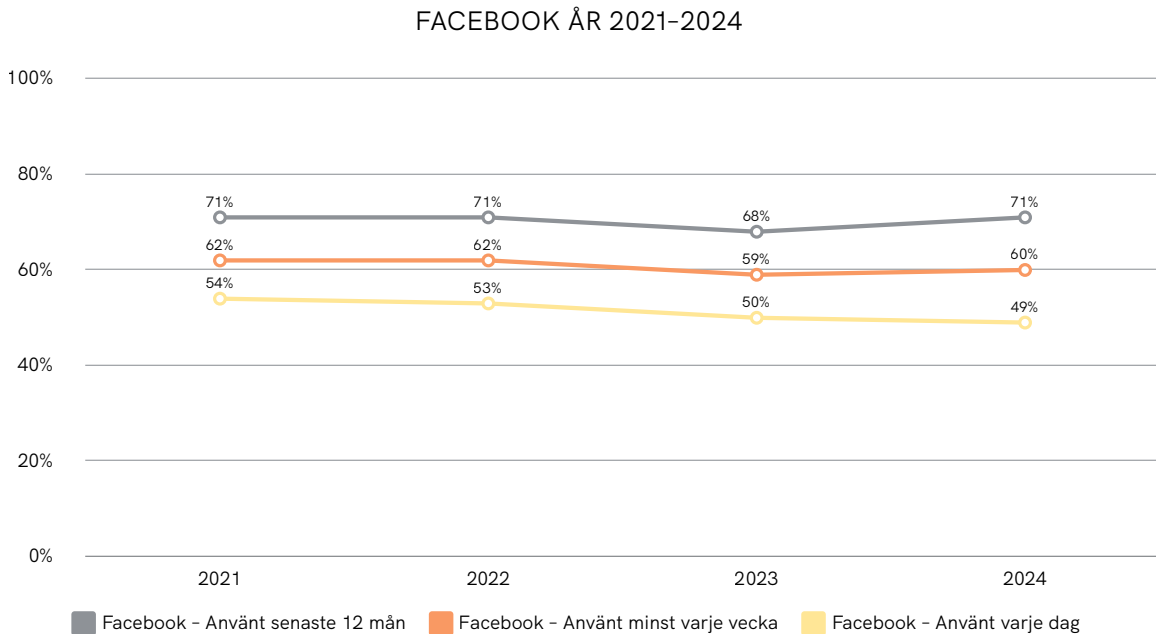

Diagram 3.22b, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2021-2024 (Studie 1)

Hur många använder Facebook år 2024?

- 7 av 10 har använt Facebook under det senaste året. En majoritet av svenskarna använder Facebook ofta, där 6 av 10 svenskar använder Facebook varje vecka och 5 av 10 är dagliga användare. Tendenser tyder dock på att den dagliga användningen av Facebook har börjat dala.
- Kvinnor använder Facebook i högre grad än män, där 75 procent har använt Facebook under året jämfört med 67 procent bland män. Kvinnor använder även Facebook mer frekvent än män. Bland kvinnor använder 64 procent Facebook varje vecka och 53 procent är dagliga användare. Motsvarande andelar bland män är 55 procent varje vecka och 45 procent dagligen.*
- 90-talister är den generation där flest använder Facebook. Men plattformen används brett över de flesta generationer, med undantag för de allra yngsta (10-talisterna) där användningen är mycket låg.

Har användningen av Facebook ökat eller minskat under åren 2021–2024?

- Det har inte skett några stora förändringar under åren 2021–2024 om man ser till den totala användningen under ett år. År 2023 sjönk den årliga användningen något, men år 2024 åter tillbaka på samma nivåer som tidigare. Tendenser tyder däremot på att svenskarna använder Facebook mer sällan då den dagliga användningen sjunker. Förändringarna från år till år är små, men andelen har successivt sjunkit under de senaste fyra åren.
- 90-talister är fortsatt den generation där flest använder Facebook, men de använder inte plattformen lika frekvent som tidigare år. Det är särskilt den dagliga användningen som sjunker, men även den veckovisa användningen dalar.
- Bland 00-talister tycks användningen däremot öka under perioden 2021–2024. Det gäller framför allt den totala användningen under året och andelen som använder plattformen varje vecka.

Instagram

Nästan 5 av 10 använder Instagram dagligen

Fråga: Vilka sociala nätverksplatser/sociala medier har du använt de senaste 12 månaderna?

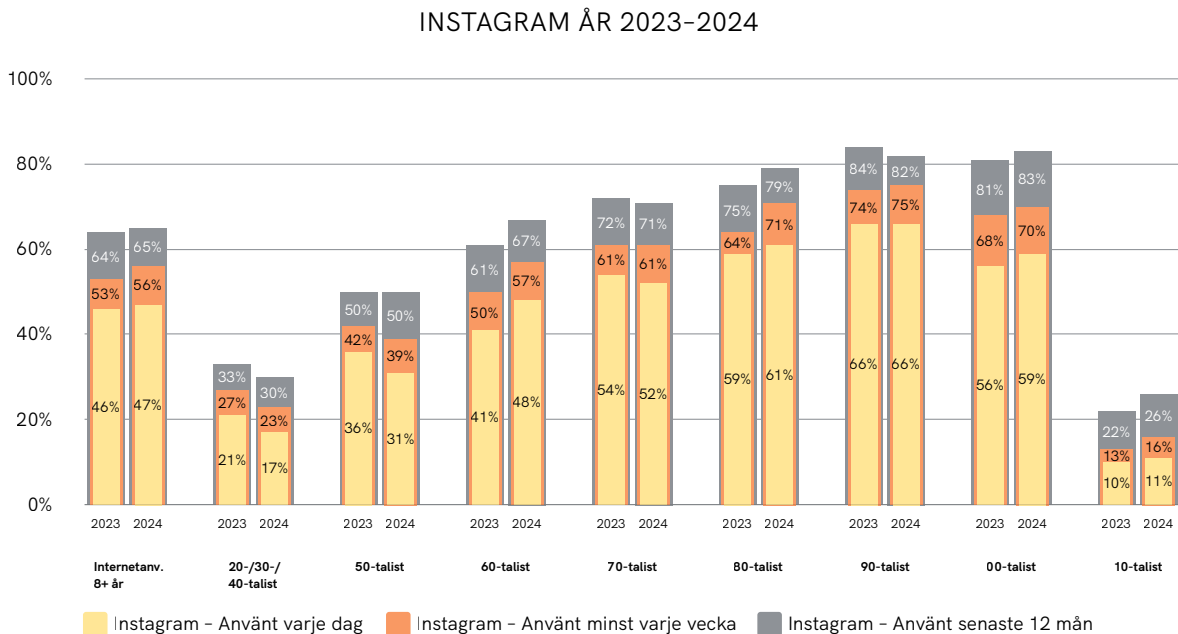

Diagram 3.23a, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2023-2024 (Studie 1)

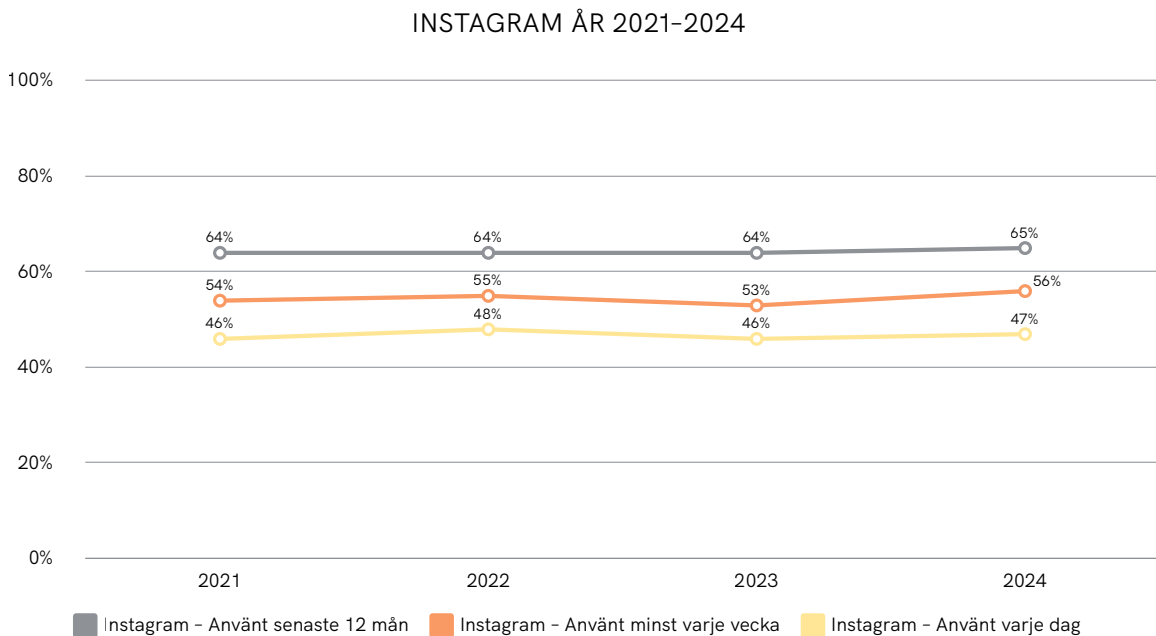

Diagram 3.23b, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2021-2024 (Studie 1)

Hur många använder Instagram år 2024?

- Nästan två tredjedelar av svenskarna har använt Instagram under det senaste året. En majoritet (56%) använder Instagram varje vecka och nästan 5 av 10 (47%) är dagliga användare.
- Kvinnor använder Instagram i betydligt högre utsträckning än män. Totalt har 74 procent kvinnor använt Instagram under det senaste året, 66 procent använder plattformen varje vecka och 57 procent är dagliga användare. Motsvarande andelar bland män är 56 procent användare under året, 46 procent varje vecka och 37 procent dagligen.*
- Personer födda på 80-, 90- eller 00-talet är de generationer där flest använder Instagram. De använder även plattformen mer frekvent än andra generationer.

Har användningen av Instagram ökat eller minskat under åren 2021-2024?

- Användningen av Instagram har legat mycket stabilt under åren 2021-2024. Det sker inga nämnvärda förändringar för varken den totala årsanvändningen eller den mer frekventa användningen veckovis eller på daglig nivå.
- Användningen ligger stabilt även i de flesta generationer, men med några undantag. En av de främsta förändringarna sker bland de allra yngsta (10-talisterna) där den årliga användningen av Instagram successivt har ökat under åren 2021-2024.

Snapchat

Snapchat har varken ökat eller minskat under de senaste fyra åren

Fråga: Vilka sociala nätverksplatser/sociala medier har du använt de senaste 12 månaderna?

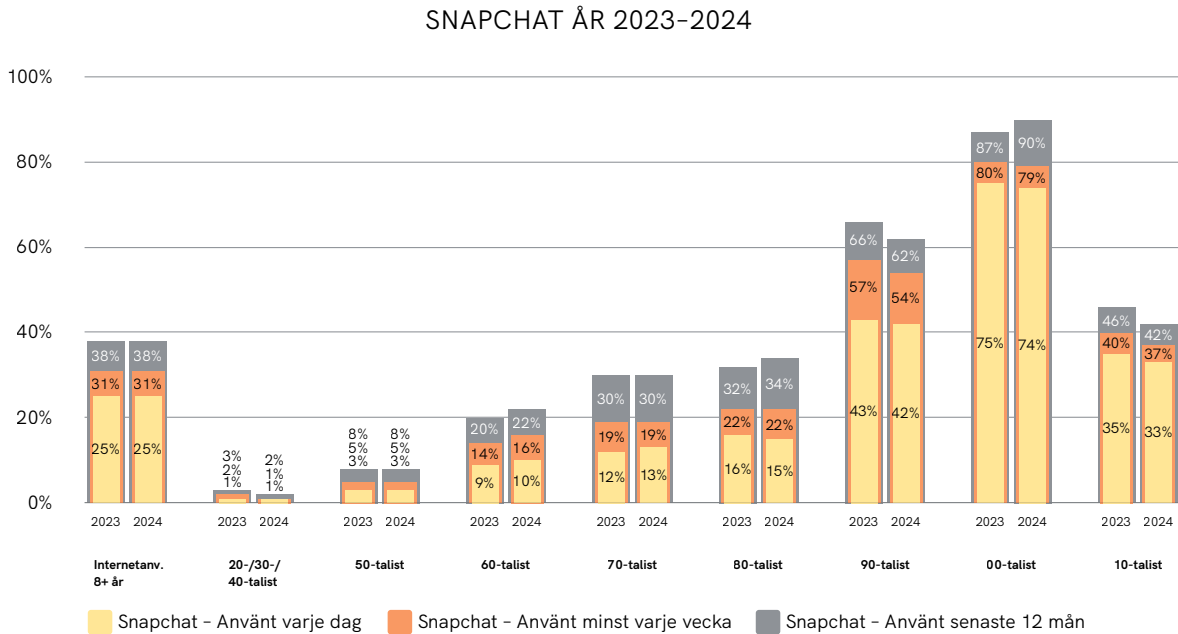

Diagram 3.24a, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2023-2024 (Studie 1)

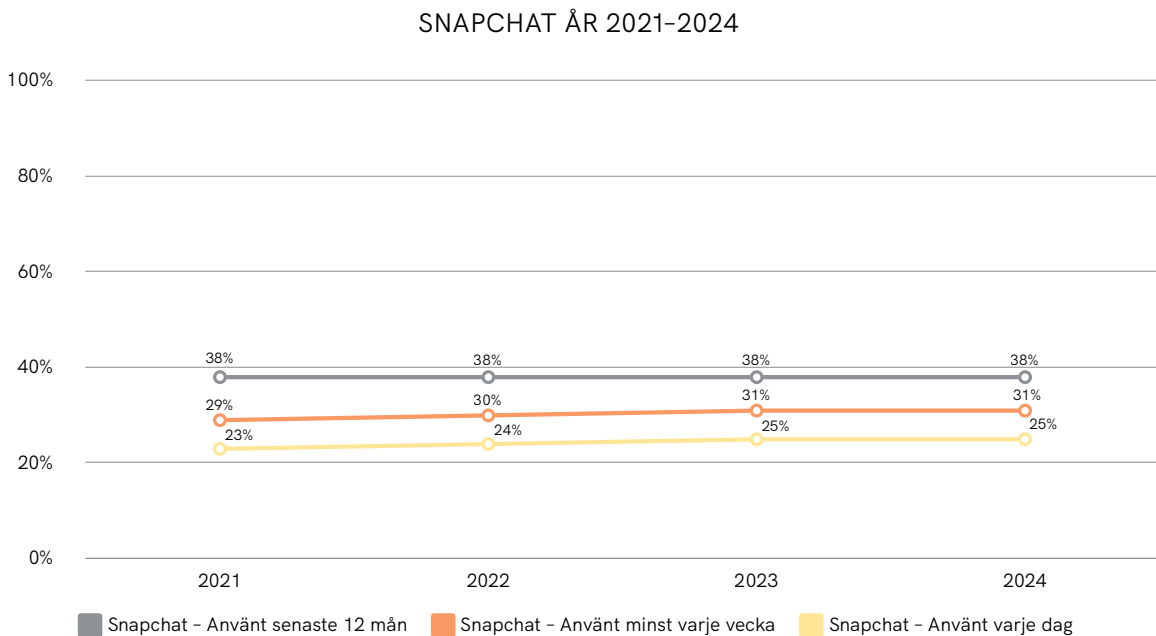

Diagram 3.24b, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2021-2024 (Studie 1)

Hur många använder Snapchat år 2024?

- Nästan 4 av 10 har använt Snapchat under det senaste året. Omkring 3 av 10 svenskar använder Snapchat varje vecka och en fjärdedel är dagliga användare.
- 00-talisterna är den generation som använder Snapchat i särklass mest. Bland 00-talisterna har 9 av 10 använt Snapchat det senaste året, 8 av 10 har använt plattformen varje vecka och fler än 7 av 10 är där dagligen.
- Även 90-talister är vana användare av Snapchat – där har 6 av 10 använt Snapchat det senaste året, fler än 5 av 10 varje vecka och drygt 4 av 10 är dagliga användare.
- Kvinnor använder Snapchat i högre utsträckning än män. Totalt har 42 procent kvinnor använt Snapchat under det senaste året, 34 procent använder plattformen varje vecka och 28 procent är dagliga användare. Motsvarande andelar bland män är 35 procent användare under året, 27 procent varje vecka och 22 procent dagligen.*

Har användningen av Snapchat ökat eller minskat under åren 2021–2024?

- Användningen av Snapchat har legat mycket stabilt under åren 2021–2024. Det sker inga väsentliga förändringar för varken den totala årsanvändningen eller den mer frekventa användningen veckovis eller dagligen.
- Användningen ligger i stort sett stabilt även i olika generationer.
- Bland de allra yngsta, 10-talisterna, ser användningen ut att sjunka något jämfört med föregående år. Skillnaderna ligger däremot inom felmarginalen och det går därför inte att säkerställa en faktisk förändring. Ser man istället till den långsiktiga utvecklingen så har användandet av Snapchat snarare ökat bland 10-talisterna.

Tiktok

Drygt 2 av 10 har använt Tiktok det senaste året

Fråga: Vilka sociala nätverksplatser/sociala medier har du använt de senaste 12 månaderna?

TIKTOK ÅR 2023-2024

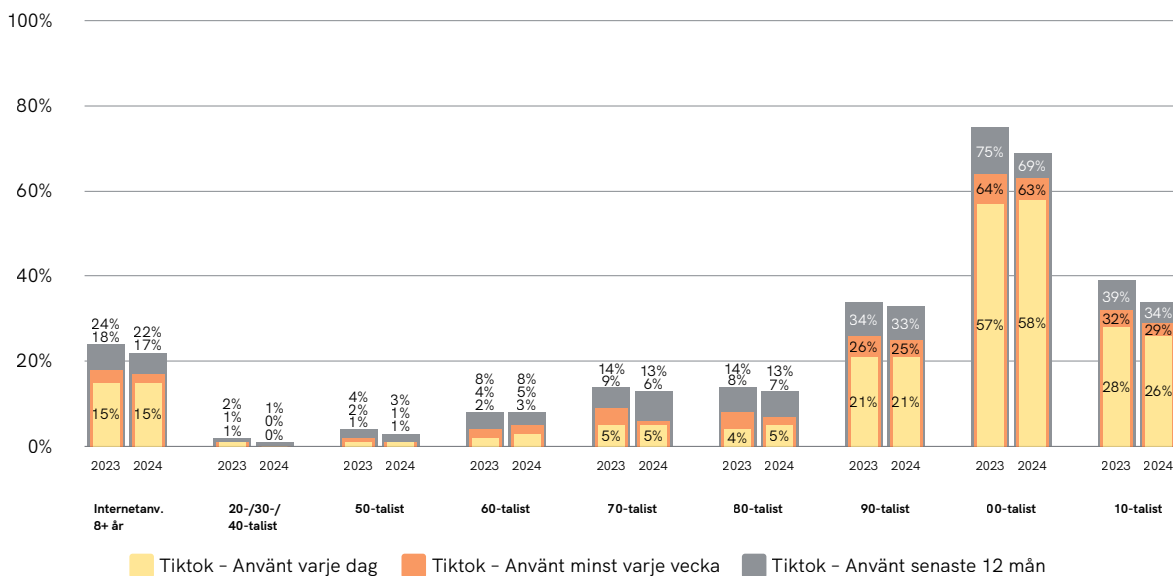

Diagram 3.25a, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2023-2024 (Studie 1)

TIKTOK ÅR 2021-2024

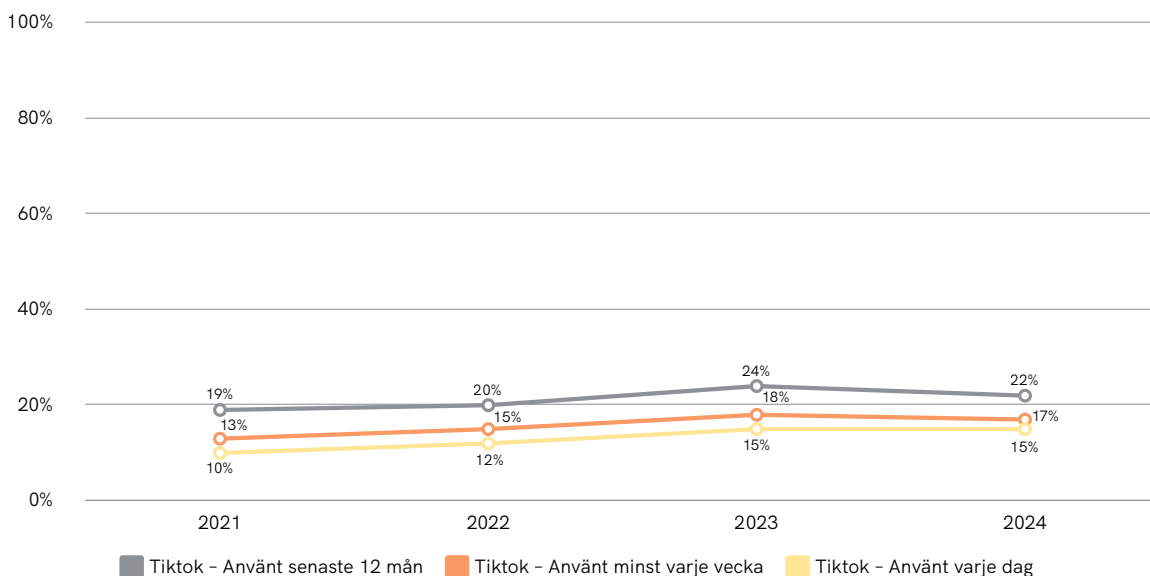

Diagram 3.25b, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2021-2024 (Studie 1)

Hur många använder Tiktok år 2024?

- Drygt 2 av 10 har använt Tiktok under det senaste året. En sjättedel (17%) använder Tiktok varje vecka och drygt en sjundedel (15%) är dagliga användare.
- 00-talister är den generation som använder Tiktok i särklass mest. Bland 00-talisterna har 7 av 10 använt Tiktok senaste året, fler än 6 av 10 (63%) har använt plattformen varje vecka och nästan lika många är där dagligen (58%).
- Även 90- och 10-talister använder Tiktok i förhållandevis hög utsträckning. I dessa generationer har ungefär en tredjedel använt Tiktok senaste året.
- Kvinnor använder Tiktok i något högre utsträckning än män. Totalt har 25 procent kvinnor använt Tiktok under det senaste året, 19 procent använder plattformen varje vecka och 17 procent är dagliga användare. Motsvarande andelar bland män är 20 procent användare under året, 15 procent varje vecka och 13 procent dagligen.*

Har användningen av Tiktok ökat eller minskat under åren 2021-2024?

- Användningen av Tiktok är högre under åren 2023 och 2024 jämfört med de två föregående åren. De små justeringar som sker mellan år 2023 och 2024 ligger inom felmarginalen. Tiktok är alltså en plattform som har ökat under de senaste fyra åren, men där tillväxten inte nödvändigtvis är tydlig från år till år.
- På liknande sätt ökade användandet bland 90-talister under åren 2023-2024 jämfört med de två föregående åren. Det gäller all användning, det vill säga den totala användningen under året, samt veckovis och daglig användning.
- Bland 00-talister har användningen utvecklats på ett något annorlunda sätt. Likt 90-talisterna har den veckovisa och den dagliga användningen ökat under åren 2023 och 2024 jämfört med de två föregående åren. Den totala användningen visar däremot inte någon tydlig ökning under perioden 2021-2024.
- I övriga generationer är användningen av Tiktok förhållandevis stabil under åren 2021-2024.

X (Twitter)

Knappt 2 av 10 har använt X (Twitter) under det senaste året

Fråga: Vilka sociala nätverksplatser/sociala medier har du använt de senaste 12 månaderna?

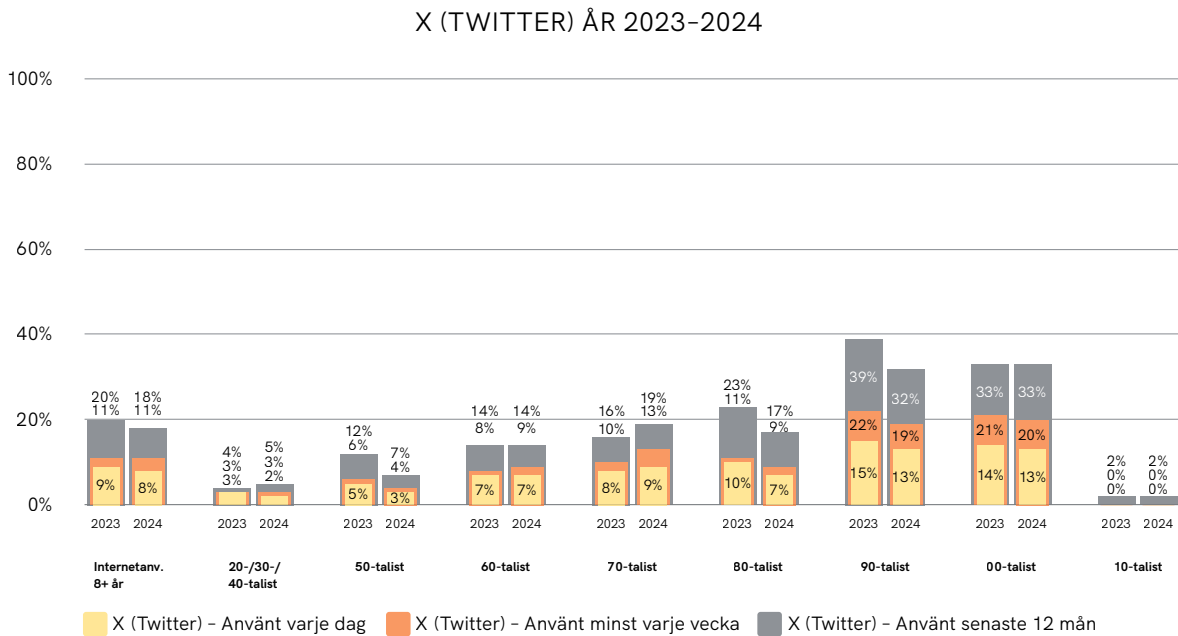

Diagram 3.26a, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2023-2024 (Studie 1)

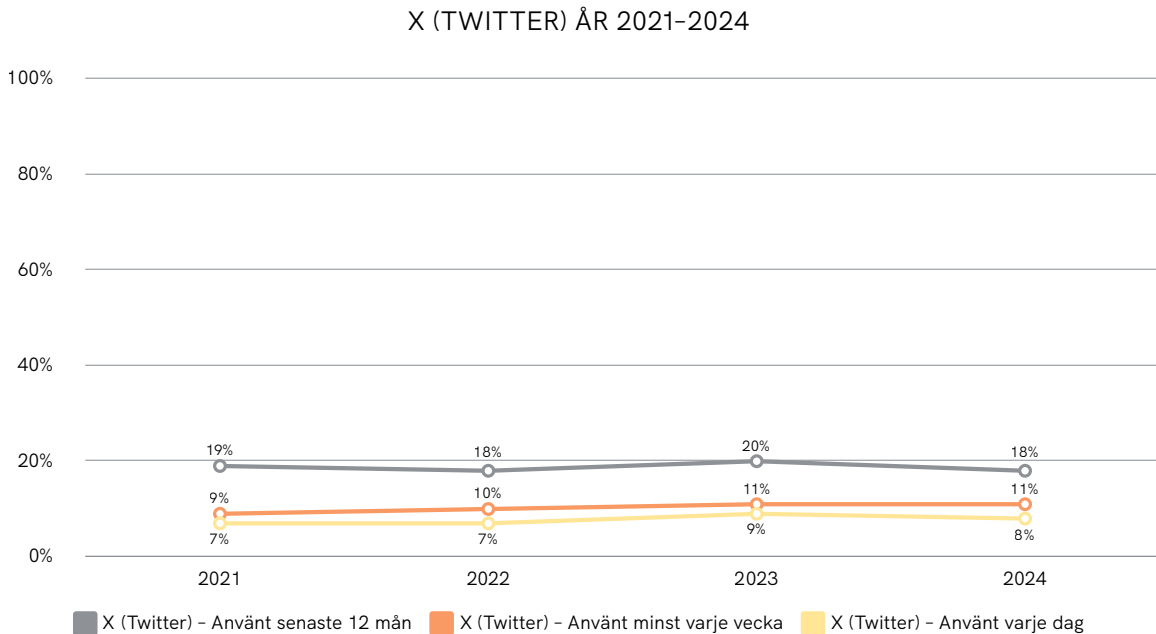

Diagram 3.26b, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2021-2024 (Studie 1)

Hur många använder X (Twitter) år 2024?

- Knappt 2 av 10 har använt X (Twitter) under det senaste året. Drygt 1 av 10 svenskar använder plattformen varje vecka och något färre (8%) är dagliga användare.
- Män använder X (Twitter) i betydligt högre utsträckning än kvinnor. Totalt har 26 procent av männen använt Twitter under det senaste året, 17 procent använder plattformen varje vecka och 12 procent är dagliga användare. Motsvarande andelar bland kvinnor är 10 procent användare under året, 5 procent varje vecka och 3 procent dagligen.*
- Personer födda på 90- eller 00-talet är de generationer där flest använder X (Twitter). De använder även plattformen mer frekvent än andra generationer.

Har användningen av X (Twitter) ökat eller minskat under åren 2021–2024?

- Den totala, årliga användningen av X (Twitter) har minskat något i år jämfört med föregående år (2023). Andelen årliga användare år 2024 ligger däremot på samma nivåer som under år 2021–2022. Det tyder på att användningen var något högre än vanligt år 2023, men att vi inte ser ett minskat användande på längre sikt.
- Den mer frekventa användningen av X (Twitter) ligger förhållandevis stabil under åren 2021–2024. Vissa tendenser tyder på ett ökat användande på veckonivå under åren 2023–2024 jämfört med tidigare år. Skillnaderna är dock små och än så länge svåra att säkerställa.
- Användningen i olika generationer är i stort sett stabil under perioden 2021–2024, bortsett från några få undantag. Den tydligaste förändringen sker bland 00-talister där användningen ökar under år 2023 och 2024 jämfört med de två föregående åren. Denna ökning ser vi både när det gäller den totala andelen användare under året och den mer frekventa veckovisa och dagliga användningen.

LinkedIn

Nära 3 av 10 har använt LinkedIn under det senaste året

Fråga: Vilka sociala nätverksplatser/sociala medier har du använt de senaste 12 månaderna?

LINKEDIN ÅR 2023-2024

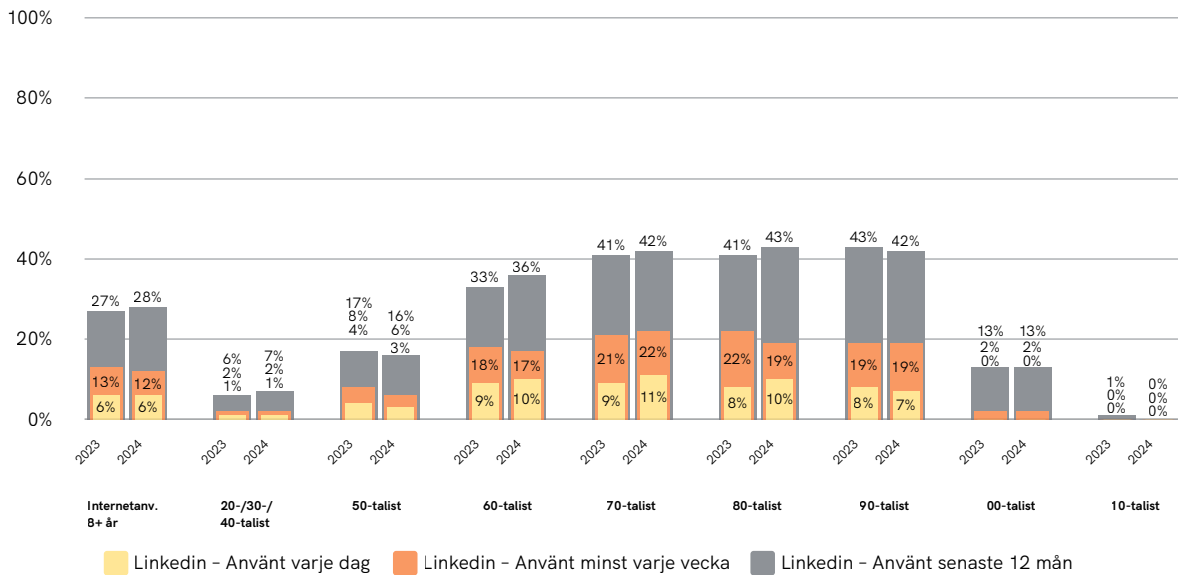

Diagram 3.27a, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2023-2024 (Studie 1)

LINKEDIN ÅR 2023-2024

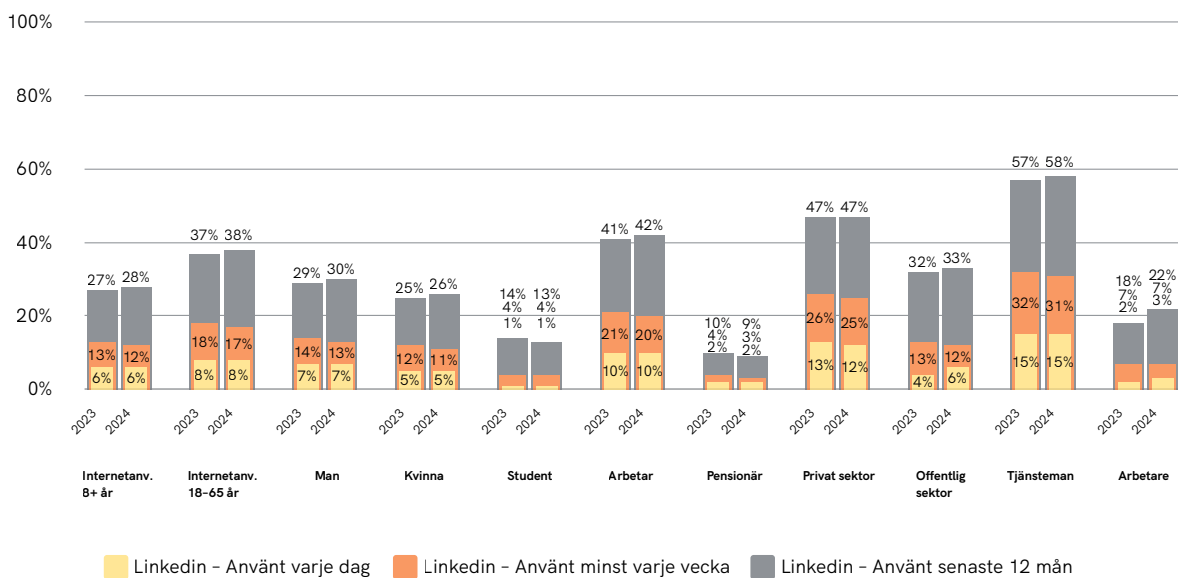

Diagram 3.27b, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2023-2024 (Studie 1)

LINKEDIN ÅR 2021-2024

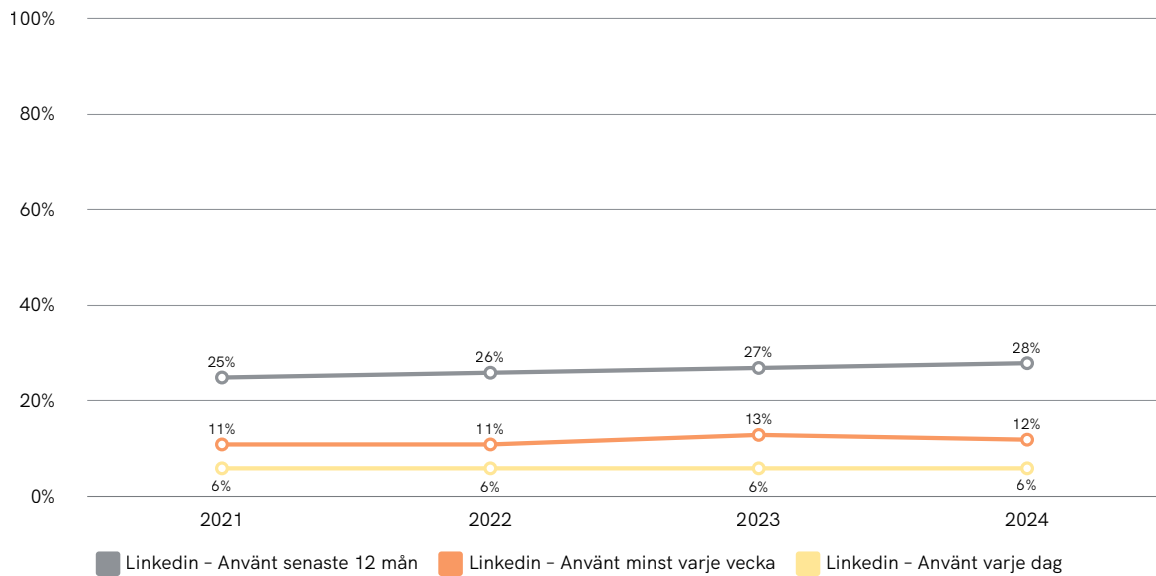

Diagram 3.27c, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2021-2024 (Studie 1)

Hur många använder LinkedIn år 2024?

- Nästan 3 av 10 har använt LinkedIn under det senaste året. Drygt 1 av 10 använder LinkedIn varje vecka och drygt 1 av 20 (6%) är dagliga användare.
- LinkedIn används främst av personer födda från 60-talet till och med 90-talet, vilket också är de generationer där det är som vanligast att vara förvärvsarbetande. Det är nämligen i första hand förvärvsarbetande som använder sig av LinkedIn, där drygt 4 av 10 har använt plattformen det senaste året. Bland studenter och pensionärer uppger endast omkring 1 av 10 att de använt LinkedIn någon gång under det senaste året (13% respektive 9%).
- Tjänstemän använder LinkedIn i betydligt högre utsträckning än personer med arbetaryrken. Bland tjänstemän har omkring 6 av 10 använt LinkedIn under det senaste året, 3 av 10 har använt plattformen varje vecka och drygt en sjundedel är dagliga användare.
- Det är något fler män än kvinnor som använder LinkedIn, men skillnaderna är förhållandevis små. Totalt har 30 procent män använt LinkedIn under det senaste året, 13 procent använder plattformen varje vecka och 7 procent är dagliga användare. Motsvarande andelar bland kvinnor är 26 procent användare under året, 11 procent varje vecka och 5 procent dagligen.

Har användningen av LinkedIn ökat eller minskat under åren 2021-2024?

- Användningen av LinkedIn har legat mycket stabilt under åren 2021-2024. Vissa tendenser tyder på en svag successiv ökning av den totala användningen under ett år. Förändringarna från år till år är däremot små och det har inte skett någon ökning av vare sig den veckovisa eller dagliga användningen.
- Användningen ligger i stort sett stabilt även inom olika generationer. Bland 00-talister har dock den årliga användningen ökat under åren 2023-2024 jämfört med de två föregående åren.

Be Real

Färre 00-talister använder Be Real år 2024

Fråga: Vilka sociala nätverksplatser/sociala medier har du använt de senaste 12 månaderna?

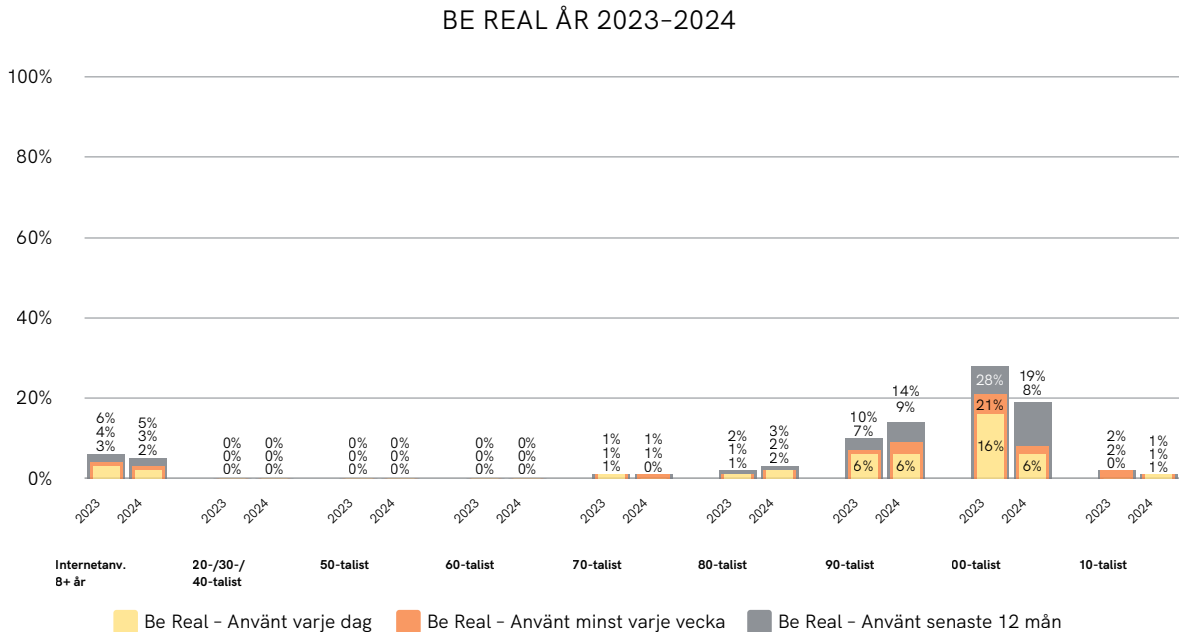

Diagram 3.28, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2023-2024 (Studie 1)

Hur många använder Be Real år 2024?

- 1 av 20 (5%) har använt Be Real under det senaste året, 3 procent använder Be Real varje vecka och 2 procent är dagliga användare.
- Be Real används nästan enbart av 90- och 00-talister. Bland 00-talisterna har omkring 2 av 10 använt Be Real det senaste året, knappt 1 av 10 har använt plattformen varje vecka och drygt 1 av 20 är dagliga användare. Bland 90-talister har något färre, 1 av 7, använt Be Real det senaste året medan andelen veckovisa och dagliga användare är ungefär lika stor som bland 00-talister.
- Det är något fler kvinnor som använder Be Real än män. Totalt har 8 procent kvinnor använt Be Real under det senaste året, 4 procent använder plattformen varje vecka och 3 procent är dagliga användare. Motsvarande andelar bland män är 3 procent användare under året, 2 procent varje vecka och 1 procent dagligen.*

Har användningen av Be Real ökat eller minskat under åren 2023–2024?

- Ser man till befolkningen som helhet har användningen av Be Real inte förändrats nämnvärt under åren 2023–2024 (frågan ställdes inte år 2021 och 2022). Det är däremot främst unga som använder Be Real och bland 00-talister sjunker användningen kraftigt. Denna minskning ser vi både när det gäller den totala andelen användare under året och den mer frekventa veckovisa och dagliga användningen.
- I övrigt sker inga nämnvärda skillnader i de olika generationerna. Den ökning som finns bland 90-talister ligger inom felmarginalen och det går alltså inte att fastställa någon faktisk förändring.

Discord

Discord varken ökar eller minskar år 2024

Fråga: Vilka sociala nätverksplatser/sociala medier har du använt de senaste 12 månaderna?

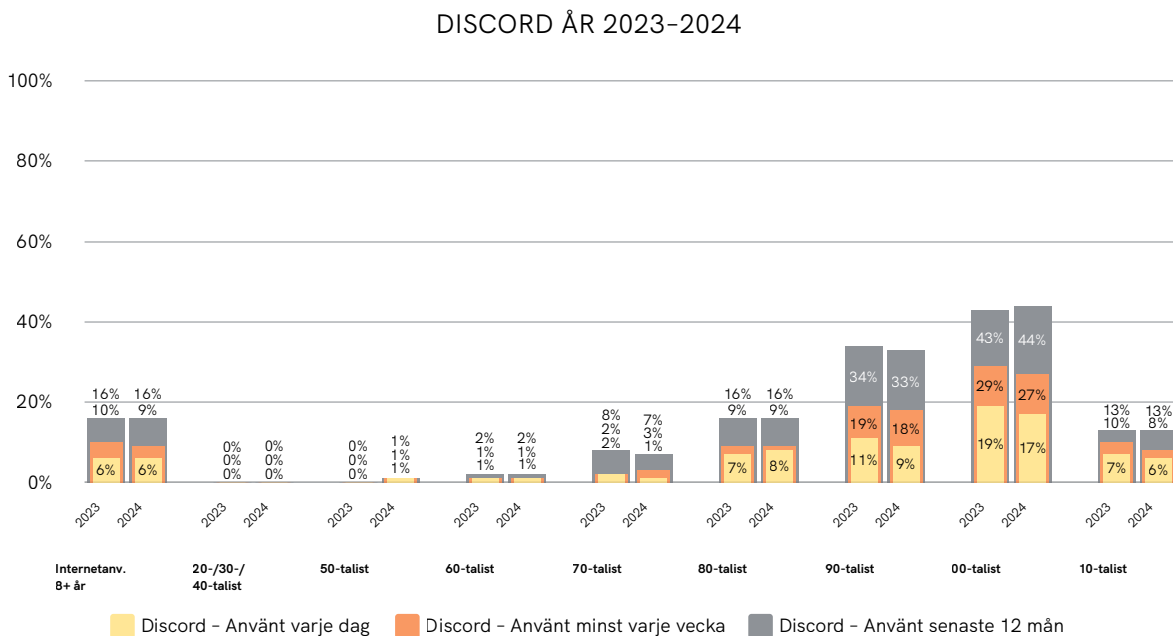

Diagram 3.29a, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2023-2024 (Studie 1)

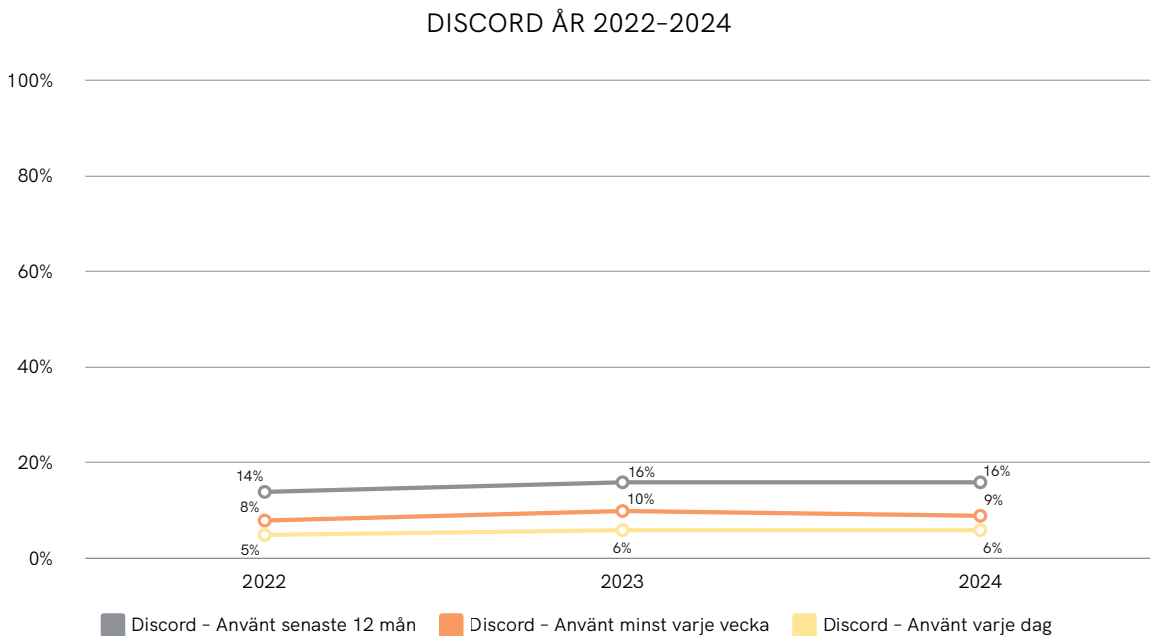

Diagram 3.29b, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2022-2024 (Studie 1)

Hur många använder Discord år 2024?

- Omkring 1 av 6 har använt Discord under det senaste året, 9 procent använder plattformen varje vecka och 6 procent är dagliga användare. Discord används främst av personer födda på 90- eller 00-talet.
- Bland 00-talisterna har fler än 4 av 10 använt Discord det senaste året, nästan 3 av 10 har använt plattformen varje vecka och drygt en sjättedel är dagliga användare.
- Bland 90-talister har en tredjedel använt Discord senaste året, en sjättedel har använt plattformen varje vecka och nästan 1 av 10 är dagliga användare.
- Det är betydligt fler män än kvinnor som använder Discord. Totalt har 24 procent män använt Discord under det senaste året, 14 procent använder plattformen varje vecka och 8 procent är dagliga användare. Motsvarande andelar bland kvinnor är 7 procent användare under året, 4 procent varje vecka och 3 procent dagligen.*

Har användningen av Discord ökat eller minskat under åren 2022-2024?

- Användningen av Discord har inte förändrats nämnvärt under åren 2022-2024, varken sett till den totala användningen under året eller den mer frekventa veckovisa och dagliga användningen.
- Det sker i stort sett inga väsentliga förändringar inom de olika generationerna heller.

År 2021 saknar jämförbara data då frågan detta år ställdes till personer från 12 år eller äldre. De tre efterföljande åren har frågan ställts till personer från 8 år eller äldre.

Användning av kommunikationsappar

Användningen av Facebook Messenger och Whatsapp ökar år 2024

Fråga: Vilka av följande digitala kommunikationstjänster har du använt de senaste 12 månaderna?

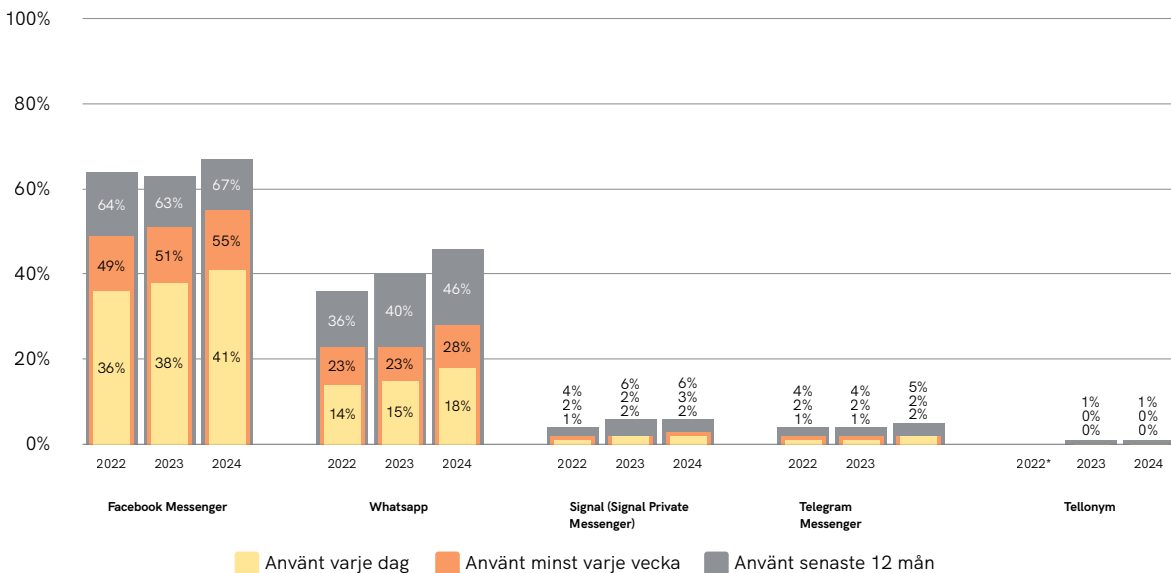

Diagram 3.30a, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2022-2024 (Studie 1)

*) Tellyn fanns ej med i undersökningen år 2022.

ANVÄNT SENASTE 12 MÅNADERNA

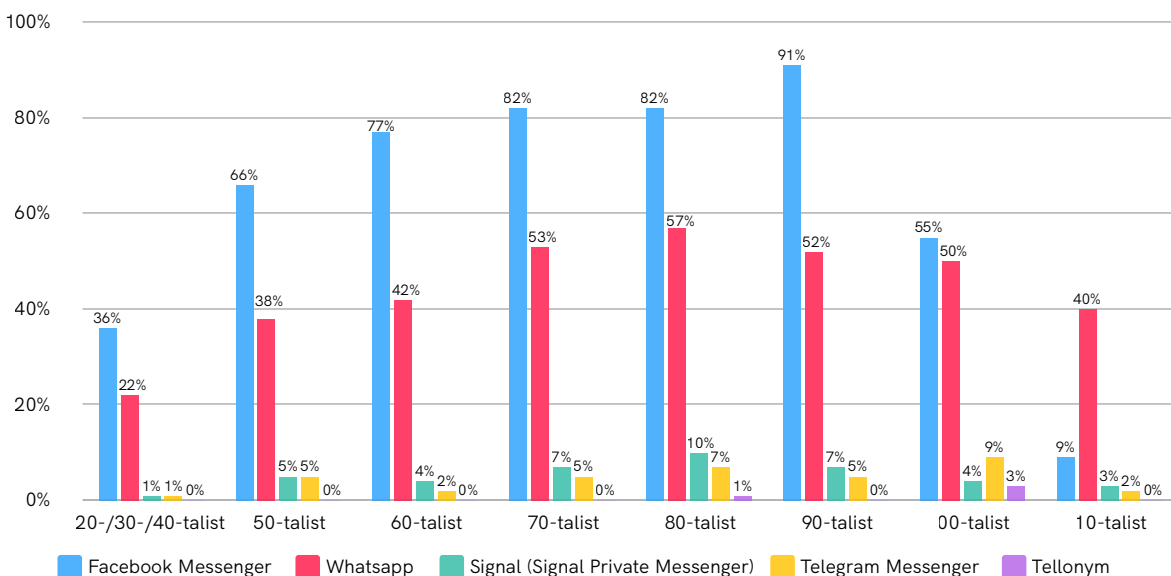

Diagram 3.30b, Bas: Internetanvändare 8+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilka kommunikationsappar använder svenskarna år 2024?

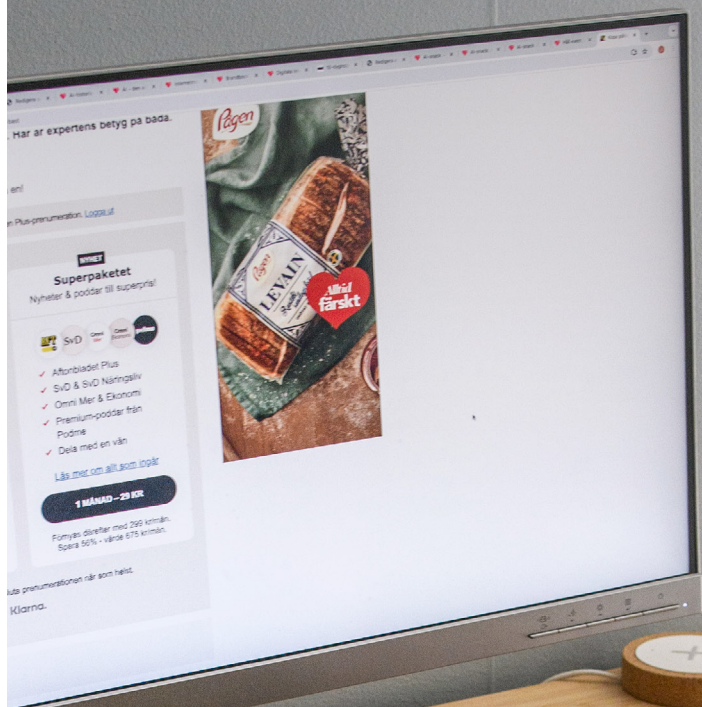
- Facebook Messenger är den kommunikationsapp som flest använder, därefter kommer Whatsapp. Få använder Signal Private Messenger eller Telegram Messenger och nästan ingen har använt Tellonym under det senaste året.
- Två tredjedelar av svenskarna har använt Facebook Messenger under det senaste året, fler än hälften använder Facebook Messenger varje vecka och 4 av 10 är dagliga användare.
- Nästan hälften av svenskarna har använt Whatsapp under det senaste året, 3 av 10 använder Whatsapp varje vecka och 1 av 6 använder appen dagligen.
- Omkring 1 av 20 har använt Signal Private Messenger eller Telegram Messenger under det senaste året. Endast några få procent har använt någon av dessa appar veckovis eller dagligen.
- Endast 1 procent har använt Tellonym under det senaste året.

Vilka kommunikationsappar har ökat eller minskat under åren 2022–2024?

- Whatsapp är den kommunikationsapp som tydligast har ökat under åren 2022–2024. Den totala användningen under året har ökat från 36 procent år 2022 till 46 procent i årets mätning. Användningen har ökat successivt under perioden, både den totala årliga användningen och den mer frekventa användningen veckovis och på daglig basis.
- Även Facebook Messenger ökar något i år jämfört med de två föregående åren. Förändringen är däremot inte lika markant som för Whatsapp och det sker inte heller någon successiv ökning under åren. Det kan tyda på att ökningen är mer tillfällig snarare än en långsiktig tillväxt.
- Den årliga användningen av Signal Private Messenger är under år 2023 och 2024 något högre än år 2022. Skillnaderna är däremot mycket små och bör därför tolkas med viss försiktighet.

År 2021 saknar jämförbara data då frågan detta år ställdes till personer från 12 år eller äldre. De tre efterföljande åren har frågan ställts till personer från 8 år eller äldre.

Kapitel 4: Samhällsnyheter på nätet

Sociala medier är en viktig kanal för att följa och ta del av samhällsnyheter för svenskarna

Drygt hälften av svenskarna följer rikstäckande nyhetsmedier på sociala medier och nästan lika många tar del av samhällsnyheter på sociala medier som de annars inte hade tagit del av.

Innehåll

- 92 Kort sammanfattning
- 94 Följa rikstäckande nyhetsmedier på sociala medier
- 96 Populära nyhetsmedier att följa på sociala medier
- 101 Samhällsnyheter på Tiktok
- 103 Ger sociala medier större tillgång till samhällsnyheter?
- 105 Källkritik och källtillit
- 109 Betala för samhällsnyheter

I det här kapitlet tar vi reda på hur många som följer rikstäckande nyhetsmedier för samhällsnyheter på sociala medier. I kapitlet presenteras vilka nyhetsmedier som är vanligast att följa på sociala medier samt hur det skiljer sig utifrån kön, ålder och politisk åskådning. Vi tar även reda på om sociala medier gör att vi tar del av fler samhällsnyheter, som vi annars inte hade tagit del av.

I kapitlet undersöker vi även vilka som har agerat aktivt under året för att säkerställa att en samhällsnyhet är sann och hur många det är som tar del av samhällsnyheter bakom betalvägg.

Mer än hälften av svenskarna följer rikstäckande nyhetsmedier på sociala medier

Att följa nyhetsmedier för samhällsnyheter i sociala medier är idag vanligt bland svenskar i de flesta generationer. Vanligast är det bland personer födda mellan 50-talet till och med 90-talet, där fler än hälften är följare. Men även bland de allra äldsta internetanvändarna (20-, 30- och 40-talister) och de allra yngsta (00- och 10-talister) följer fler än 4 av 10 nyhetsmedier på sociala medier.

Att följa SVT Nyheter och Sveriges Radio/Ekot på sociala medier är politiska vattendelare

Vilka rikstäckande nyhetsmedier som svenskarna följer på sociala medier skiljer sig till viss del mellan olika generationer, medan skillnaden mellan män och kvinnor generellt är små. Personer med olika politisk åskådning väljer däremot i hög grad olika nyhetsmedier. Särskilt stora är skillnaderna när det kommer till Public Service. Personer som står klart till vänster på den politiska skalan följer i betydligt högre utsträckning SVT Nyheter och Sveriges Radio/Ekot jämfört med personer som står klart till höger.

Sociala medier får svenskarna att ta del av fler samhällsnyheter

Nästan hälften av svenskarna tar på sociala medier del av samhällsnyheter som de annars inte hade tagit del av. Sociala medier är särskilt viktiga i de yngre generationerna. Bland 00- och 10-talister uppger närmare två tredjedelar att sociala medier gör att de tar del av fler samhällsnyheter.

Unga vuxna agerar i högre grad än äldre för att säkerställa korrekt information i samhällsnyheter de läst på nätet

Ålder spelar en viktig roll när det kommer till frågor som rör källkritik och källtillit på nätet. I årets undersökning frågar vi bland annat hur många som har dubbelkollat att innehållet i en samhällsnyhet är sann, samt om man har kollat upp källan eller avsändaren till en samhällsnyhet under det senaste året.

Personer födda på 80- eller 90-talet är de som har agerat i högst utsträckning. Även 00- och 10-talister har i högre grad än andra gjort något aktivt för att säkerställa att en samhällsnyhet på nätet är sann. Andelarna sjunker sedan successivt med åldern.

Många svenskar väljer endast kostnadsfria samhällsnyheter

Drygt 6 av 10 svenskar använder endast kostnadsfria nyhetsmedier för samhällsnyheter. Pensionärer, låginkomsttagare och personer med grundskole- eller gymnasieutbildning som högst avslutade utbildning använder i högre grad enbart kostnadsfria nyhetsmedier. Men även bland medel- och höginkomsthushåll väljer en majoritet att endast ta del av kostnadsfria nyhetsmedier.

Ett fåtal av svenskarna får tillgång till betalda nyhetsmedier via arbetsgivaren

En liten grupp svenskar, 3 procent, får tillgång till betalda nyhetsmedier för samhällsnyheter via sin arbetsgivare. Det motsvarar 5 procent bland förvärvsarbete och andelen är större bland tjänstemän (7%) jämfört med personer med arbetaryrken (2%).

Följa rikstäckande nyhetsmedier på sociala medier

Drygt 5 av 10 följer rikstäckande nyhetsmedier för samhällsnyheter på sociala medier

Fråga: Följer du några rikstäckande nyhetsmedier för samhällsnyheter på sociala medier?

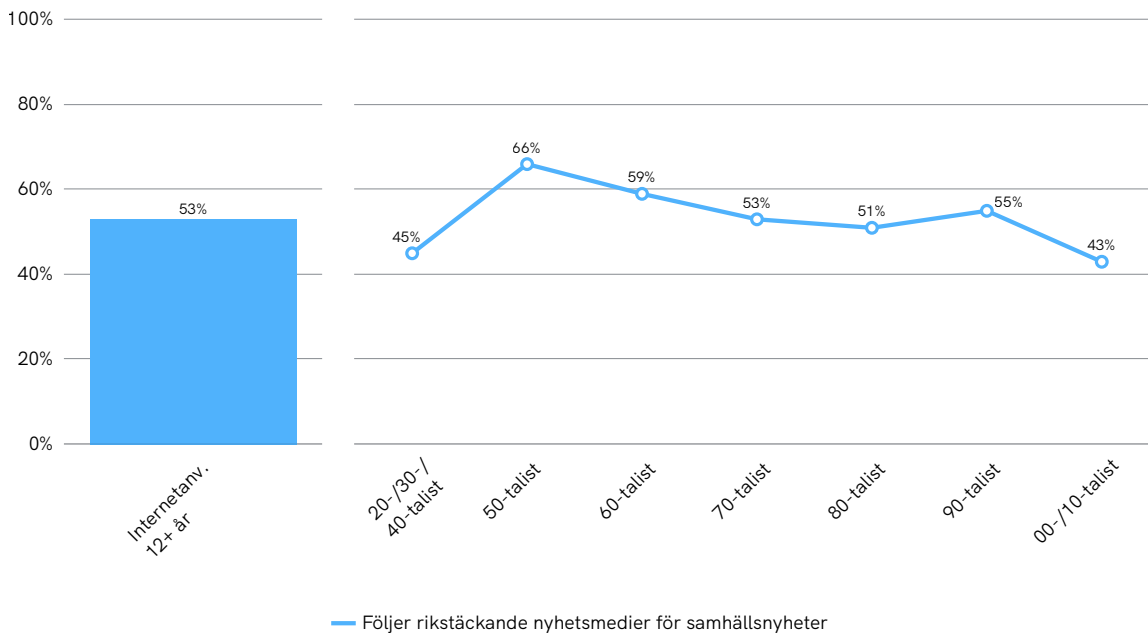

Diagram 4.1a, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

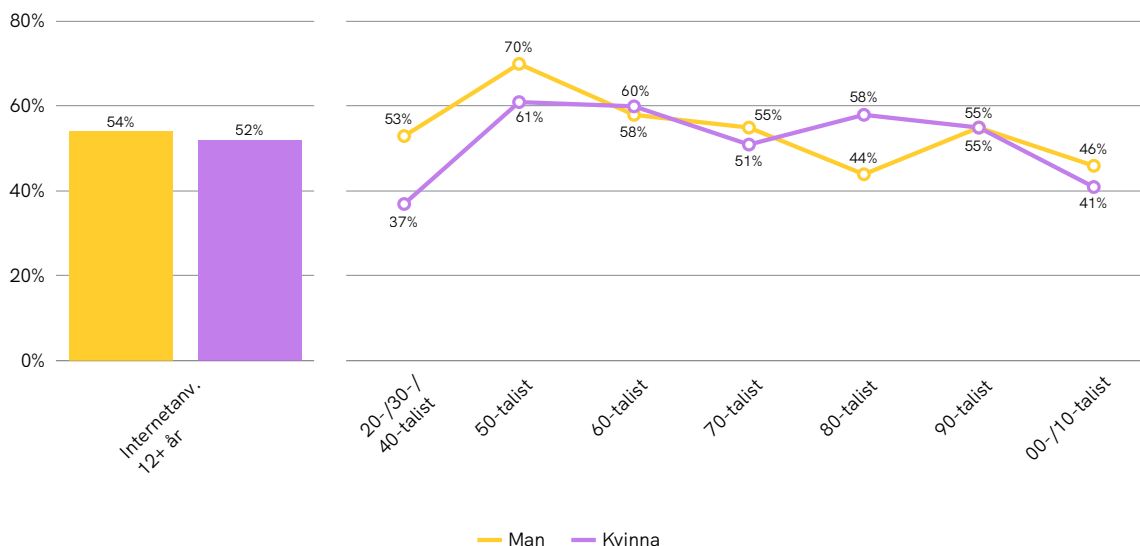

Diagram 4.1b, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Hur många svenskar följer rikstäckande nyhetsmedier på sociala medier år 2024?

- Drygt 5 av 10 följer rikstäckande nyhetsmedier på sociala medier.
- Personer födda på 50- och 60-talet följer i högre grad samhällsnyheter på sociala medier än andra.
- De allra äldsta internetanvändarna (20-, 30- och 40-talister) samt yngre personer födda på 00- eller 10-talet följer nyhetsmedier i lägre utsträckning än andra.
- Lika många män som kvinnor följer samhällsnyheter på sociala medier. Bland de äldsta internetanvändarna är det däremot betydligt färre kvinnor jämfört med män i samma ålder.
- Personer födda utanför Sverige följer i lägre utsträckning nyhetsmedier för samhällsnyheter på sociala medier (45%).*

Vill du veta hur många som tar del av samhällsnyheter i olika kanaler?

Den informationen går att hitta i [*Svenskarna och internet 2023 i kapitel 7 – Samhällsnyheter i traditionella och digitala medier.*](#)

Populära nyhetsmedier att följa på sociala medier

3 av 10 följer SVT Nyheter på sociala medier

Fråga: Vilka av följande rikstäckande nyhetsmedier för samhällsnyheter följer du på sociala medier?
/ Följer du några andra rikstäckande nyhetsmedier för samhällsnyheter på sociala medier?

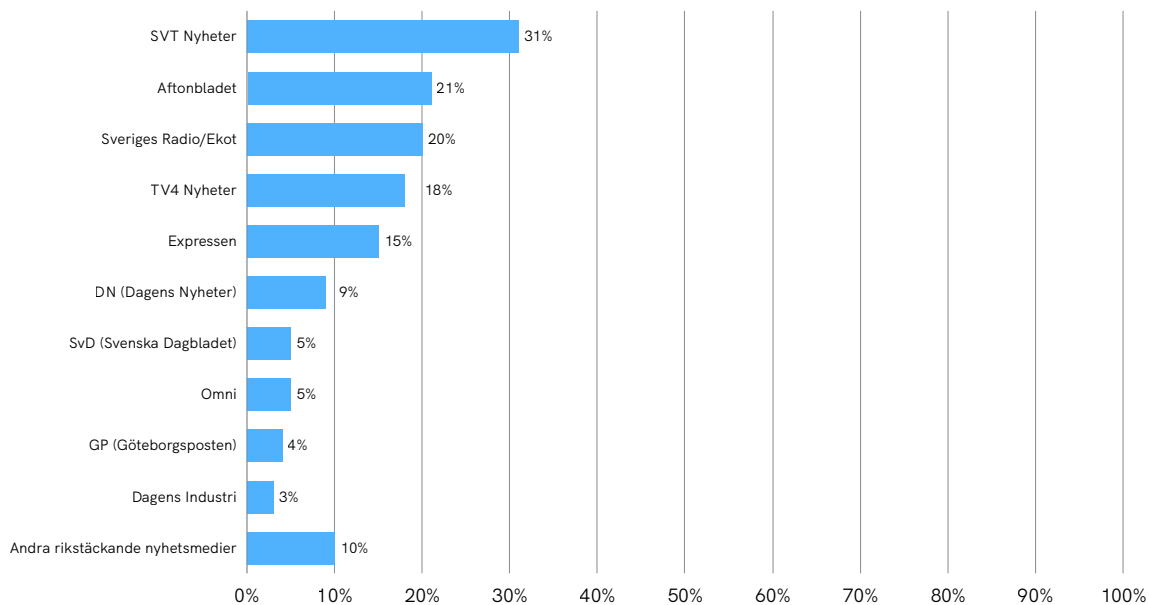

Diagram 4.2a, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

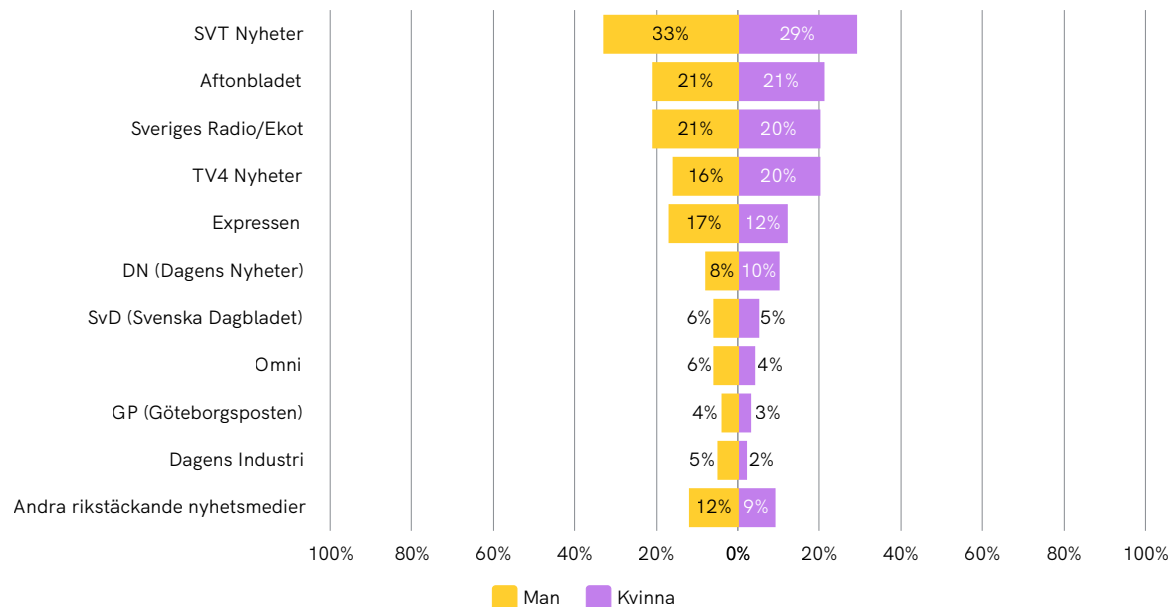

Diagram 4.2b, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilka rikstäckande nyhetsmedier följer svenskarna på sociala medier år 2024?

- SVT Nyheter är den nyhetskanal som flest följer på sociala medier, vilket 3 av 10 svenskar uppger att de gör.
- Omkring 2 av 10 följer Aftonbladet eller Sveriges Radio/Ekot. Nästan lika många följer TV4 Nyheter (18%).
- Expressen följs av drygt en sjundedel och något färre, knappt 1 av 10, följer Dagens Nyheter.
- Omkring 1 av 20 följer Svenska Dagbladet (5%), Omni (5%) eller Göteborgsposten (4%). Nästan lika många (3%) följer Dagens Industri på sociala medier.

Följer män och kvinnor olika rikstäckande nyhetsmedier på sociala medier?

- Det är generellt mycket små skillnader mellan vilka rikstäckande nyhetsmedier män och kvinnor följer på sociala medier.
- Något fler män än kvinnor följer SVT Nyheter, Expressen, Dagens Industri och Omni. Bland kvinnor följer något fler TV4 Nyheter och Dagens Nyheter. Utöver det skiljer sig inte andelen män och kvinnor åt nämnvärt.

Vilka följer andra rikstäckande nyhetsmedier på sociala medier?

1 av 10 följer andra rikstäckande nyhetsmedier för samhällsnyheter på sociala medier, det är något fler män (12%) än kvinnor (9%). De svenskar som följer andra rikstäckande nyhetsmedier på sociala medier har själva fått skriva vilka medier de följer.

Många följer tidningar med en lokal eller regional förankring, exempelvis Sydsvenskan, Göteborgsposten, Uppsala Nya Tidning, Hallandsposten, Nya Wermlands-tidningen, Östgöta Correspondenten och många fler.

Andra återkommande svar är tidningar som Riks, Dagens Etc, Samnytt eller utländska tidningar som exempelvis BBC, CNN, The Guardian, NRK, med flera. Det finns även ett antal som följer personer snarare än traditionella mediebolag, exempelvis Marcus Oscarsson eller Henrik Jönsson.

Betydligt färre unga följer SVT Nyheter eller Sveriges Radio/Ekot jämfört med äldre personer

Tabellen nedan visar vilka rikstäckande nyhetsmedier för samhällsnyheter som olika generationer följer på sociala medier. Den gröna färgen visar vilka sociala medier som används av signifikant fler än totalen, det vill säga genomsnittet av befolkningen. Den röda färgen visar vilka som används av signifikant färre än totalen.

Fråga: Vilka av följande rikstäckande nyhetsmedier för samhällsnyheter följer du på sociala medier?
/ Följer du några andra rikstäckande nyhetsmedier för samhällsnyheter på sociala medier?

Internetanvändare 12+ år	Total	20-/30-/40-talist	50-talist	60-talist	70-talist	80-talist	90-talist	00-/10-talist
SVT Nyheter	31%	30%	45%	33%	32%	28%	31%	22%
Aftonbladet	21%	17%	27%	26%	22%	14%	15%	24%
Sveriges Radio/Ekot	20%	17%	25%	24%	20%	24%	26%	8%
TV4 Nyheter	18%	22%	25%	24%	15%	16%	13%	14%
Expressen	15%	14%	19%	20%	17%	8%	10%	15%
DN (Dagens Nyheter)	9%	7%	8%	8%	10%	13%	11%	6%
SvD (Svenska Dagbladet)	5%	8%	6%	5%	5%	6%	6%	3%
GP (Göteborgsposten)	4%	6%	7%	3%	3%	2%	6%	2%
Dagens Industri	3%	3%	7%	4%	3%	3%	3%	1%
Omni	5%	3%	8%	5%	4%	4%	8%	2%
Andra rikstäckande nyhetsmedier	10%	11%	14%	11%	13%	9%	8%	8%

Följer olika generationer olika rikstäckande nyhetsmedier år 2024?

- 50-talister följer generellt fler rikstäckande nyhetsmedier på sociala medier än andra generationer. Även 60-talister tenderar att följa fler nyhetsmedier än andra.
- De allra yngsta (00- och 10-talister) följer färre rikstäckande nyhetsmedier än de äldre generationerna. Unga följer i särskilt låg utsträckning SVT Nyheter och Sveriges Radio/Ekot jämfört med äldre generationer.
- Aftonbladet särskiljer sig genom att ha en stor andel följare bland de yngsta, 00- och 10-talisterna.

Betydligt vanligare att följa SVT Nyheter och Sveriges Radio/Ekot bland personer som står klart till vänster

Fråga: Vilka av följande rikstäckande nyhetsmedier för samhällsnyheter följer du på sociala medier?
/ Följer du några andra rikstäckande nyhetsmedier för samhällsnyheter på sociala medier?

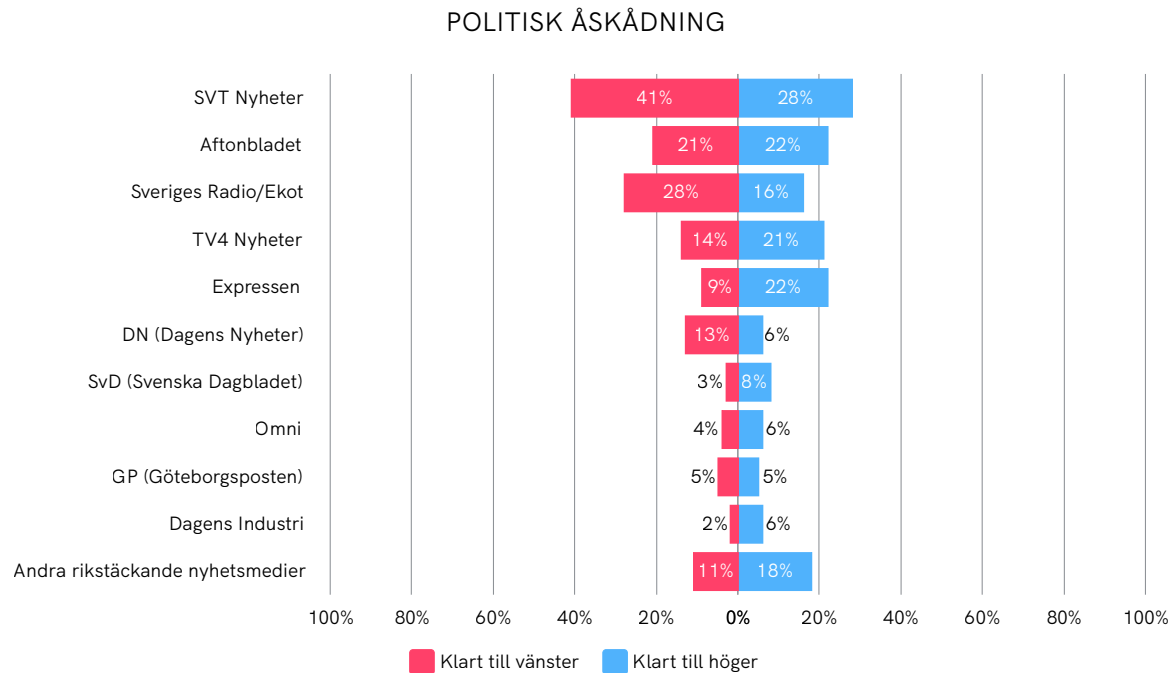

Diagram 4.3, Bas: Internetanvändare 12+ år, 2024 (Studie 1) Fråga politisk åskådning:
Hur skulle du placera dig själv på en politisk vänster-högerskala? Klart till vänster, Något till vänster, Varken till vänster eller höger, Något till höger, Klart till höger

Följer svenskarna olika rikstäckande nyhetsmedier för samhällsnyheter beroende på politisk åskådning?

Vilka rikstäckande nyhetsmedier som svenskarna följer på sociala medier påverkas av personernas politiska åskådning. Sammantaget följer lika stor andel nyhetsmedier på sociala medier, oavsett om man står klart till vänster eller klart till höger (57% respektive 58%).* Det är dessutom något vanligare i båda dessa grupper att följa nyhetsmedier jämfört med befolkningen i stort (53%). Vilka nyhetsmedier man följer skiljer sig däremot i hög utsträckning.

- Personer med en politisk åskådning som står klart till vänster följer i betydligt högre utsträckning SVT Nyheter, Sveriges Radio/Ekot och Dagens Nyheter.
- Personer med en politisk åskådning som står klart till höger följer i betydligt högre utsträckning Expressen, TV4 Nyheter, Svenska Dagbladet och Dagens Industri.
- Bland personer som står klart till höger är det även fler som följer andra nyhetsmedier i sociala medier (18%) jämfört med personer som står klart till vänster (11%). Vill du veta vilka andra medier som svenskarna följer på sociala medier? Det beskrivs i text under *diagram 4.2*.

Följer män och kvinnor med samma politiska åskådning olika rikstäckande nyhetsmedier?

Det finns vissa skillnader mellan vilka nyhetsmedier män och kvinnor med samma politiska åskådning väljer att följa på sociala medier. Skillnaden är något större bland män och kvinnor som står klart till vänster jämfört med de som står klart till höger.

- Bland män som står klart till vänster är det vanligare att följa SVT Nyheter (50%) och Sveriges Radio/Ekot (34%) på sociala medier. Motsvarande andelar bland kvinnor som står klart till vänster är 35 procent för SVT Nyheter och 25 procent Sveriges Radio/Ekot.*
- Män som står klart till vänster följer även i högre grad Aftonbladet (27% jämfört med 16% bland kvinnor) och Expressen (15% jämfört med 6% bland kvinnor).*

Bland män och kvinnor som står klart till höger är skillnaden något mindre, men det finns skillnader även här.

- Kvinnor som står klart till höger följer TV4 Nyheter (29%) i högre utsträckning jämfört med män med samma politiska åskådning (18%).*
- Bland män som står klart till höger följer något fler Dagens industri (8%) jämfört med kvinnor (3%). I övrigt finns inga väsentliga skillnader.

Samhällsnyheter på Tiktok

Nästan 4 av 10 Tiktokanvändare födda på 00- och 10-talet följer samhällsnyheter på Tiktok

Fråga: Följer du nyhetsmedier för samhällsnyheter på Tiktok?

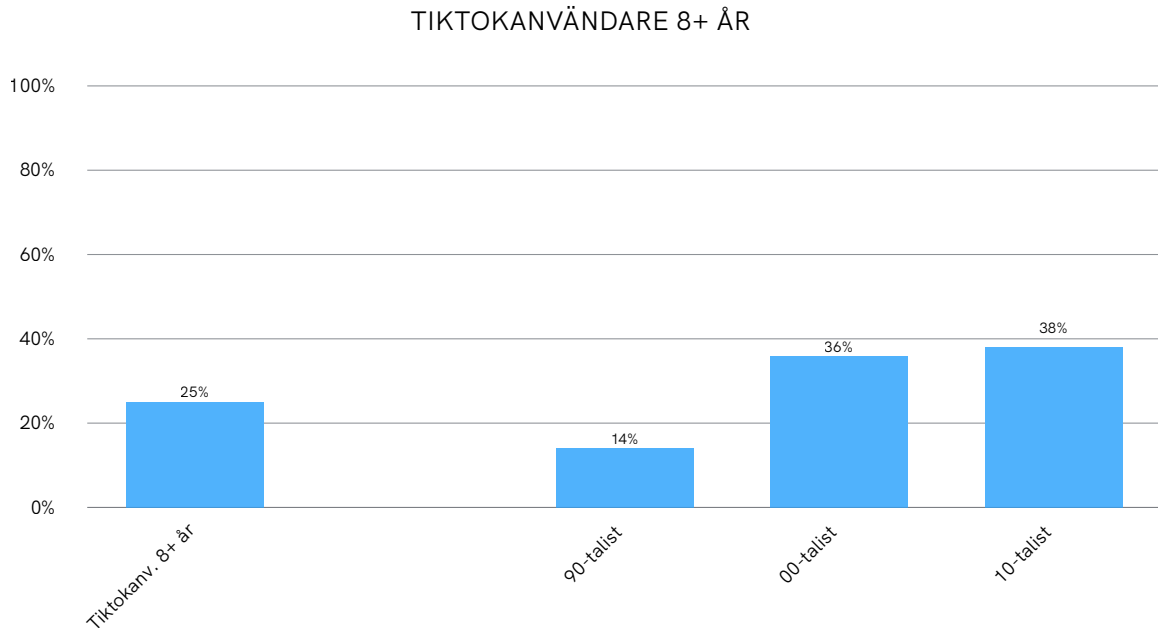

Diagram 4.4a, Bas: Tiktokanvändare 8+ år, År 2024 (Studie 1)

Fråga: Vilka nyhetsmedier för samhällsnyheter följer du på Tiktok?

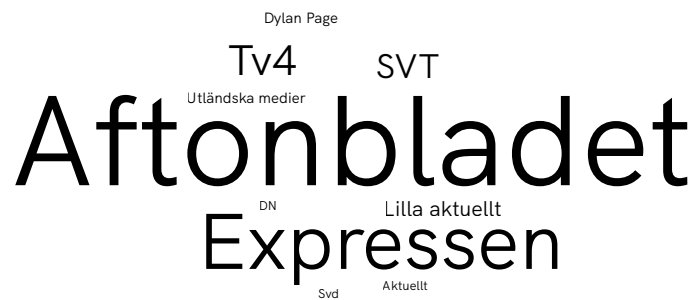

Diagram 4.4b, Bas: Följer nyhetsmedier för samhällsnyheter på Tiktok, År 2024 (Studie 1)

Vilka följer samhällsnyheter på Tiktok år 2024?

- En fjärdedel av Tiktokanvändarna i åldern 8 år eller äldre följer samhällsnyheter på Tiktok. Det motsvarar 6 procent av alla internetanvändare.*
- Tiktok används nästan enbart av unga personer vilket innebär att resultatet endast presenteras för personer födda på 90-talet eller senare. Vilka som använder Tiktok går att läsa mer om i *kapitel 3 Sociala medier* under *diagram 3.25a*.
- Det är framförallt de yngsta Tiktokanvändarna födda på 00- eller 10-talet som följer samhällsnyheter på Tiktok. Bland dem följer nästan 4 av 10 samhällsnyheter på plattformen jämfört med endast var sjunde Tiktokanvändare född på 90-talet.
- Ser vi till samtliga 90-, 00- och 10-talister (inte bara Tiktokanvändare) så följer 5 procent av 90-talisterna, 25 procent av 00-talisterna och 13 procent av 10-talisterna nyhetsmedier på Tiktok. Att skillnaderna blir stora beror på att användningen av Tiktok är betydligt högre bland 00-talister jämfört med både 90- och 10-talister.
- Tiktokanvändarna har själva fått uppge vilka medier de följer på Tiktok. Det rör sig i första hand om Aftonbladet och Expressen, men även andra stora medier som SVT och TV4.

Vill du veta mer om vilka nyhetsmedier som barn och ungdomar använder? Den informationen går att hitta i [Svenskarna och internet 2023 i kapitel 7 – Samhällsnyheter i traditionella och digitala medier.](#)

Ger sociala medier större tillgång till samhällsnyheter?

Nästan hälften tar del av samhällsnyheter på sociala medier som de annars inte hade tagit del av

Fråga: Tar du del av samhällsnyheter på sociala medier som du annars inte hade tagit del av?

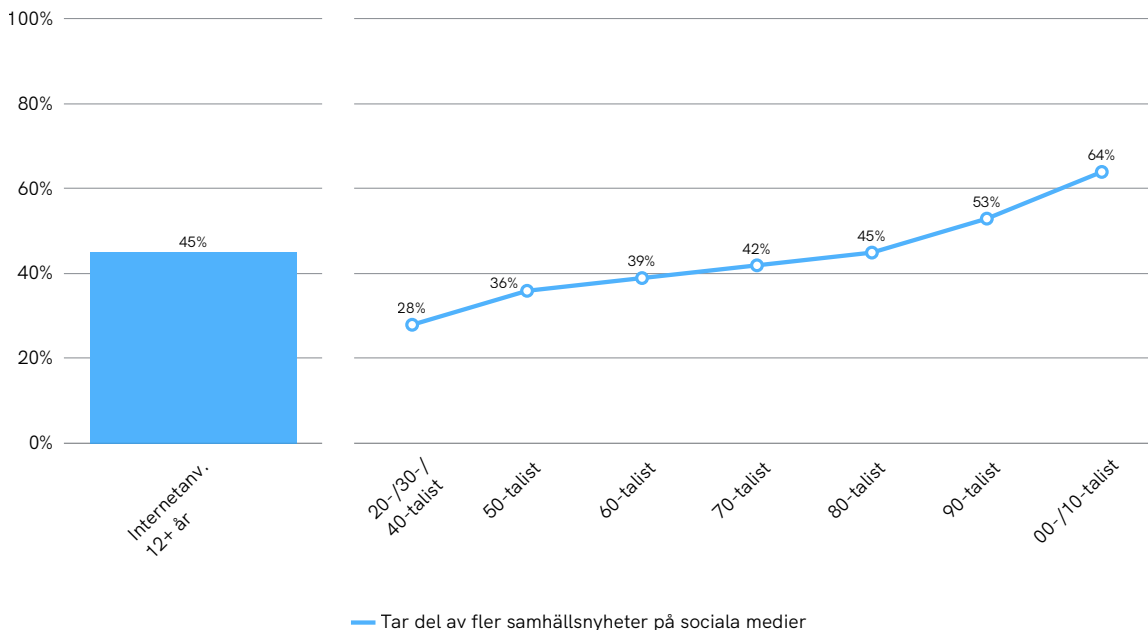

Diagram 4.5a, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

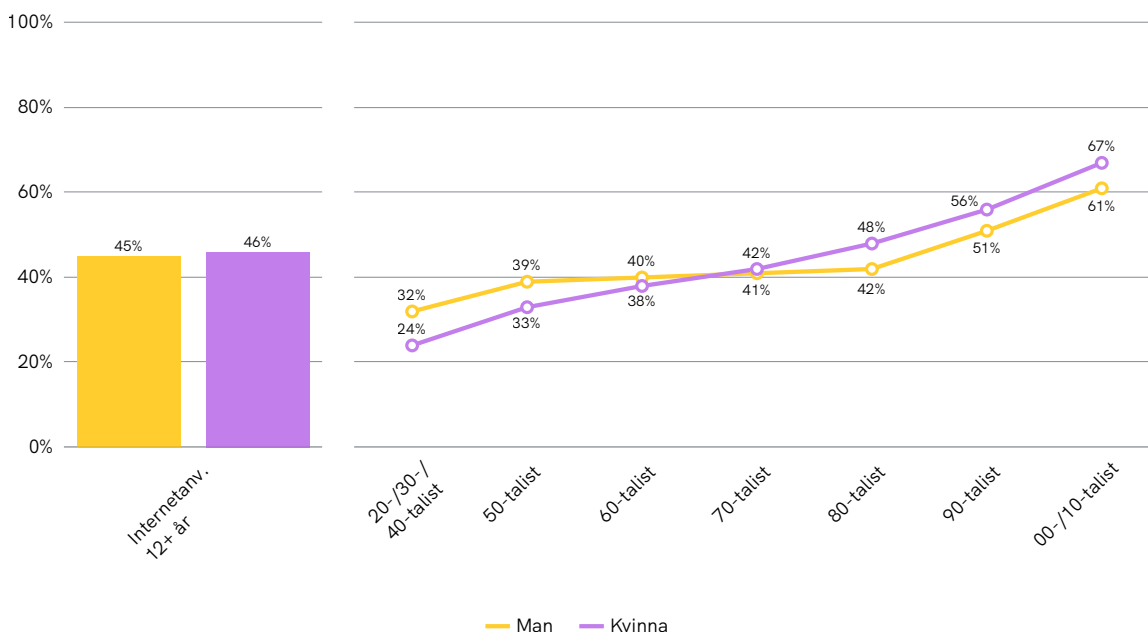

Diagram 4.5b, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Hur många svenskar tar del av samhällsnyheter på sociala medier som de annars inte hade tagit del av?

- Nästan hälften av svenska internetanvändare (45%) uppger att de tar del av samhällsnyheter på sociala medier som de annars inte skulle ha tagit del av.
- 00- och 10-talister är de generationer som i högst grad uppger att de tar del av samhällsnyheter på sociala medier som de annars inte hade tagit del av (64%). Därefter sjunker andelarna med stigande ålder och bland de allra äldsta (20-, 30- och 40-talister) svarar knappt 3 av 10 detsamma.

Upplever både män och kvinnor att sociala medier får dem att ta del av fler samhällsnyheter på nätet?

Det är ungefär lika stor andel kvinnor som män som uppger att de tar del av samhällsnyheter på sociala medier som de annars inte hade tagit del av. Skillnaderna mellan män och kvinnor i olika generationer är också förhållandevis små. Det finns däremot några skillnader;

- Bland den yngre hälften av internetanvändarna, födda på 80-talet eller senare, svarar något fler kvinnor att de tar del av fler samhällsnyheter på sociala medier jämfört med män i samma ålder. Bland äldre internetanvändare, födda på 50-talet eller tidigare, är andelen däremot större bland män.

Källkritik och källtillit

4 av 10 har under det senaste året dubbelkollat en samhällsnyhet mot en annan källa för att säkerställa att innehållet är sant

Fråga: Har du under de senaste 12 månaderna gjort något aktivt för att säkerställa att en samhällsnyhet på nätet är sann?

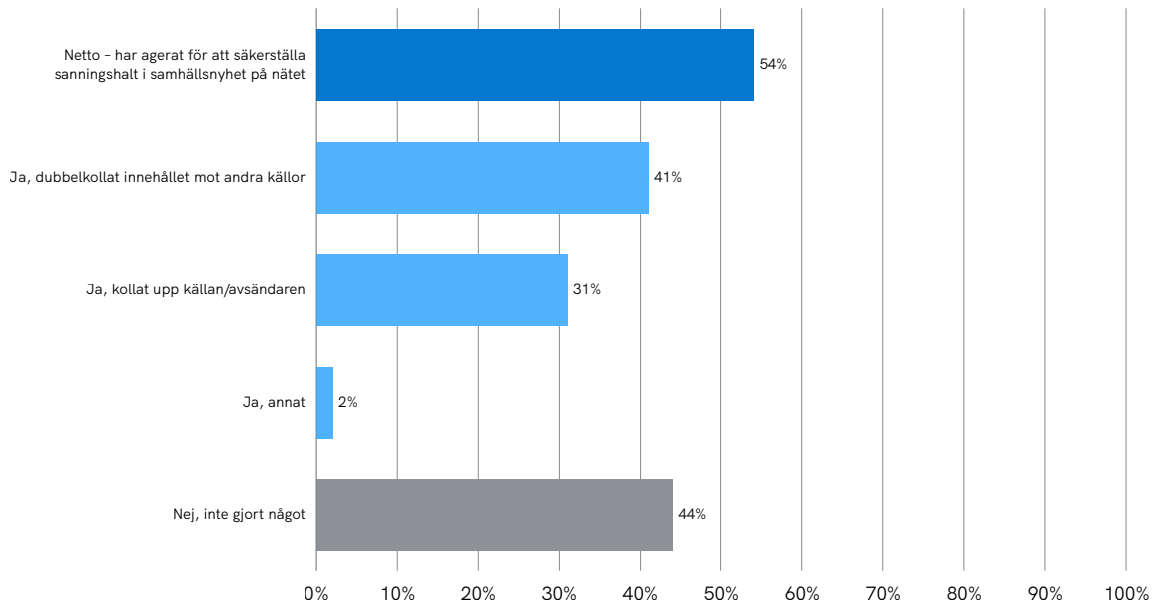

Diagram 4.6a, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

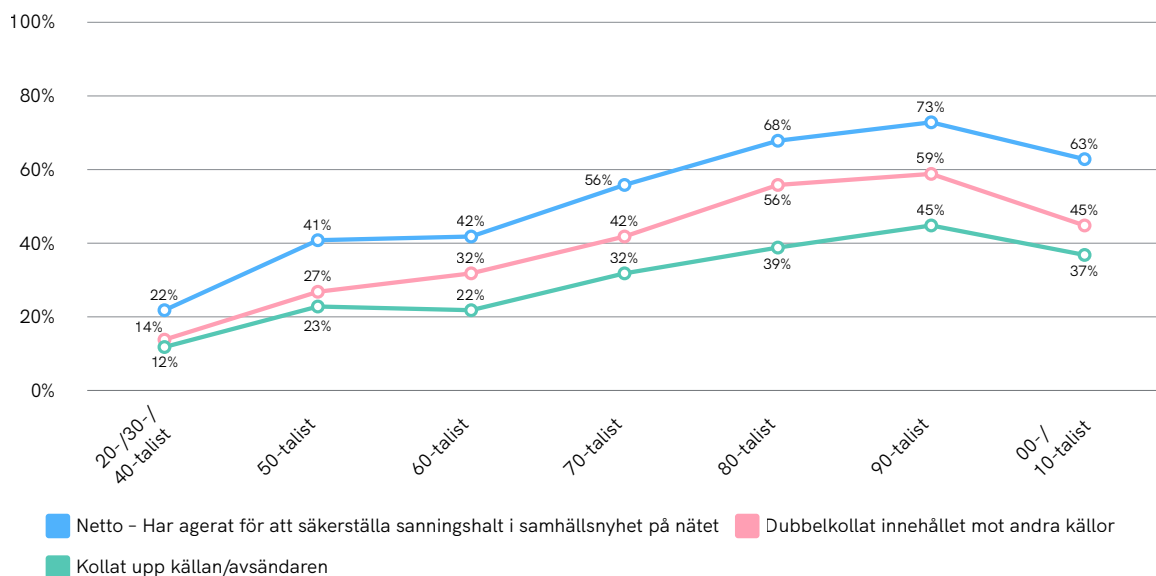

Diagram 4.6b, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

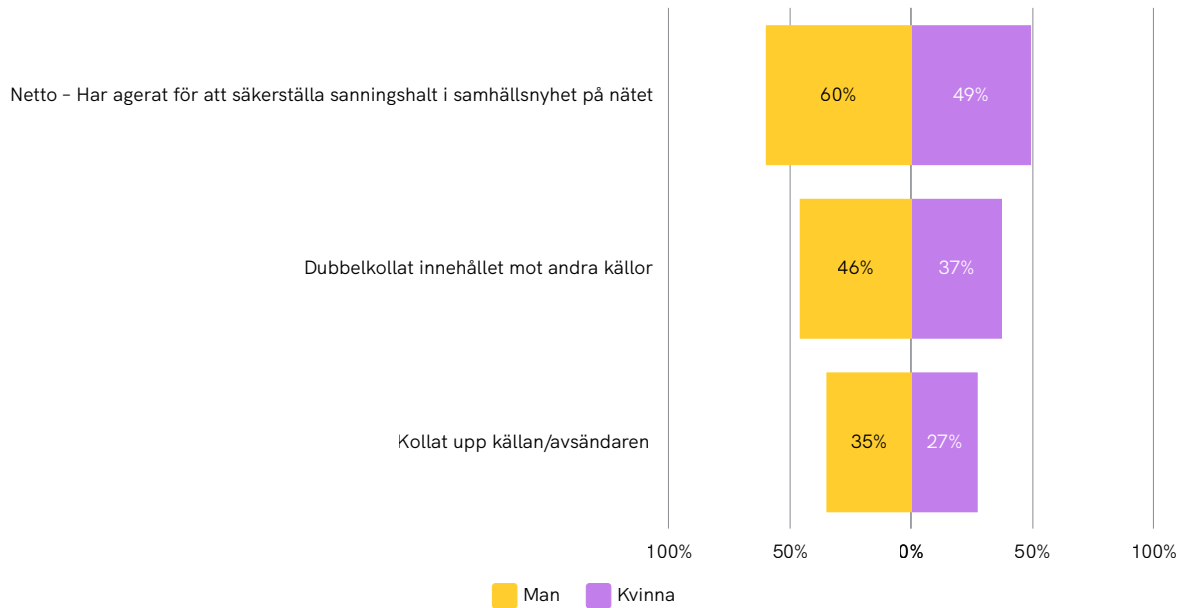

Diagram 4.6c, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Hur många har aktivt agerat för att säkerställa sanningshalten i samhällsnyheter på nätet år 2024?

- Totalt har drygt 5 av 10 agerat på något sätt för att säkerställa sanningshalten i en samhällsnyhet som de läst på nätet under de senaste 12 månaderna.
- 4 av 10 har under det senaste året dubbelkollat en samhällsnyhet för att säkerställa att innehållet är sant. Det är även det vanligaste sättet att agera på för att säkerställa nyhetens sanningshalt.
- Något färre, 3 av 10, har kollat upp vem avsändaren eller källan är.

Är det vanligare att säkerställa sanningshalten i en samhällsnyhet i vissa generationer?

Ålder spelar en stor roll för hur svenskarna tänker och agerar kring källkritik och källtillit på nätet. Under våren 2024 genomfördes *en kompletterande studie till Svenskarna och internet om källkritik i Sverige*. Både denna och vårens undersökning visar på liknande sätt att unga vuxna har en större vana vid källkritik på nätet. Det kan delvis bero på att unga överskattar sin källkritiska förmåga. Men det kan också bero på att unga vuxna har fått med sig mer kunskaper om digital källkritik under sin uppväxt och i skolan, vilket äldre personer inte har haft samma möjligheter till.

- Personer födda på 80- eller 90-talet är de som främst har agerat för att säkerställa sanningshalten i en samhällsnyhet. De har i högre grad än andra både dubbelkollat innehållet i en samhällsnyhet på nätet och kollat upp källan eller avsändaren.
- Även personer födda på 00- eller 10-talet har i högre grad kollat upp källan eller avsändaren till en samhällsnyhet de tagit del av under det senaste året.

- Andelen som gjort något aktivt för att säkerställa sanningshalten i en samhällsnyhet minskar successivt med åldern. Bland de allra äldsta internetanvändarna (20-, 30- eller 40-talister), har 1 av 7 dubbelkollat innehållet i en samhällsnyhet de läst på nätet och lika många har kollat upp källan eller avsändaren.

Har fler män eller kvinnor agerat för att säkerställa sanningshalten i en samhällsnyhet på nätet år 2024?

- Män har i något högre utsträckning än kvinnor agerat för att säkerställa att en samhällsnyhet på nätet är sann under det senaste året (6 av 10 jämfört med omkring 5 av 10 bland kvinnor).
- Bland män uppger nästan hälften att de har dubbelkollat innehållet i en samhällsnyhet på nätet jämfört med drygt 1 av 3 kvinnor.
- Drygt en tredjedel av männen har kollat upp källan eller avsändaren under det senaste året. Bland kvinnor är motsvarande andel drygt en fjärdedel.

Även om en större andel män än kvinnor har agerat för att säkerställa att en samhällsnyhet på nätet är sann, så visade *den kompletterande studien om källkritik i Sverige* som genomfördes under våren 2024 att äldre män också är mer benägna att dela artiklar eller nyhetsinslag på sociala medier utan att ha sett hela artikeln eller inslaget. Det är även vanligare bland äldre män att dela innehåll på sociala medier där man inte känner till källan eller avsändaren.

Hur kommer det sig då att män tycks i högre grad agera för att förhålla sig källkritiska på nätet, samtidigt som äldre män också är mer benägna att dela vidare samhällsnyheter där de inte säkerställt innehåll eller avsändare?

Dels finns det en åldersaspekt, där äldre generellt är mindre benägna att dubbelkolla innehållet eller kolla upp källan eller avsändaren. Det kan också bero på att män generellt delar fler samhällsnyheter vilket innebär att man ibland agerar källkritiskt medan man vid andra tillfällen tenderar att vara mindre noggrann. Det går däremot inte att fastställa eftersom vi i studierna från 2024 inte har frågat om hur många som totalt har delat samhällsnyheter på nätet.

Personer som står klart till vänster uppger i högre grad att de har agerat för att säkerställa att en samhällsnyhet är sann under det senaste året

Fråga: Har du under de senaste 12 månaderna gjort något aktivt för att säkerställa att en samhällsnyhet på nätet är sann?

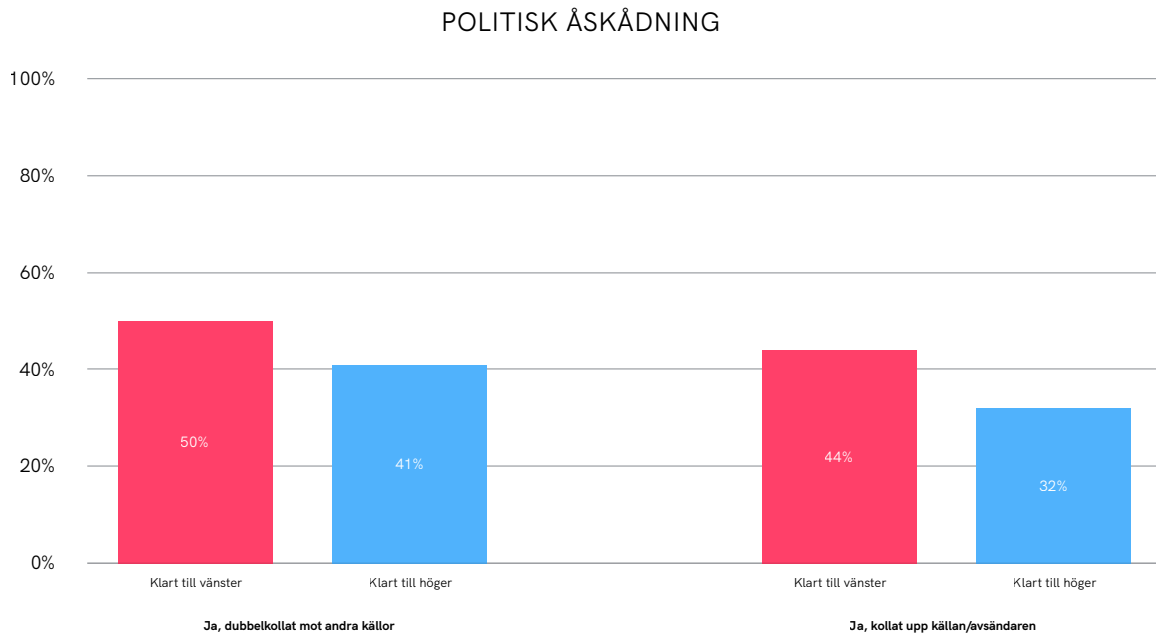

Diagram 4.7, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1) Fråga politisk åskådning: Hur skulle du placera dig själv på en politisk vänster-högerskala? Klart till vänster, Något till vänster, Varken till vänster eller höger, Något till höger, Klart till höger

Hur agerar svenskar med olika politisk åskådning för att säkerställa att en samhällsnyhet på nätet är sann?

- Personer som står klart till vänster uppger i högre grad att de under det senaste året har dubbelkollat innehållet mot andra källor (50%) jämfört med personer som står klart till höger (41%).
- Det är också en större andel personer som står klart till vänster som uppger att de under det senaste året har kollat upp källan eller avsändaren till en samhällsnyhet (44%) jämfört med personer som står klart till höger (32%).
- Skillnaden är störst bland kvinnor med olika politisk åskådning.*

Betala för samhällsnyheter

Fler än 6 av 10 svenskar använder endast kostnadsfria nyhetsmedier för samhällsnyheter

Fråga: Betalar du för att ta del av samhällsnyheter på nätet eller använder du endast kostnadsfria nyhetsmedier för det?

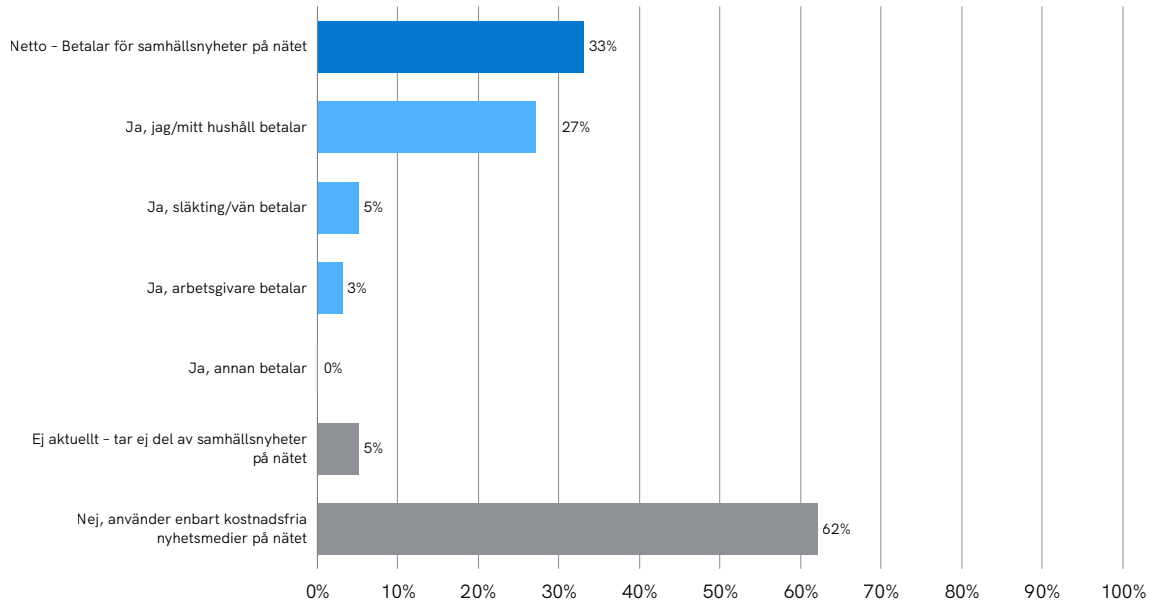

Diagram 4.8, Bas: Internetanvändare 18+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilka tar endast del av kostnadsfria samhällsnyheter på nätet år 2024?

- Drygt 6 av 10 svenskar tar endast del av kostnadsfria nyhetsmedier för samhällsnyheter på nätet.
- Pensionärer (65%), personer med högst grundskoleutbildning (70%) eller gymnasieutbildning (66%) samt låginkomsttagare (70%) uppger i högre utsträckning att de endast tar del av kostnadsfria samhällsnyheter.*
- Andelen personer som endast tar del av kostnadsfria nyhetsmedier är lägre bland medel- och höginkomsthushåll. Men även i dessa hushåll uppger en majoritet att de endast tar del av kostnadsfria nyhetsmedier för samhällsnyheter på nätet (64% respektive 54%).*

Hur många betalar för att ta del av samhällsnyheter på nätet år 2024?

- En tredjedel av svenskarna (33%) tar idag del av nyhetsmedier för samhällsnyheter på nätet som antingen de själva eller någon annan betalar för.
- Något fler män (35%) än kvinnor (30%) tar del av betalda samhällsnyheter på nätet.*

- Höginkomsttagare tar i betydligt högre grad del av betalda samhällsnyheter på nätet (43%) jämfört med personer i medel- (30%) eller låginkomsthushåll (25%).*

Vem betalar för samhällsnyheter på nätet år 2024?

- Det är vanligast att det egna hushållet betalar för nyhetsmedier för samhällsnyheter, vilket nästan 3 av 10 svenskar gör.
- 5 procent (1 av 20) uppger att de tar del av samhällsnyheter som någon vän eller anhörig betalar för.
- Endast 3 procent uppger att deras arbetsgivare betalar för samhällsnyheter som de tar del av. Bland förvärvsarbetande är denna andel 5 procent. Det är främst tjänstemän (7%), högskoleutbildade (6%) och höginkomsttagare (6%) som får denna möjlighet.*

Många svenskar betalar för lokala och regionala tidningar

Fråga: Vilka nyhetsmedier för samhällsnyheter som du använder på nätet betalar du/någon annan för?

Diagram 4.9, Bas: Betalar för nyhetsmedier 18+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilka nyhetsmedier på nätet betalar svenskarna för år 2024?

De personer som uppger att de läser tidningar bakom betalvägg har fått uppge i fritextsvar vilka betalda nyhetsmedier de läser på nätet. Svaren tyder på att svenskarna tar del av en mycket stor variation av betalda nyhetsmedier för samhällsnyheter på nätet. Nedan sammanfattas återkommande svar.

Dagens Nyheter är en av de tidningar som flest uppger att de läser på nätet som de själva eller någon annan har betalat för. Andra tidningar som många tar del av är Svenska Dagbladet, Göteborgsposten, Sydsvenska Dagbladet och Dagens Industri. Det är även vanligt att svenskarna tar del av betalversionerna av Aftonbladet och Expressen.

Det är även mycket vanligt att svenskarna läser tidningar med lokal eller regional förankring som exempelvis Uppsala Nya Tidning, Nya Wermlands-tidningen, Hallandsposten, Gefle Dagblad, Östgöta Correspondenten, och många fler.

Några nämner även olika utländska tidningar som exempelvis The New Yorker, The Guardian, New York Times, The Economist, Washington Post, Financial Times, Der Spiegel, med flera.

Andra tidningar som nämns är Omni, Dagens Etc, Kvartal, Fokus, Tidningen Dagen, Readly, Bulletin och många fler.

Kapitel 5: Näthat

Näthatet ökar bland ungdomar på högstadiet

Hela 44 procent av svenskarna har sett politiker utsättas för näthat och 7 procent har själva drabbats av näthat. Ungdomar och personer med en funktionsnedsättning drabbas av näthat mer än andra.

Innehåll

- 113 Kort sammanfattning
- 115 Hur många utsätts för näthat?
- 118 Ungdomars utsatthet för näthat
- 120 Hur många ser näthat mot politiker?

I det här kapitlet tar vi reda på hur många svenskar som har drabbats av näthat, kränkningar eller negativa kommentarer på nätet. Vi undersöker också hur näthatet har utvecklats under åren 2021-2024, både för befolkningen i sin helhet och specifikt för ungdomar 12-19 år.

Vidare tittar vi närmare på hur många svenskar som har sett politiker och förtroendevalda utsättas för näthat och låter de intervjuade med egna ord beskriva det näthat de har sett eller läst på nätet.

Fler män än kvinnor drabbade av näthat

År 2024 har 7 procent av svenskarna som är 12 år eller äldre drabbats av näthat. Näthatet har nästan dubblerats jämfört med år 2021, då det låg på 4 procent, men har under de senaste tre åren legat på samma nivå. Unga är oftare utsatta än äldre och nästan dubbelt så många män som kvinnor har i år drabbats av näthat. Även personer med en funktionsnedsättning eller funktionsvariation drabbas i betydligt högre utsträckning av näthat än befolkningen i stort gör.

Ungdomar extra utsatta för näthat

Mest av alla åldersgrupper drabbas ungdomar 12-19 år av näthat, kränkningar och negativa kommentarer på nätet. Näthatet ökar i år bland tonårspojkar och på högstadiet. År 2024 har var femte ungdom - hela 20 procent - utsatts för näthat. Nästan var fjärde tonårspojke är drabbad och likaså var sjätte tonårsflicka.

Bland de som politiskt sett står klart till höger drabbas dubbelt så många män som kvinnor av näthat

Nästan var tionde - 9 procent - av de som politiskt sett uppger sig vara klart till vänster och 8 procent av de som är klart till höger har blivit drabbade av näthat. Män och kvinnor som står klart till vänster drabbas av näthat i lika hög utsträckning. Bland män och kvinnor som står klart till höger har var tionde man och var tjugonde kvinna drabbats. Det är alltså dubbelt så många män som kvinnor som står klart till höger som utsätts för näthat.

Drygt hälften av ungdomarna på gymnasiet har sett politiker utsättas för näthat

Hela 44 procent av svenskarna har sett politiker och förtroendevalda utsättas för näthat under år 2024. Fler män än kvinnor har bevitnat detta och vanligast förekommande är det bland unga vuxna i åldern 20–34 år.

Bland ungdomar i åldern 12–19 år har nära 4 av 10 sett politiker utsättas för näthat, och vanligast är det på gymnasiet där drygt hälften bevitnat näthat mot politiker. Det är mer än dubbelt så många ungdomar som har bevitnat näthat mot politiker jämfört med de äldsta internetanvändarna över 75 år.

Hälften av alla kvinnor som står klart till vänster har sett politiker drabbas av näthat

Hälften av de som politiskt sett uppger sig vara klart till vänster och nära hälften av de som är klart till höger har sett politiker drabbas av näthat, vilket är fler jämfört med svenska folket i sin helhet. Det väger jämnt bland män där 51 procent har bevitnat näthat mot politiker. Jämfört med befolkningen i stort har fler kvinnor som är klart till vänster – 50 procent – sett politiker utsättas för näthat medan kvinnor klart till höger – 44 procent – inte särskiljer sig.

”Hat, hot, hets och häcklande hån”

Svenskar berättar om kommentarsfält på nätet som fylls av både personangrepp och rena dödshot mot politiker. De beskriver trollfabriker som uppviglar och som hoppas på att folk inte är källkritiska nog utan går på deras lögner. Många upplever att näthatet mot politiker tycks bli allt grövre och att det skrämmande nog riskerar att normaliseras då det alltmer börjar bli ”vardagsmat”. Flera påtalar att de saknar sakliga diskussioner och öppenhet. Några uttrycker även att näthatet mot politiker är ett hot mot demokratin.

Hur många utsätts för näthat?

7 procent av svenskarna har drabbats av näthat

Fråga: Har du under de senaste 12 månaderna utsatts för näthat eller att någon har skrivit något negativt eller kränkande om dig på nätet?

DRABBADE AV NÄTHAT ÅR 2021-2024

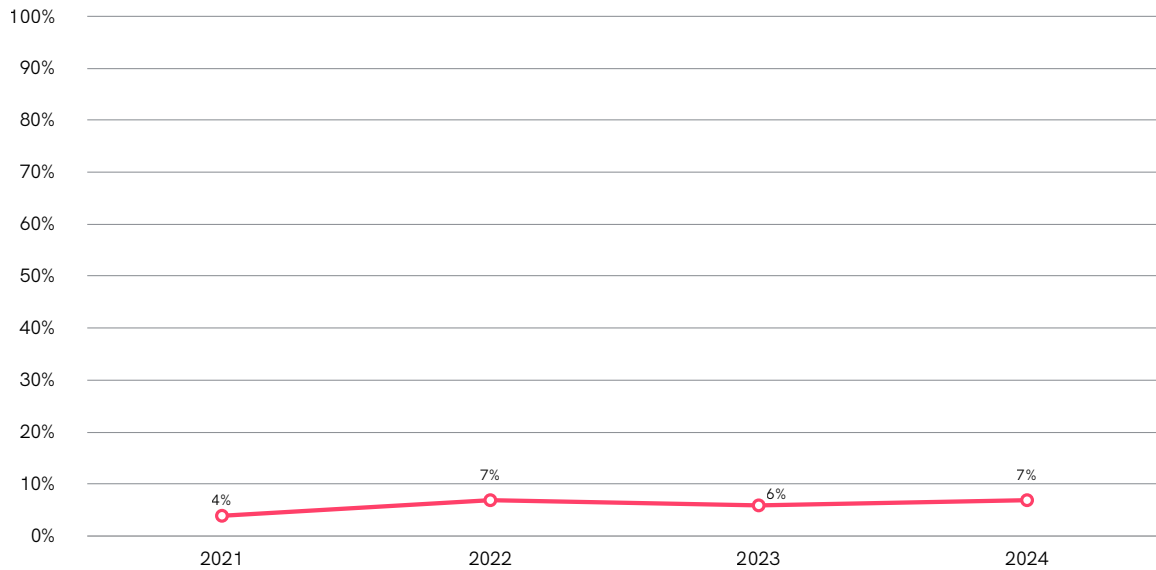

Diagram 5.1a, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2021-2024 (Studie 1)

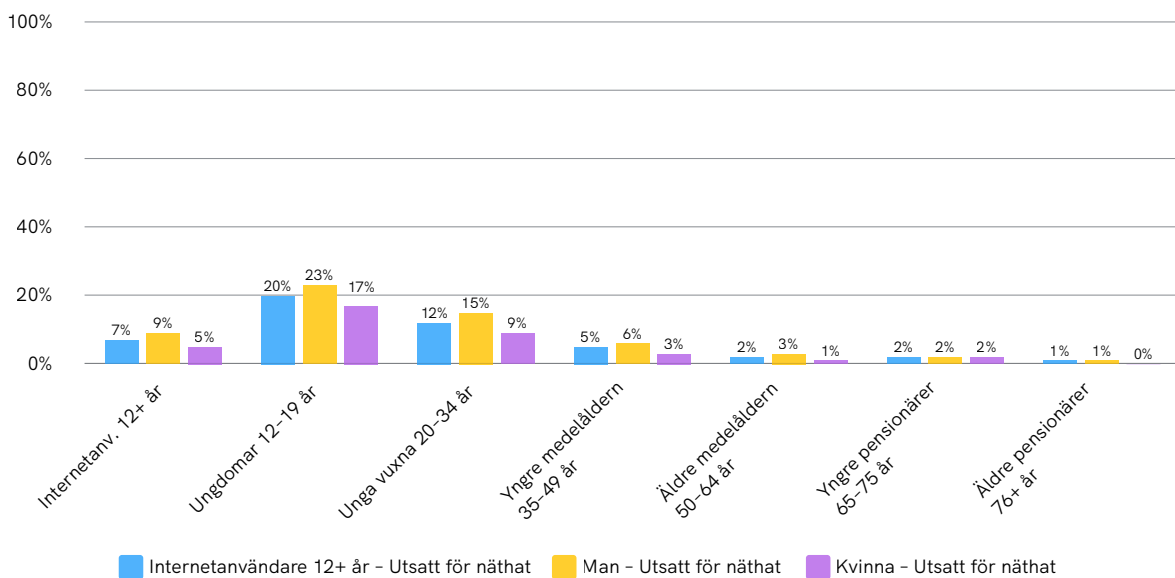

Diagram 5.1b, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

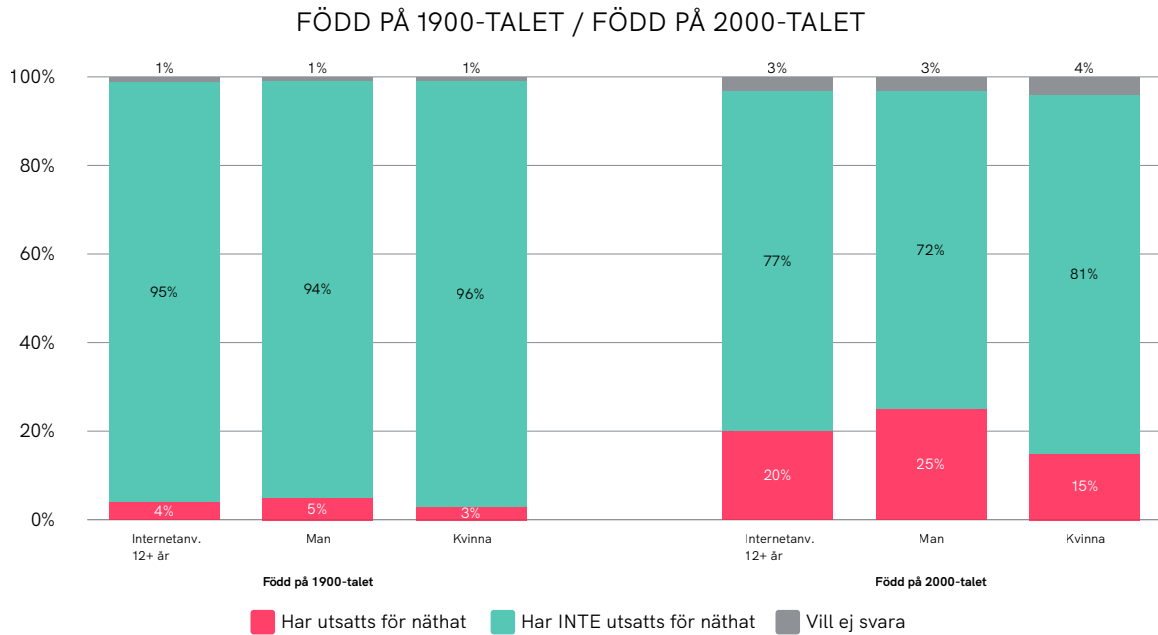

Diagram 5.1c, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

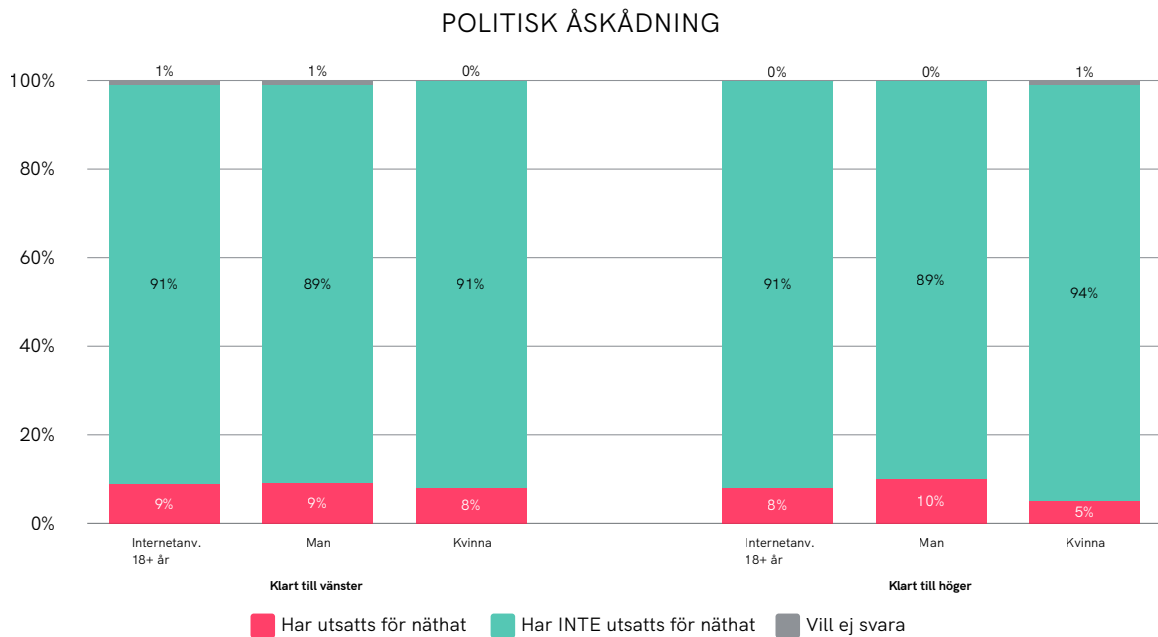

Diagram 5.1d, Bas: Internetanvändare 18+ år, År 2024 (Studie 1) Fråga politisk åskådning: Hur skulle du placera dig själv på en politisk vänster-högerskala? Klart till vänster, Något till vänster, Varken till vänster eller höger, Något till höger, Klart till höger

Vilka har blivit utsatta för näthat och har näthatet ökat eller minskat?

- 7 procent har utsatts för näthat under år 2024. Näthatet har nästan dubblerats jämfört med år 2021, då det låg på 4 procent. De senaste tre åren har dock ingen signifikant ökning eller minskning skett.
- Näthat drabbar främst yngre och andelen utsatta minskar fallande med åldern. (Se *diagram 5.2* om ungdomars utsatthet.)

- Mer än fem gånger fler av de födda på 2000-talet (20%) jämfört med de födda på 1900-talet (4%) har drabbats av näthat.
- Nästan dubbelt så många män (9%) som kvinnor (5%) har utsatts för näthat år 2024. Mest drabbade är män födda på 2000-talet varav var fjärde – 25 procent – har utsatts för näthat.
- De som politiskt sett uppger sig vara klart till vänster (9%) eller klart till höger (8%) drabbas av näthat i ungefär lika stor utsträckning.
- Män och kvinnor som står klart till vänster drabbas av näthat i lika hög utsträckning. Bland de som står klart till höger utsätts dubbelt så många män som kvinnor för näthat.
- Bland personer som uppger att de har en funktionsnedsättning eller funktionsvariation har mer än dubbelt så många (16%) drabbats av näthat än befolkningen i stort. Det resultatet ligger i linje med föregående år 2023.*

Läs mer om näthat i politiska diskussioner

Att de som politiskt sett är klart till vänster eller klart till höger drabbas av näthat mer än befolkningen i stort hänger delvis samman med att de mer frekvent diskuterar politik på nätet. Läs gärna mer om det i [*Svenskarna och internet: Valspecial 2022 i kapitel 3 - Hinder för det öppna samtalet.*](#)

Ungdomars utsatthet för näthat

Näthat ökar bland tonårspojkar

Fråga: Har du under de senaste 12 månaderna utsatts för näthat eller att någon har skrivit något negativt eller kränkande om dig på nätet?

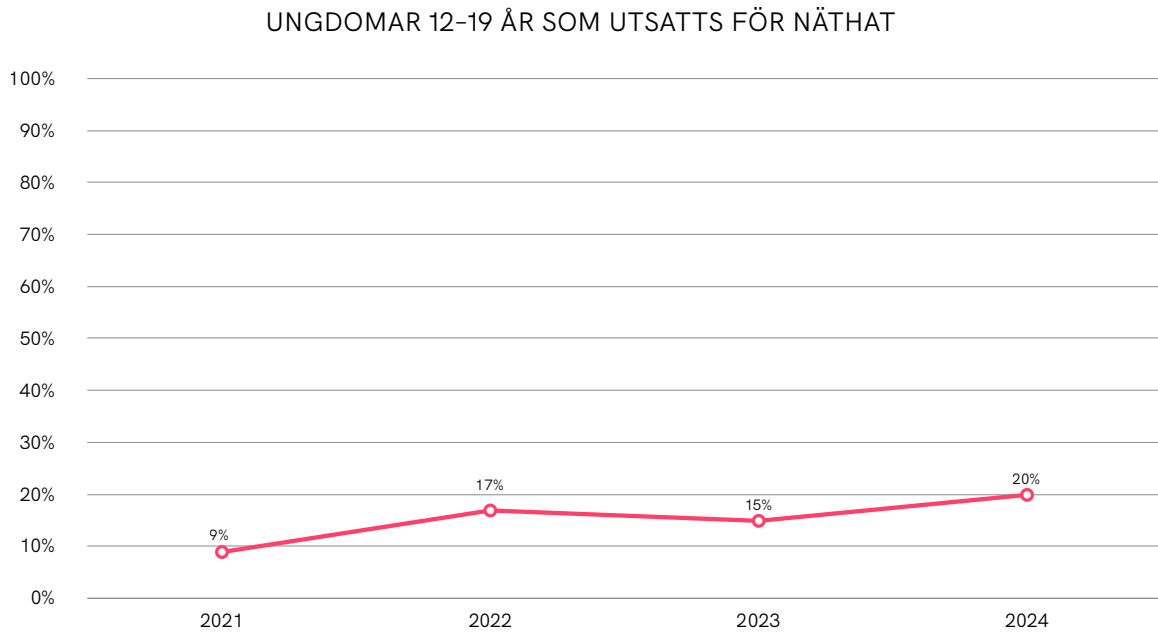

Diagram 5.2a, Bas: Ungdomar 12-19 år, År 2021-2024 (Studie 1)

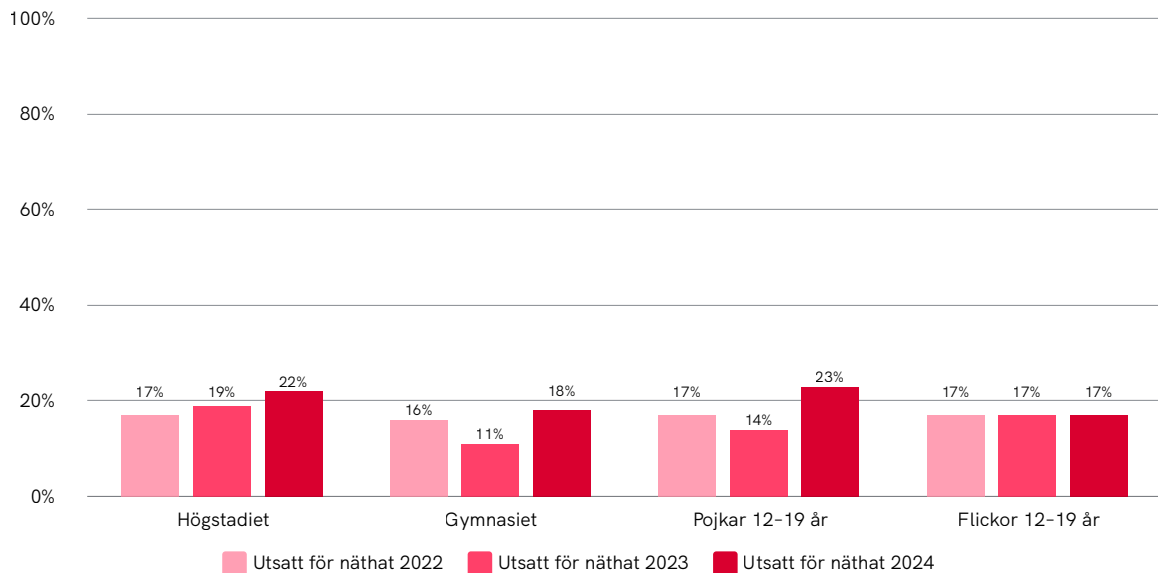

Diagram 5.2b, Bas: Ungdomar 12-19 år, År 2022-2024 (Studie 1)
Nedbrytningar på skolstadium och kön finns ej för 2021.

Hur många ungdomar drabbas av näthat och har näthatet ökat eller minskat?

- Var femte – hela 20 procent – i åldern 12–19 år har utsatts för näthat eller att någon har skrivit något kränkande eller negativt om dem under år 2024.
- Jämfört med år 2021 (9%) har näthatet bland ungdomar i år 2024 (20%) dubblerats. Andelen ungdomar som uppger att de har drabbats av näthat fluktuerar dock något från år till år. Mellan år 2023 (15%) och 2024 (20%) kan näthatet ha ökat något men det går inte att fastställa med statistisk säkerhet då skillnaden ligger inom felmarginalen.
- Näthatet ökar signifikant bland tonårspojkar i år 2024 (23%) jämfört med år 2023 (14%). Pojkarnas värden har dock fluktuerat något över tid.
- Bland tonårsflickorna ligger andelen som drabbats av näthat år 2024 på 17 procent liksom det legat konstant på sedan år 2022.
- Bland högstadieungdomar har näthatet ökat de senaste tre åren. Skillnaden mellan år 2022 och år 2024 är signifikant.
- Bland gymnasieungdomar minskade näthatet under år 2023 för att i år 2024 vara tillbaka på likvärdig nivå med år 2022.

Hur många ser näthat mot politiker?

Hälften av alla män har sett politiker utsättas för näthat

Fråga: Har du under de senaste 12 månaderna sett någon politiker/ förtroendevald bli utsatt för näthat eller att någon har skrivit något negativt eller kränkande om en politiker/förtroendevald på nätet?

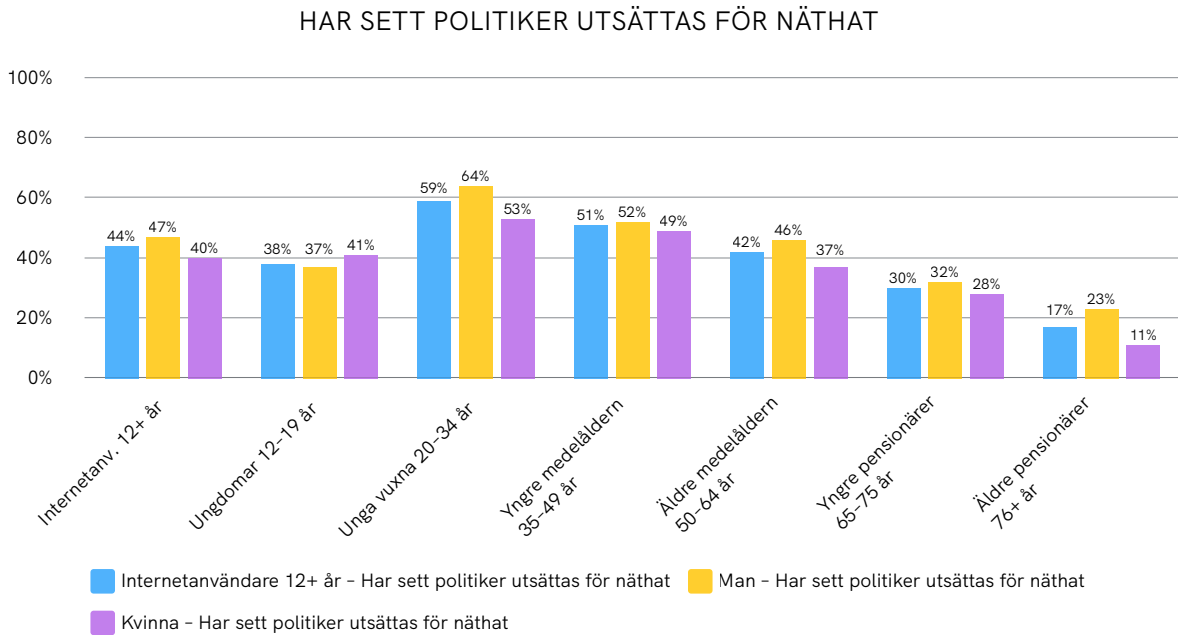

Diagram 5.3a, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

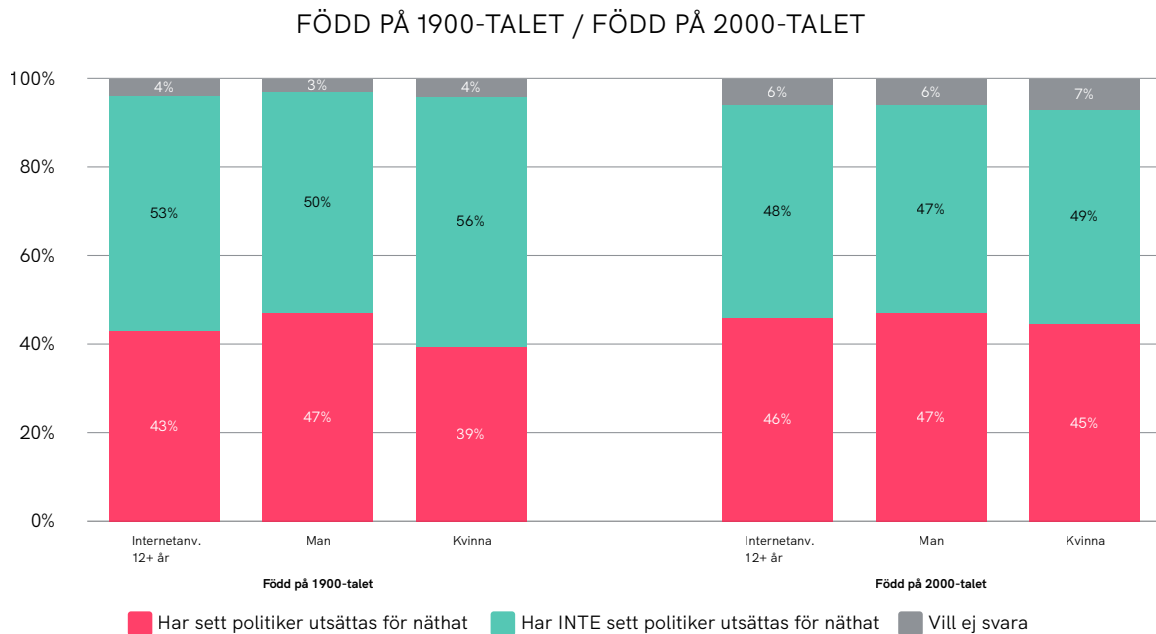

Diagram 5.3b, Bas: Internetanvändare 12+ år, År 2024 (Studie 1)

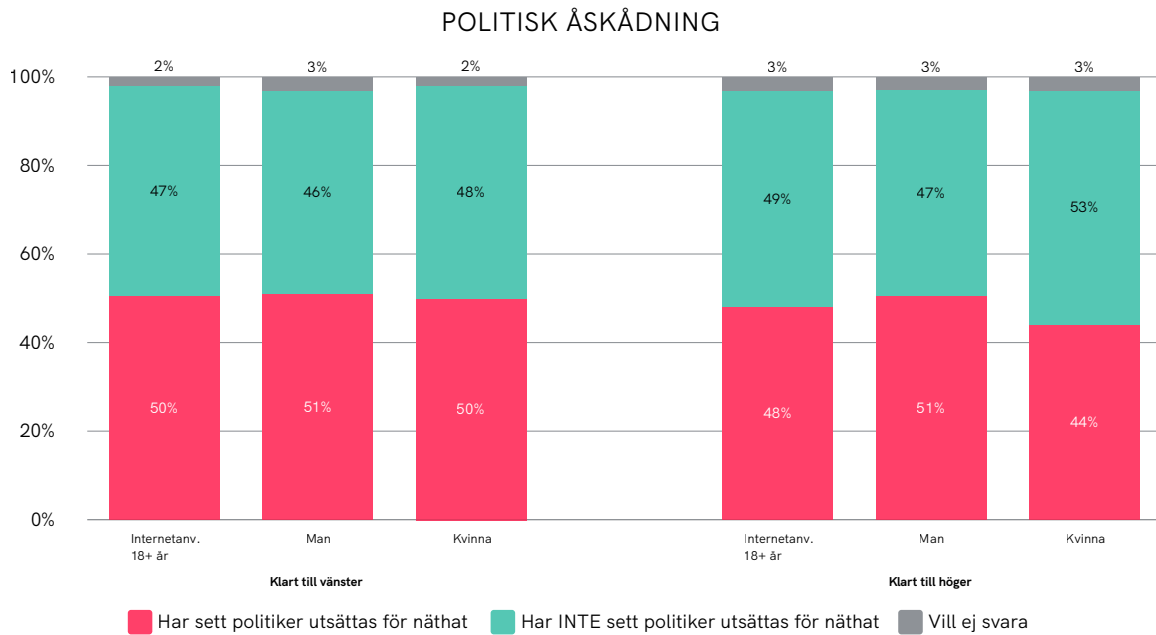

Diagram 5.3c, Bas: Internetanvändare 18+ år, År 2024 (Studie 1) Fråga politisk åskådning: Hur skulle du placera dig själv på en politisk vänster-högerskala? Klart till vänster, Något till vänster, Varken till vänster eller höger, Något till höger, Klart till höger

Vilka har sett politiker bli utsatta för näthata år 2024?

- Mer än 4 av 10 svenskar har sett politiker eller förtroendevalda utsättas för näthata under år 2024.
- Något fler födda på 2000-talet än 1900-talet har sett politiker drabbas av näthata. Unga vuxna i åldern 20–34 år (59%) har mer än andra åldersgrupper sett politiker utsättas för näthata.
- Fler män (47%) än kvinnor (40%) har sett politiker utsättas för näthata.
- Fler som politiskt sett uppger sig vara klart till vänster (50%) eller klart till höger (48%) har sett politiker drabbas av näthata jämfört med befolkningen i stort.
- Jämfört med befolkningen i stort har fler kvinnor som står klart till vänster (50%) sett politiker utsättas för näthata medan kvinnor klart till höger (44%) inte särskiljer sig.
- Det väger jämnt bland män som står klart till höger och klart till vänster i hur många – drygt hälften – som har bevittnat näthata mot politiker.

Vilket näthata mot politiker har svenska folket bevittnat? Det tar vi reda på i *diagram 5.5*.

Mer än hälften av gymnasieungdomarna har sett politiker utsättas för näthat

Fråga: Har du under de senaste 12 månaderna sett någon politiker/förtroendevald bli utsatt för näthat eller att någon har skrivit något negativt eller kränkande om en politiker/förtroendevald på nätet

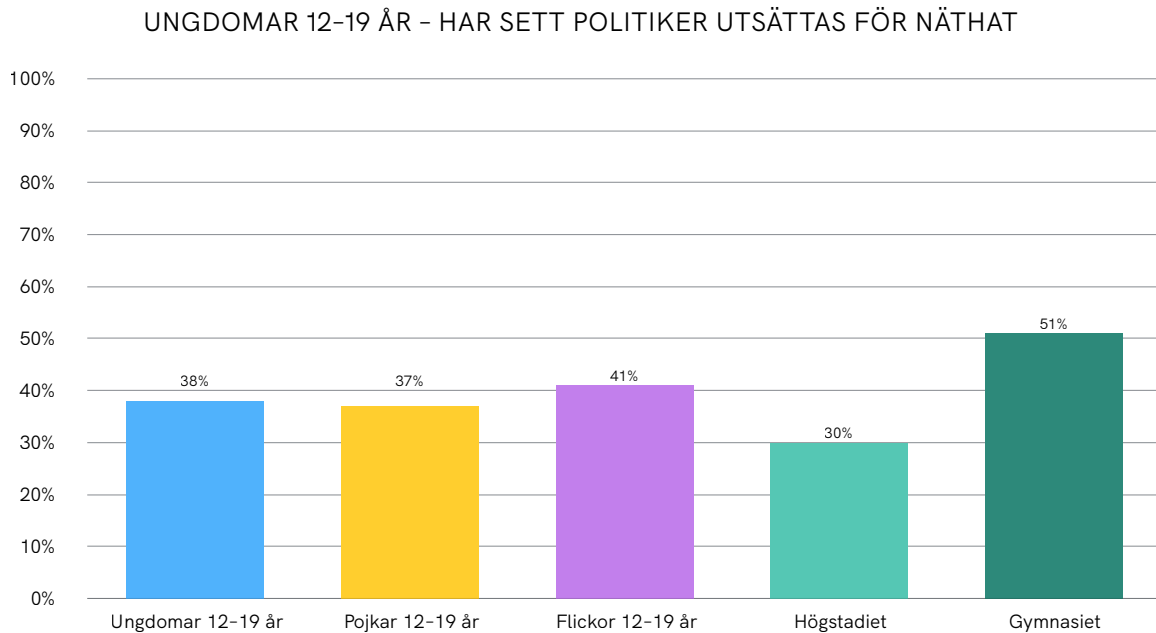

Diagram 5.4, Bas: Ungdomar 12-19 år, År 2024 (Studie 1)

Hur många ungdomar har sett politiker bli utsatta för näthat år 2024?

- Nära 4 av 10 ungdomar i åldern 12-19 år har sett politiker och förtroendevalda utsättas för näthat under år 2024.
- Mer än hälften av de på gymnasiet har sett politiker utsättas för näthat. Skillnaden mellan de på gymnasiet (51%) och högstadiet (30%) kan möjligtvis bero på att intresset för politik är större bland ungdomar i övre tonåren.
- Tonårspojkar och tonårsflickor har i ungefär lika hög grad bevittnat näthat mot politiker. Den lilla skillnaden dem emellan är inom felmarginalen.

”Hån, felaktiga påståenden och hot”

Fråga: Om du vill får du gärna beskriva eller ge exempel på vad du har sett politiker/förtroendevald utsättas för?

Diagram 5.5, Bas: Sett politiker/förtroendevald utsättas för näthat 12+ år, År 2024 (Studie 1)

Vilket näthat har svenskar sett politiker bli utsatta för?

År 2024 har 44 procent av svenskarna sett politiker och förtroendevalda bli utsatta för näthat (se *diagram 5.3a*). De berättar i fritext om kränkningar och personangrepp som kan gälla allt från politikens privatliv, utseende till intelligens.

Några vittnar också om trollfabriker som kommer med rena lögner och falska anklagelser i förhoppning om att folk i allmänhet inte är källkritiska utan ”sväljer lögnerna med hull och hår”. En del har även bevittnat olika hot, till och med dödshot, mot politiker.

”Fremst dumförklaringar, häcklande av utseende och i några fall önskemål att något hemskt ska drabba politikern.”

Kvinna, 26 år

”Varje gång en offentlig person skriver något, så är det negativa kommentarer som ser ut att komma från trollkonton, gärna för att uppvigla och piska upp stämningen. Trollfabrikerna har tyvärr fattat hur få som egentligen vet vad källkritik är.”

Kvinna, 51 år

”Det vanliga om att politiker ska brinna i helvetet/dö eller att avsändaren ska göra fysiskt våld mot dem. Finns så många punschhjärnor som inte fattar att hot mot politiker är ett hot mot demokratin.”

Man, 25 år

Upplever svenskar i olika åldrar näthatet mot politiker på samma sätt?

Det är mer än dubbelt så många ungdomar 12-19 år (38%) som har bevittnat näthat mot politiker jämfört med de äldsta internetanvändarna (17%), det vill säga de som är 76 år eller äldre (se *diagram 5.3a*). Uppfattningen om näthatet skiljer sig dock inte nämnvärt åt mellan olika åldrar. Även när vi jämför de yngsta och de äldsta så ger deras vittnesmål i princip samma bild av näthatet.

Några röster från ungdomar om näthat mot politiker

“Kränkning mot politiker, många säger saker om utseende och längd. Blir värre hela tiden tycker jag.”

Man, 13 år

“Falska anklagelser utan källor. Folk som hittar på lögner för att få en del politiker att se sämre ut och för att folk som läser kommentarer på sociala medier och som inte är källkritiska ska tro på det, sprida det vidare och dra slutsatser utifrån det.”

Kvinna, 16 år

Några röster från äldre om näthat mot politiker

“Kränkande kommentarer, förminskande kommentarer om kvinnliga politiker, fruktansvärt hemska ord, rena hotelser.”

Kvinna, 83 år

“Politiker beskylls för saker, som är rena lögner. Svårt att skydda sig från näthat som blir grövre och grövre.”

Man, 78 år

Hur påverkas svenskarna av näthatet mot politiker?

I fritextsvaren beskriver svenskarna att hatet och smutskastningen av politiker får dem att känna sig illa till mods. De upplever att näthatet mot politiker tycks bli grövre, att det “inte tycks gå att få stopp på”, vilket väcker både ilska och vanmakt. Att det med tiden kan normaliseras finner många skrämmande. Flera påtalar också att de saknar sakliga diskussioner och öppenhet.

“Varenda inlägg någon offentlig person gör på sociala medier fylls snabbt med hatiska kommentarer... Snarare så att jag aldrig har sett ett inlägg av en offentlig person där denne INTE utsattes för näthat i kommentarerna. Känns skit!”

Kvinna, 32 år

“Politiker kan inte göra något utan att det hamnar på nätet/ nyheter. Speciellt i valtider, är så trött på smutskastning/sandlådefasoner. Att det idag är “vardagsmat” gör att det normaliseras och det är INTE bra.”

Kvinna, 43 år

“Absurda fultolkningar från något uttalande som leder till personangrepp och inte bemötande av sakfrågan. Man blir illamående.”

Man, 47 år

Var sker näthatet mot politiker?

I fritextsvaren framgår det att näthatet ofta förekommer i kommentarsfält i nyhetsmediers artiklar eller i politikernas egna kommentarsfält på sociala medier. X (Twitter) och Flashback är två forum som beskrivs som platser där "näthat frodas".

"Ser jämt och ständigt folk avfärda politiker och förtroendevalda som korkade, illasinnade, psykiskt sjuka etc. Normalt är det i kommentarsfält till nyhetsinlägg från nyhetsmedier. Inte alltid grovt, men det gör mig ändå illa till mods."
Kvinna, 57 år

"Framst i forum som X (Twitter) typ: 'Din snehängda åsnedolme som har tagit in rasismen i landet. Tror du ditt helvete att vi vill ha dessa inkompetenta importbulvaner i samhället?...' vidrig jävel' 'troll' 'tomte' 'vem fan vill ha denna skit?!' 'Din leverans är jävligt kass' mm."
Kvinna, 38 år

Läs gärna mer om var svenskar generellt sett bevittnar näthat mot andra, inte enbart politiker. Frågor om det ställde vi i [Svenskarna och internet 2023 i avsnittet Var sker näthatet?](#)

Upplever svenskar med olika politisk åskådning näthat mot politiker på samma sätt?

Vilken politisk åskådning man har påverkar givetvis vilka politiker och politiska frågor man följer, vilket i sin tur speglas i det näthat mot politiker man bevittnar. Oavsett var på den politiska skalan man befinner sig tycks dock bilden i stort vara densamma och upplevelsen i sig ha samma negativa genklang.

"I kommentarsfält på Facebook kan folk kommentera att politikern i artikeln som det länkas till, är dum i huvudet, "vänsterbliven", borde gå och dö och liknande."
Kvinna, 42 år, Klart till vänster

"Kommentarstrådar är fyllda av hat mot politiker, särskilt de som värnar miljön, jobbar med klimatet, är feminister eller är positiv till flyktingar eller andra kulturer."
Kvinna, 57 år, Något till vänster

"Följer flera politiker från alla partier regionalt och nationellt i sociala medier. Samtliga nationella utsätts konstant för otrevliga påhopp och mycket tråkiga kommentarer. Det är mer än tråkigt att läsa. Man kan vara oense men människor har verkligen ultrasoppiga retoriska grundkunskaper. Trist."
Man, 49 år, Varken till höger eller vänster

"Asså folk är helt efterblivna där ute och häver ur sig allt från könsord och om personlighetsdrag trots att de inte känner henne eller honom. Sällan är kritiken saklig, mycket mer halmgubbar och skyttegravskrig än diskussion och öppenhet."
Man, 28 år, Något till höger

“Följer politiker från både regering och opposition och båda sidor får ta emot glåpord och bli bespottade på, på ett sätt som visar på att avsändaren är hatisk eller använder ett vokabulär som är helt oacceptabelt. Politiker som försöker få igång viktiga samtal blir kallade fascist eller rasist och det är både fel, otäckt och farligt för demokratin.”

Kvinna, 66 år, Klart till höger

Kapitel 6: Övervakning på nätet

Många svenskar tror att mobilen tjuvlyssnar på dem

Majoriteten av svenskarna vill underlätta brottsbekämpning genom övervakning. Unga män och de som politiskt sett uppger sig stå klart till vänster är dock mer skeptiska än andra.

Innehåll

- 128 Kort sammanfattning
- 130 Kameraövervakning – brottsbekämpande eller integritetskränkande?
- 134 Ska polisen få ta del av privata nätkonversationer?
- 137 Tjuvlyssnar din mobil på dig?

I det här kapitlet följer vi upp vad svenska internetanvändare anser om digital övervakning jämfört mot år 2023. Dels undersöker vi attityden till kameraövervakning med ansiktsigenkänning på offentlig plats och dels inställningen till att polisen ska få ta del av privata konversationer på nätet. Ska detta tillåtas för att underlätta brottsbekämpning eller ska det förbjudas för att värna om den personliga integriteten?

Vi tar också reda på om de som uppger att de politiskt sett står klart till vänster eller klart till höger skiljer sig åt i attityd om övervakning. Vidare kartlägger vi hur många som tror att deras mobil tjuvlyssnar på dem som en följd av att de får reklam om saker de tidigare pratat om.

Svenskar vill ha kameraövervakning för brottsbekämpning

Majoriteten av svenskarna vill ha kameraövervakning med ansiktsigenkänning på offentlig plats för att underlätta brottsbekämpning. Endast 2 av 10 anser att det ska vara förbjudet för att skydda medborgarnas integritet. Unga är betydligt mer skeptiska till kameraövervakning än äldre och framför allt unga män i åldern 20–34 år. Resultatet ligger i linje med föregående år 2023.

De som politiskt sett står klart till vänster är mindre tillåtande mot övervakning på nätet

Bland de som politiskt sett uppger sig vara klart till vänster eller klart till höger går åsikterna isär i frågan om kameraövervakning på offentlig plats för brottsbekämpning. Mer än dubbelt så många av de som står klart till vänster vill se ett förbud mot detta jämfört med de som står klart till höger. Bland män som står klart till vänster är det till och med fler som vill se ett förbud mot kameraövervakning än som vill att det ska vara tillåtet.

Svenskar vill ge polisen rätt att ta del av privata konversationer på nätet vid brottsmisstanke

9 av 10 svenskar tycker att polisen vid brottsmisstanke ska ha rätt att ta del av privata konversationer på nätet. 5 av 10 anser att det ska avse alla brott och drygt 4 av 10 endast allvarliga brott. Bara 4 procent tycker att det är viktigare att värna om medborgarnas personliga integritet. Dubbelt så många män som kvinnor anser att det är viktigare att värna om integriteten, framför allt är integriteten viktigare för unga män. Skillnaderna i resultatet jämfört med år 2023 är små.

De som politiskt sett står klart till höger är mer positiva till att låta polisen ta del av privata konversationer på nätet

Majoriteten av både de som politiskt sett står klart till vänster eller klart till höger anser att polisen vid brottsmisstanke ska ha rätt att ta del av privata konversationer på nätet. Det är dock något fler som står klart till höger som är positiva och majoriteten av de som står klart till höger anser att det ska gälla alla brott till skillnad från de som står klart till vänster. Vad gäller att värna om den personliga integriteten är det fler som står klart till vänster som anser att den är viktigare, i synnerhet män som uppger sig vara klart till vänster.

Merparten av svenskarna tror att mobilen tjuvlyssnar på dem

Långt mer än hälften – hela 63 procent – tror att deras mobiltelefon tjuvlyssnar på dem. Det som får dem att tro det är att det dyker upp reklam i mobilen om något som de tidigare pratat om. Äldre är mindre benägna att tro att deras mobil tjuvlyssnar på dem än yngre. Endast 1 av 4 av de internetanvändande pensionärerna tror att mobilen tjuvlyssnar jämfört med 3 av 4 av de under 65 år. Det är också fler kvinnor än män som tror att mobilen lyssnar på dem.

Kameraövervakning – brottsbekämpande eller integritetskränkande?

Hälften av alla män som politiskt står klart till vänster vill se ett förbud mot kameraövervakning

Fråga: Vilket av följande påståenden stämmer bäst in på dig?

Jag tycker att kameraövervakning med ansiktsgenkänning på offentlig plats ska vara...
 ... tillåtet för att underlätta brottsbekämpning
 ... förbjudet för att skydda medborgarnas personliga integritet

ÅR 2023-2024

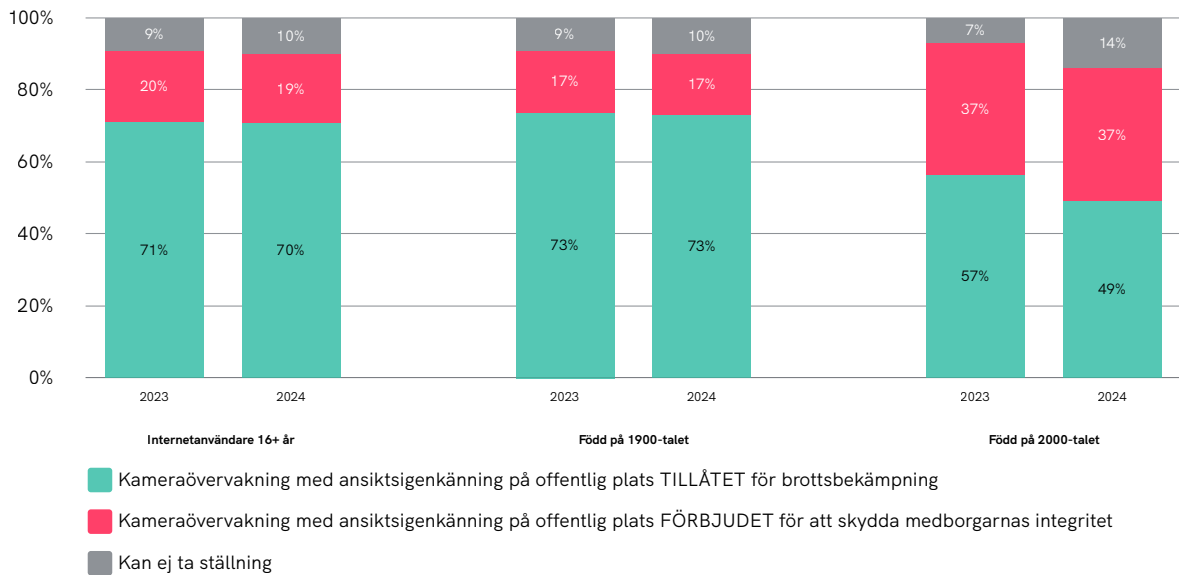

Diagram 6.1a, Bas: Internetanvändare 16+ år, År 2023-2024 (Studie 1)

MAN/KVINNA ÅR 2024

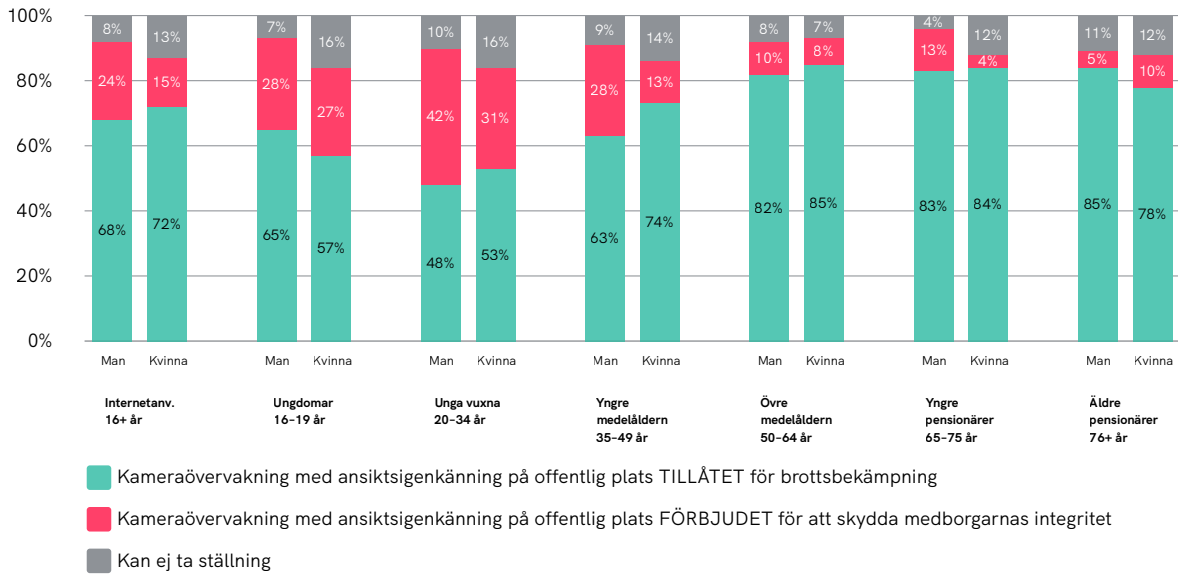

Diagram 6.1b, Bas: Internetanvändare 16+ år, År 2024 (Studie 1)

POLITISK ÅSKÅDNING ÅR 2024

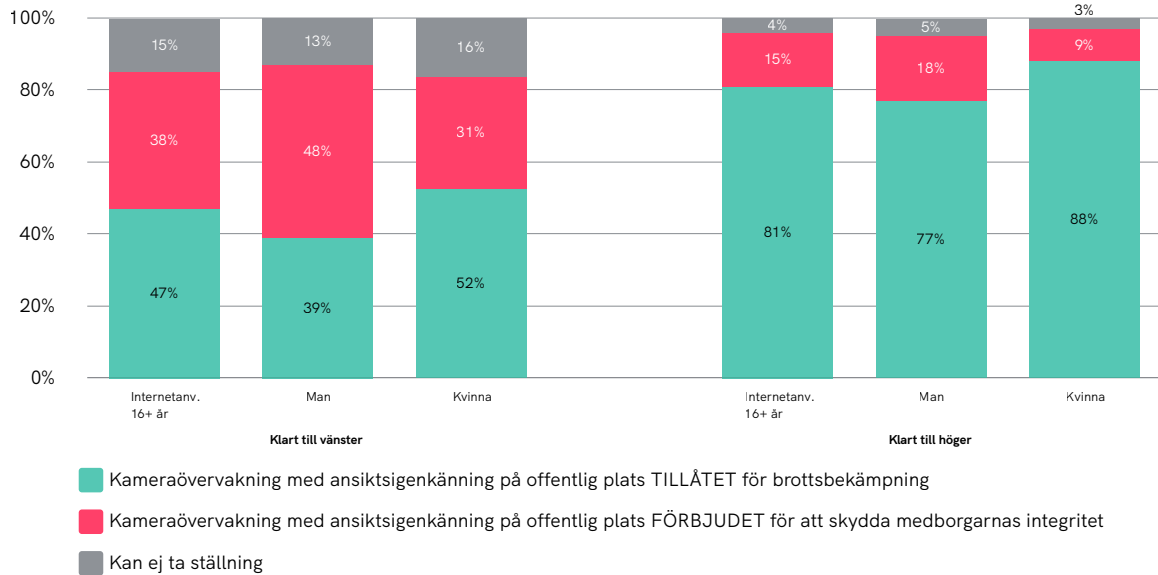

Diagram 6.1c, Bas: Internetanvändare 16+ år, År 2024 (Studie 1) Fråga politisk åskådning:

Hur skulle du placera dig själv på en politisk vänster-högerskala? Klart till vänster, Något till vänster, Varken till vänster eller höger, Något till höger, Klart till höger

Tycker svenskarna att det ska vara tillåtet eller förbjudet med kameraövervakning med ansiktsgenkänning på offentlig plats för brottsbekämpning?

Kort summerat så vill svenskarna att kameraövervakning med ansiktsgenkänning på offentlig plats ska tillåtas. Merparten, 7 av 10, vill att det ska var tillåtet för att underlätta brottsbekämpning. Betydligt färre, endast 2 av 10, vill att det ska vara förbjudet för att skydda medborgarnas integritet. 1 av 10 har inte kunnat ta ställning i frågan och det är överlag fler kvinnor än män som inte har någon uppfattning.

Är det år 2024 fler eller färre som tycker att det ska vara tillåtet eller förbjudet med kameraövervakning med ansiktsigenkänning på offentlig plats för brottsbekämpning?

- Jämfört med föregående år 2023 har svenska folket i sin helhet inte ändrat uppfattning.
- Bland de yngre, födda på 2000-talet, är det i år däremot något fler som har svårare att ta ställning i frågan samtidigt som de som är positiva till kameraövervakning är något färre. Andelen yngre som anser att det ska vara förbjudet är densamma som föregående år.

Vilka tycker att kameraövervakning med ansiktsigenkänning på offentlig plats ska vara tillåtet för att underlätta brottsbekämpning?

- 7 av 10 tycker att det ska vara tillåtet med kameraövervakning med ansiktsigenkänning på offentlig plats för att underlätta brottsbekämpning.
- Det är mycket stor skillnad mellan yngre och äldre i denna fråga. Bland de födda på 1900-talet anser 3 av 4 (73%) att det ska vara tillåtet, jämfört med endast hälften (49%) bland de födda på 2000-talet.
- De i övre medelåldern och i pensionsåldern tycker i betydligt högre grad att det ska vara tillåtet jämfört med andra åldersgrupper.
- Något fler kvinnor än män tycker att det ska vara tillåtet med kameraövervakning med ansiktsigenkänning på offentlig plats för att underlätta brottsbekämpning.
- Det är betydligt fler som politiskt sett uppger sig stå klart till höger (81%) än klart till vänster (47%) som anser att det ska var tillåtet.
- Betydligt fler kvinnor som står klart till vänster eller klart till höger anser att kameraövervakning ska vara tillåtet, jämfört med män med motsvarande politiska åskådning.

Vilka tycker att kameraövervakning med ansiktsigenkänning på offentlig plats ska vara förbjudet för att värna om medborgarnas integritet?

- År 2024 anser 2 av 10 att det ska vara förbjudet med kameraövervakning med ansiktsigenkänning på offentlig plats för att skydda medborgarnas integritet.
- Yngre vill i betydligt högre grad än äldre se ett förbud. Mer än dubbelt så många födda på 2000-talet (37%) jämfört med de födda på 1900-talet (17%) vill ha ett förbud.
- Den åldersgrupp som främst vill se ett förbud är unga vuxna 20–34 år. Mer än 4 av 10 män i denna ålder vill se ett förbud.
- Fler män än kvinnor, och framförallt unga män, vill ha ett förbud för att skydda den personliga integriteten.
- Mer än dubbelt så många av de som politiskt sett står klart till vänster (38%) vill se ett förbud mot detta jämfört med de som står klart till höger (15%).

- Bland de som politiskt sett står klart till höger är det dubbelt så många män (18%) som kvinnor (9%) som vill ha ett förbud.
- Bland de som politiskt sett står klart till vänster är det också betydligt fler män (48%) än kvinnor (31%) som vill ha ett förbud. Männen som står klart till vänster är den enda grupp i jämförelsen där det är fler som vill se ett förbud än som vill att det ska vara tillåtet.

Ska polisen få ta del av privata nätkonversationer?

Klar majoritet för att polisen ska ha rätt att ta del av privata nätkonversationer vid brottsmisstanke

Fråga: Vilket av följande påståenden stämmer bäst in på dig?

Vid misstanke om brott ska polisen ha rätt att ta del av privata konversationer på nätet (t.ex. i Facebook Messenger).

Endast vid misstanke om allvarliga brott ska polisen ha rätt att ta del av privata konversationer på nätet (t.ex. i Facebook Messenger).

Att värna om den personliga integriteten är viktigare och polisen ska därför inte ha möjlighet att ta del av privata konversationer på nätet (t.ex. i Facebook Messenger) vid misstanke om brott.

ÅR 2023-2024

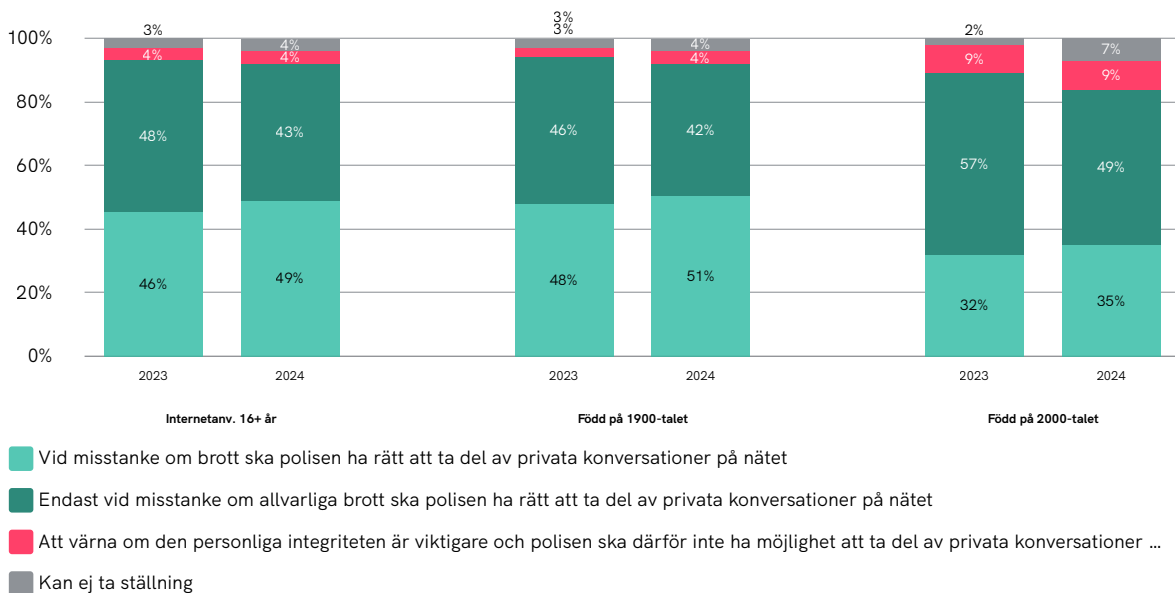

Diagram 6.2a, Bas: Internetanvändare 16+ år, År 2023-2024 (Studie 1)

MAN/KVINNA ÅR 2024

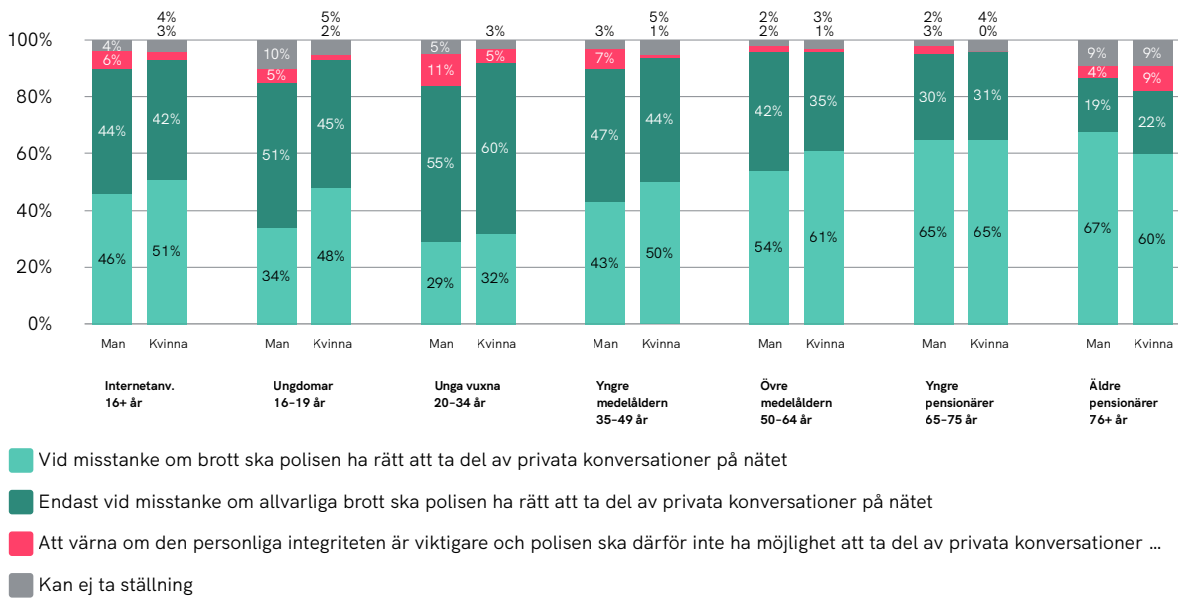

Diagram 6.2b, Bas: Internetanvändare 16+ år, År 2024 (Studie 1)

POLITISK ÅSKÅDNING ÅR 2024

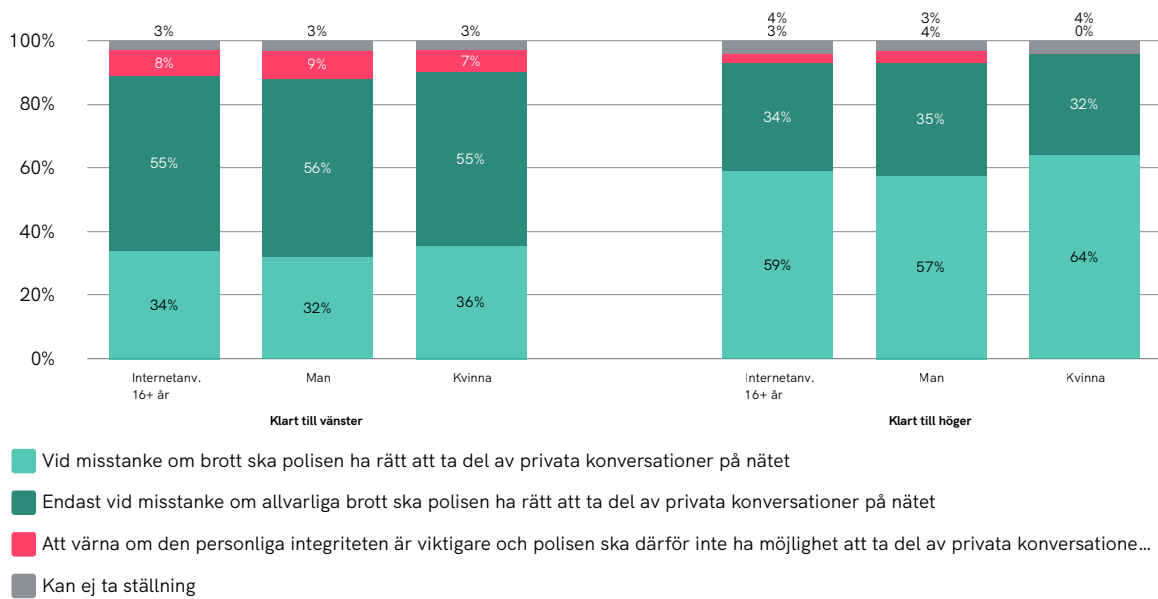

Diagram 6.2c, Bas: Internetanvändare 16+ år, År 2024 (Studie 1) Fråga politisk åskådning: Hur skulle du placera dig själv på en politisk vänster-högerskala? Klart till vänster, Något till vänster, Varken till vänster eller höger, Något till höger, Klart till höger

Tycker svenskarna att polisen vid brottsmisstanke ska ha rätt att ta del av privata konversationer på nätet eller ej?

Ja, det tycker svenskarna! Hela 91 procent svarar att vid misstanke om brott, inklusive enbart allvarliga brott, ska polisen ha rätt att ta del av privata konversationer på nätet, i till exempel Facebook Messenger. Bara 4 procent anser att det är viktigare att värna om den personliga integriteten.

Är det år 2024 fler eller färre som tycker att polisen vid brottsmisstanke ska ha rätt att ta del av privata konversationer på nätet eller ej?

Jämfört med föregående år 2023 har svenska folket i stort samma uppfattning i frågan men det finns några små skillnader. I år 2024 är det något fler som anser att polisen ska ha denna rättighet för alla brott och något färre vid endast allvarliga brott.

Andelen som inte kan ta ställning har också ökat något, framför allt bland de yngsta födda på 2000-talet och de äldsta som är över 75 år.* Att fler inte har kunnat ta ställning i frågan i år ger en liten minskning i den totala andelen positiva jämfört med föregående år 2023. Andelen som anser att det är viktigare att värna om den personliga integriteten är densamma som år 2023.

Vilka tycker att polisen vid brottsmisstanke ska ha rätt att ta del av privata konversationer på nätet?

- Totalt sett tycker 9 av 10 att polisen ska få ta del av privata konversationer på nätet vid brottsmisstanke. 5 av 10 anser att det ska avse alla brott och drygt 4 av 10 endast allvarliga brott.
- Betydligt fler födda på 1900-talet (92%) än de födda på 2000-talet (84%) anser att polisen ska ha denna rättighet.
- Merparten av de födda på 1900-talet anser att denna rättighet ska gälla alla brott medan majoriteten av de födda på 2000-talet anser att den endast ska avse allvarliga brott.
- Flest positiva till att polisen ska ha rätt göra detta finner vi bland de i övre medelåldern 50–64 år (96%) och bland yngre pensionärer 65–75 år (95%).*
- Både de som politiskt sett står klart till vänster eller klart till höger anser majoritet att polisen ska ha rätt att ta del av privata konversationer på nätet. Dock är det något fler som står klart till höger (93%) än klart till vänster (89%) som är positiva.
- Majoriteten av de som står klart till höger anser att det ska gälla alla brott medan majoriteten av de som står klart till vänster anser att det endast ska avse allvarliga brott.

Vilka tycker att polisen vid brottsmisstanke inte ska ha rätt att ta del av privata konversationer på nätet, utan att det är viktigare att värna om medborgarnas integritet?

- Endast 4 procent anser att det är viktigare att värna om den personliga integriteten än att låta polisen ta del av privata konversationer på nätet vid brottsmisstanke.
- Dubbelt så många män (6%) som kvinnor (3%) anser att det är viktigare att värna om den personliga integriteten.
- Betydligt fler födda på 2000-talet (9%) än de födda på 1900-talet (4%) anser att den personliga integriteten är viktigare. Det gäller framför allt unga vuxna 20–34 år och i synnerhet män i denna åldersgrupp.
- Nästan tre gånger fler som politiskt sett står klart till vänster (8%) än klart till höger (3%) anser att det är viktigare att värna om den personliga integriteten, i synnerhet män som uppger sig stå klart till vänster.

Tjuvlyssnar din mobil på dig?

Mer än 6 av 10 tror att mobilen tjuvlyssnar på dem

Fråga: Har det hänt att du pratar om något som sedan dyker upp som reklam i din mobiltelefon – som får dig att tro att den lyssnar på dig?

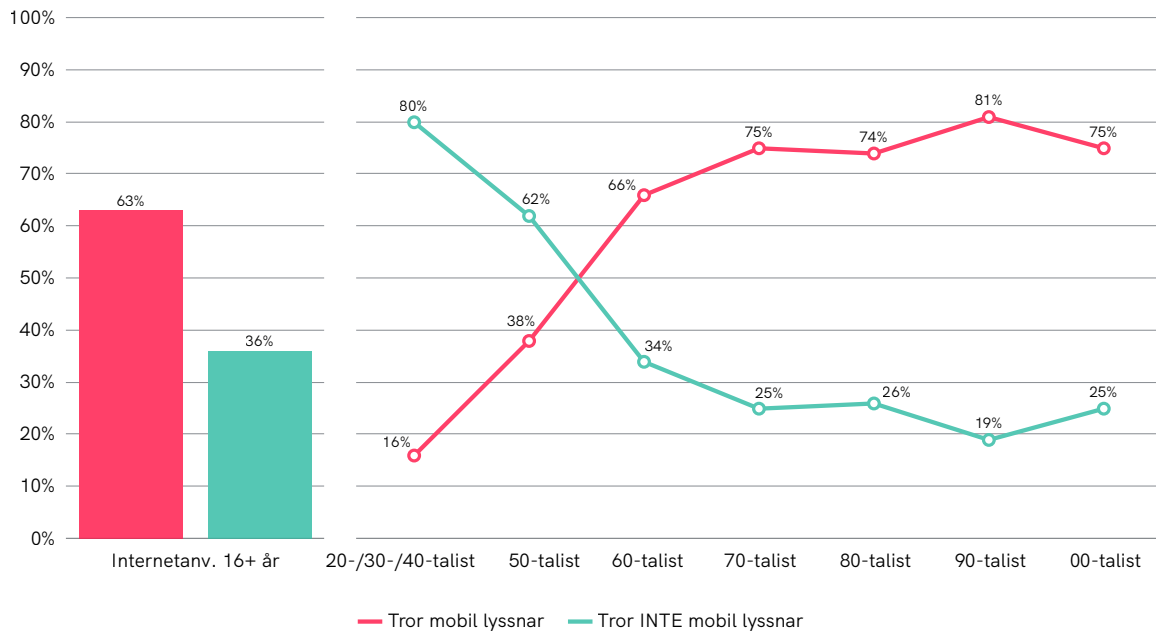

Diagram 6.3a, Bas: Internetanvändare 16+ år, År 2024 (Studie 1)

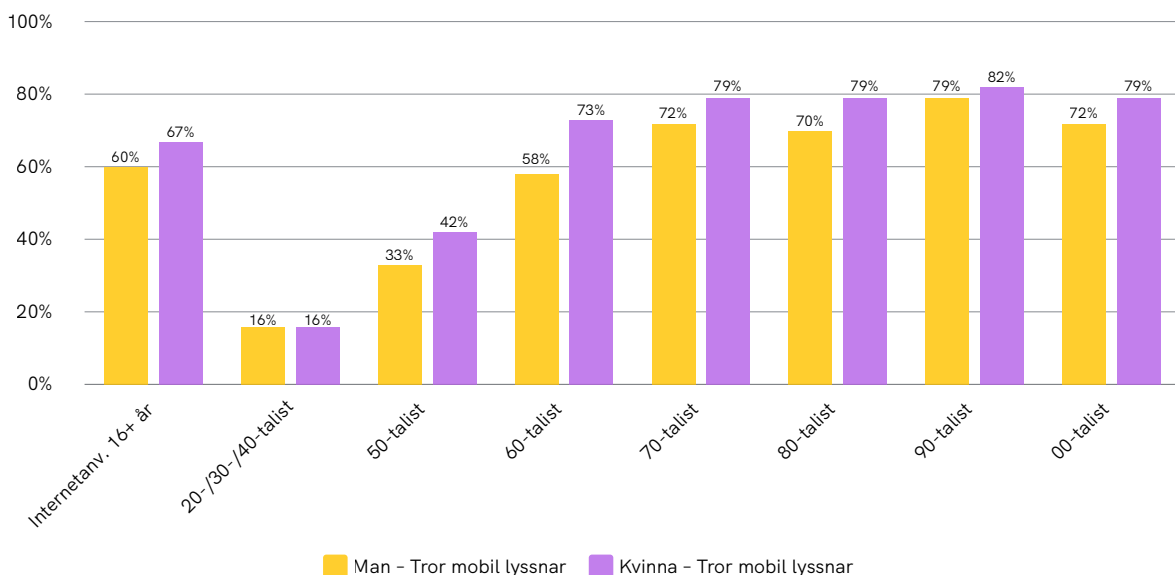

Diagram 6.3b, Bas: Internetanvändare 16+ år, År 2024 (Studie 1)

Hur många svenskar tror att deras mobil lyssnar på dem?

- Drygt 6 av 10 svenskar tror att deras mobil tjuvlyssnar på dem, för att det dyker upp reklam om det som de tidigare pratat om.
- Det är mycket stor skillnad mellan den äldre och yngre befolkningen i hur många som tror att mobilen lyssnar på dem. Bland de födda på 60-talet eller senare tror majoriteten att mobilen tjuvlyssnar medan det är helt motsatta förhållanden bland de födda på 50-talet eller tidigare.
- Endast 1 av 4 internetanvändare i pensionsålder tror att mobilen lyssnar på dem, medan hela 3 av 4 av de under 65 år tror detta.*
- Mest benägna att tro att mobilen tjuvlyssnar på dem är 90-talisterna, där 8 av 10 uppger detta.
- Fler kvinnor än män tror att mobilen lyssnar på dem och störst skillnad är det mellan män och kvinnor födda på 60-talet.
- Det finns ingen skillnad i hur många som tror att mobilen lyssnar på dem mellan svenskar som politiskt sett uppger att de står klart till höger eller klart till vänster.*

Mobilen tjuvlyssnar inte – ändå tror många det

Att mobiltelefoner skulle avlyssna oss hela tiden är en riktigt seglivad myt – bland annat för att den är svår att helt motbevisa. Förklaringen känns också rimlig för många eftersom känslan av att se reklam för något man nyligen pratat om kan vara väldigt stark och påtaglig. För dig som vill förstå mer om fenomenet rekommenderar vi [artikeln *Därför tjuvlyssnar inte mobilen på dig på webbplatsen Internetkunskap*](#). För dig som hellre lyssnar finns också [ett avsnitt av podden *Dumma frågor om internet*](#) där Måns och Jannike på Internetstiftelsen reder ut hur det ligger till.

Metodbeskrivning

***Svenskarna och internet* är Sveriges största individundersökning om internetanvändning. Den har genomförts sedan år 2000 – sedan 2010 i Internetstiftelsens regi. Här presenterar vi metod och urval.**

Årets *Svenskarna och internet* består liksom tidigare år av flera delstudier. Vilken studie vår data är hämtad från framgår sist i bildtexten under respektive diagram i rapporten. Frågeformulär och tabellbilagor finns att hitta på webbplatsen [Svenskarna och internet](#).

De enskilda frågorna till barn och föräldrar redovisas i år separat i studien *Barnen och internet (BOI)* som släpps efter huvudrapporten under hösten 2024. Denna metodbeskrivning inrymmer samtliga datainsamlingar.

För samtliga studier har Internetstiftelsen anlitat undersökningsföretaget Novus för datainsamling som ägde rum under januari 2024. Majoriteten av vår data är insamlad i Studie 1 (n=3 817) i Novus slumpmässigt rekryterade Sverigepanel, med en deltagarfrekvens på 67 procent. Resultatet är viktat mot SCB vad gäller kön, ålder, utbildning, geografi. Resultatet är även viktat mot valresultatet i valet 2022 (Valmyndigheten) samt internetanvändningsfrekvens (internetpenetrationsstudien).

Metod och urval

I årets datainsamling ingår följande delundersökningar.

1. Internetpenetrationsstudie
2. Studie 1
3. *Barnen och internet (BOI)* / *Föräldrar och internet (FOI)*

1. Internetpenetrationsstudie

Syftet med denna undersökning har varit att kartlägga internetpenetrationen bland den svenska allmänheten. För detta ändamål har frågan om man använder internet eller ej, ställts via telefon baserat på ett obundet slumpmässigt urval bland den svenska allmänheten 16+ år.

Urvalet för denna undersökning är baserat på Statens personadressregister, SPAR, som är ett offentligt register och omfattar alla personer som är folkbokförda i Sverige, både svenska och utländska medborgare. Intervjuerna genomfördes under perioden 18 december 2023 – 6 februari 2024. Deltagarfrekvensen ligger på 43 procent.

Totalt har det genomförts 2 509 telefonintervjuer inom ramen för Novus veckovisa telefonomnibuss. Telefonintervjuerna har genomförts 5 dagar i veckan, måndag-torsdag samt söndag och totalt gjordes upp till 10 kontaktförsök.

2. Studie 1

För Studie 1 användes primärt Novus webbpanel, även kallad Sverigepanelen, för datainsamling. Novus Sverigepanel består av cirka 50 000 aktiva medlemmar i huvudsak åldern 18–89 år, men även i viss mån 90+ år, spridda över hela landet. Denna del har dessutom omfattat intervjuer från en delstudie kallad *Barnen och Internet (BOI)*. Se mer om BOI under punkt 3 nedan.

Inför undersökningen drog Novus ett stratifierat urval ur sin webbpanel i målgruppen allmänheten 16+ år. Totalt genomfördes 3 040 intervjuer under perioden 9 – 25 januari 2024. Deltagarfrekvensen uppgick till 67 procent. Utöver de 3 040 intervjuerna genomfördes också 621 kompletterande intervjuer med barn/ungdomar 8–19 år samt med två små kompletterande målgrupper insamlade per telefon; sällananvändare (70 intervjuer), det vill säga de som inte använder internet dagligen, och icke-internetanvändare (86 intervjuer).

Anledningen till de kompletterande intervjuerna med sällananvändare är för att det i internetpenetrationsstudien (se punkt 1) framgår att andelen sällananvändare är något underrepresenterade i webbpanelen och ska ligga på cirka 5 procent. Gruppen sällananvändare består nästan uteslutande av personer i åldern 65 år eller äldre. Dessa kompletterande telefonintervjuer genomfördes med målgruppen 65+ år, under perioden 17–26 januari 2024.

Resultaten i samtliga studier är viktade mot kända populationstal (enligt SCB och Valmyndigheten) med avseende på kön, ålder, utbildning, geografi (NUTS2), valresultat i valet 2022. Dessutom viktas data mot internetanvändningsfrekvens (enligt internetpenetrationsstudien, se ovan).

Rekryteringen till Novus webbpanel sker med obundna slumpmässiga urval bland allmänheten främst via telefonintervjuer men även genom sms-inbjudan eller postalt utskick. Novus vårdar sin webbpanel genom så kallad Panel Management. Det innebär bland annat att Novus ser till att respondenterna inte kan delta i för många undersökningar under en kort period, och inte heller i flera liknande undersökningar.

Notera att befolkningen i allmänhetsundersökningar som denna, är den svensktalande befolkningen som är förmögna att svara på en undersökning antingen via telefon eller webb. Det innebär att man inte får med de som (ännu) inte behärskar det svenska språket, de som lider av demens, har läs- och talsvårigheter eller av andra skäl inte kan svara eller nås.

3. Barnen och internet (BOI), 8–19 år / Föräldrar och internet (FOI)

Barn och föräldrar har intervjuats i två separata studier. Barnen 8–19 år har rekryterats bland slumpmässigt utvalda föräldrar i Novus Sverigepanel (se Studie 1 ovan). Novus har skickat ut undersökningen till föräldrarna som godkänt att deras barn deltar och föräldrarna har sedan vidarebefordrat webbenkäten till sitt barn.

Totalt genomfördes 621 intervjuer med målgruppen 8–19 år under perioden 11–25 januari 2024. Om föräldrarna hade flera barn i målgruppen frågade Novus efter det barn som senast fyllde år. Eftersom det inte går att veta exakt hur många föräldrar som totalt bjöd in sitt barn så är det heller inte möjligt att redovisa en korrekt deltagarfrekvens för denna målgrupp. Resultaten har viktats på barnets ålder och kön.

Föräldrar till barn i målgruppen 8–19 år har också valts ut slumpmässigt ur Novus Sverigepanel (se mer om metoden under Studie 1) för en egen intervju. I det

fall föräldern haft flera barn i målgruppen har de ombetts besvara undersökningen utifrån det barn som senast fyllde år. Totalt genomfördes 642 intervjuer med föräldrar under perioden 10–23 januari 2024. Deltagarfrekvensen uppgick till 67 procent bland intervjuer med föräldrar. Resultaten har viktats på barnets ålder och kön.

Om Novus Group International

Novus Group International är ett analys- och undersökningsföretag som grundades 2006 och har sitt huvudkontor i Stockholm. Bolaget är noterat på Spotlight Stock Market. Novus är medlem i Esomar – European Society for Opinion and Market Research – och följer branschens anvisningar om god undersökningsetik.

För undersökningens delar som avser telefonintervjuer har Novus samarbetat med PFM Research i Sverige AB. Företaget grundades 1999 och har sitt säte i Halmstad. PFM Research är också medlem i Esomar och följer branschens anvisningar om god undersökningsetik.

Om Internetstiftelsen

Internetstiftelsen är en oberoende, affärsdriven och allmännyttig organisation. Vi verkar för ett internet som bidrar positivt till människan och samhället. Vi ansvarar för internets svenska toppdomän .se och sköter drift och administration av toppdomänen .nu. Intäkterna från affärsverksamheten finansierar en rad satsningar i syfte att möjliggöra att människor kan nyttja internet på bästa sätt, och stimulera kunskapsdelning och innovation med inriktning på internet.

Med undersökningen *Svenskarna och internet* vill vi bidra med fakta och insikter om hur användningen av internet i Sverige utvecklas. Vi vill ge förutsättningar till att digitaliseringen av det svenska samhället och näringslivet sker på välinformerad grund.

Om *Svenskarna och internet* – Historik

Studien *Svenskarna och internet* startade år 2000. Startskottet var att World Internet Institute började samla in data om hur den svenska befolkningen använder informations- och kommunikationsteknik samt hur detta påverkar enskilda individer, familjer och samhället. Sedan år 2010 är Internetstiftelsen huvudman för studien. *Svenskarna och internet* har alltså följt utvecklingen av internetanvändning och digitalisering i samhället under mer än 20 års tid.

För att undersökningen ska innehålla aktuell och relevant data behöver metod, frågeuppställningar och frågeformuleringar ses över och uppdateras i takt med digitaliseringen. År 2021 togs därför en reviderad metod för penetrationsmätning av internetanvändandet fram. Detta för att få en så representativ fördelning bland befolkningen och i synnerhet för att ännu mer precist kunna skatta de alltmer smala målgrupperna sällan- och icke-användare av internet.

Av samma anledning ändrades då även frågeuppställningar och frågeformuleringar för så kallade "frekvensfrågor" där vi frågar om hur ofta något har använts, exempelvis sociala medier. Dessa frågor avgränsas från 2021 i tid och avser användning under de senaste 12 månaderna. Syftet med avgränsningen är att enbart ringa in aktuell användning och därmed exkludera eventuell användning som skett mer än ett år tillbaka i tiden. Denna förändring var nödvändig i takt med att allt fler tjänster är så pass väletablerade och att andelen som någonsin varit användare med tiden blir alltför stor och att frågeställningen därmed riskerar att tappa relevans över tid.

De nya uppdateringarna säkerställer att undersökningens resultatet framåt fortsätter att vara aktuellt och relevant. Förändringarna innebär dock att de berörda frågorna blir svårare eller inte möjliga att jämföra med data bakåt i tiden, före år 2021, vilket är viktigt att ha i åtanke.

Om World Internet Project (WIP)

Svenskarna och internet är den svenska delen av World Internet Project (WIP), ett internationellt forskningsprojekt som följer internets spridning och användning runt om i världen. Antalet deltagande länder ökar för varje år och nu har projektet ett trettiotal medlemsländer. Varje partner i respektive land finansierar sin egen verksamhet i projektet. De nationella urvalen är representativa urval av befolkningen. I frågepaketen finns flera gemensamma frågor för alla länder, de så kallade Common Questions. Dessa är formulerade likadant i varje land för att skapa jämförbara resultat.

Den svenska studien startade år 2000 då World Internet Institute började samla in data om hur den svenska befolkningen använder informations- och kommunikationsteknik samt hur detta påverkar enskilda individer, familjer och samhället. Sedan år 2010 är Internetstiftelsen huvudman för studien.

Författare

Svenskarna och internet 2024 är skriven av Jenny Andersson, Insight Manager på Internetstiftelsen, och Freja Blomdahl, Insight Manager på Internetstiftelsen med hjälp av Jakob Bäck, Digital Content Specialist, på Internetstiftelsen.

Upphovsrätt

Texten och bilderna i *Svenskarna och internet 2024* skyddas enligt lag om upphovsrätt och tillhandahålls med licensen Creative Commons, Erkännande 4.0 Internationell.

Graferna i rapporten tillhandahålls med Creative Commons licensen CC0 1.0 Universiell.

Var femte svensk behöver hjälp med det digitala. Sociala medier ger oss tips och råd, men får vissa av oss att må dåligt – främst unga kvinnor. Nästan alla tycker att polisen ska få övervaka våra privata konversationer på nätet. Det här är det digitala Sverige år 2024.

Svenskarna och internet är en studie som genomförs av Internetstiftelsen. Med undersökningen vill vi bidra med fakta och insikter om hur användningen av internet i Sverige utvecklas. Vi vill ge förutsättningar till att digitaliseringen av det svenska samhället och näringslivet sker på välinformerad grund.

Internetstiftelsen är en oberoende, affärsdriven och allmännyttig organisation. Vi verkar för ett internet som bidrar positivt till människan och samhället. Vi ansvarar för internets svenska toppdomän .se och sköter drift och administration av toppdomänen .nu. Intäkterna från affärsverksamheten finansierar en rad satsningar i syfte att möjliggöra att människor kan nyttja internet på bästa sätt, och stimulera kunskapsdelning och innovation med inriktning på internet.

Vår vision är att alla i Sverige vill, vågar och kan använda internet.

Exempel på våra satsningar är:

- Den här rapporten, Svenskarna och internet
- Lärresursen Digitala lektioner
- Konferensen Internetdagarna
- Folkbildningssatsningen Internetkunskap
- Start- och mötesplatsen Goto 10
- Det digitala museet Internetmuseum
- Mätverktyget Bredbandskollen

